

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

"Покращення умов проживання ВПО у м. Стрий по вул. Болехівська 31, Львівська область (місце тимчасового проживання ВПО) KfW"

13.03.2026 • Версія 01

Розроблено	Перевірено та рекомендовано:	Схвалено
Юлія Чорна Експерт з питань екології та сталого розвитку	Красовський Олександр Петрович Консультант з питань екологічної та соціальної політики	Берездецький Роман Іванович Голова ПВСП
Дата: 13.03.2026	Дата: 13.03.2026	Дата: 13.03.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 01	Дата: 13.03.2026	Початковий документ

Зміст

1	Обсяг та цілі проекту	5
2	Опис субпроекту	5
3	Екологічне та соціальне дослідження / Відвідування об'єкта	8
3.1	Екологічне обстеження	9
3.1.1	Матеріали, що містять азбест	10
3.1.2	Лампи, що містять ртуть та ПХБ	16
3.1.3	Інші критичні матеріали - голубиний послід	17
3.2	Соціальне опитування	18
3.2.1	Опис навколишньої території Субпроекту	18
3.2.2	Соціальна база	19
3.2.3	Соціальне управління та пом'якшення наслідків	22
4	Правова база	23
4.1	Правова база щодо скорочення викидів небезпечних матеріалів	23
4.1.1	Законодавство щодо використання ртутних ламп	24
4.2	Основне законодавство з охорони навколишнього середовища та охорони здоров'я та безпеки	24
5	Оцінка екологічного та соціального впливу, пов'язаного з проектом	26
5.1	Оцінка ризиків АВМ	26
5.2	Загальний вплив на навколишнє середовище та охорону праці, пов'язаний з будівельними роботами	26
5.3	Вплив, пов'язаний з порушеннями та зміною якості життєвого середовища	28
5.4	Вплив, пов'язаний з воєнними діями	29
5.5	Матриця оцінки ключових екологічних та соціальних впливів	29
6	План екологічного та соціального менеджменту (ESMP) для конкретного об'єкта	35
6.1	Попередня категоризація субпроектів	35
6.2	Інструкції щодо розробки Плану екологічного та соціального менеджменту (ESMP) ..	35
6.3	Застосовні екологічні та соціальні стандарти Світового банку	35
6.4	Розкриття та затвердження Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)..	36
7	Аналіз результатів оцінки та моніторингу потенційних впливів / Форма	94

Список рисунків

Рисунок 1: Розташування субпроекту у м. Стрий.	6
Рисунок 2: Супутникове зображення субпроекту в межах Стрий	6

Список таблиць

Таблиця 1: Огляд будівлі	7
Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт	7
Таблиця 3: Вироби з азбесту, виявлені в гуртожитку у м. Стрий	11
Таблиця 4: Законодавство ЄС та національне законодавство, що стосується охорони навколишнього середовища та охорони праці	25
Таблиця 5: Огляд ключових екологічних та соціальних впливів	30
Таблиця 6: Відповідна ССЗ Світового банку для субпроекту	34
Таблиця 7: План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	35

Додатки

- Додаток 1: План взаємодії із зацікавленими
сторонами (ПЗЗС)
- Додаток 2: План управління відходами (ПУВ)
- Додаток 3: План робіт з видалення азбесту (ARPW)

Список_скорочень

АСМ, АВМ	Матеріал, що містить азбест
АМР, ПУА	План управління азбестом
АРРВ	План робіт з видалення азбесту
ВІР, НМП	Найкраща міжнародна практика
БМЗ	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини
ЄЕС	CES Clean Energy Solutions GesmbH
СМР, ПУБ	План управління будівництвом
ЕЕ	Енергоефективність
ЕШС, СЕБОПТБ	Соціально-екологічна безпека, охорона праці та техніка безпеки
ЕSIA, ОВНС	Оцінка впливу на навколишнє середовище
ЕSMP, ПЕСМ	План екологічного та соціального менеджменту
ФС, ФС	Фінансова співпраця
GFA, ЗПП	Загальна площа підлоги
ІС, МК	Міжнародний Консультант
ІСС, МТП	Місце тимчасового проживання
ІDP , ВПО	Внутрішньо переміщена особа
ЕSS, ЕСС	Екологічні та соціальні стандарти Світового Банку
ІLO, МОП	Міжнародна організація праці
ІРС	ІРС - Internationale Projekt Consult GmbH
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau – Німецький банк розвитку KfW
МОН	Міністерство освіти і науки України
РСВ, ПХБ	Поліхлоровані біфеніли (канцерогенні забруднювачі)
РЕА, АВП	Агенція з впровадження Проекту (УФСІ)
SEI, ДНЗ	Державний навчальний заклад
SEP, ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторін
USIF, УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
UXO, НВБ	Нерозірвані боєприпаси
WB, Світовий банк	Світовий банк
WMP, ПУВ	План управління відходами

1 Обсяг та цілі проекту

Український фонд соціальних інвестицій відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №740 від 28 квітня 2000 року реалізує проєкт «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури (USIF ІХ)», який фінансується Урядом Німеччини через банк розвитку KfW.

Метою проєкту є забезпечення додаткового енергоефективного житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у відібраних громадах України.

Це буде досягнуто переважно шляхом:

- розширення існуючих соціальних будівель;
- проведення їх енергоефективної модернізації;
- реалізації навчальних програм з енергоефективності для підвищення обізнаності серед персоналу, підрядників та внутрішньо переміщених осіб.

Термін реалізації проєкту становить чотири роки (2024–2027).

Політичним партнером KfW в Україні є Міністерство освіти і науки України, яке адмініструє кілька гуртожитків, призначених для проживання внутрішньо переміщених осіб.

ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» є ключовим партнером у реалізації проєкту, земельна ділянка є державною власністю Львівської обласної державної адміністрації та виділена у постійне користування.

2 Опис субпроєкту

Субпроєкт № 30-46-04 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Львівській області шляхом модернізації приміщень, призначених для їх тимчасового проживання. В рамках цього субпроєкту будуть проведені роботи з термомодернізації гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ», п'ятиповерхової будівлі з додатковим підвальним поверхом, розташованої за адресою вул. Болехівська, 31, Стрий. Метою цих робіт є підвищення енергоефективності та покращення загальних умов проживання ВПО, які проживають у місцях тимчасового проживання (МТП).

Місто Стрий розташоване у Львівській області та є адміністративним центром Стрийського району та Стрийської міської громади. Місто має щільну житлову та громадську забудову, розвинену інженерну інфраструктуру, а також численні соціальні, освітні та культурні заклади.

Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» розташований на околиці Стрия. Будівля прилягає до навчального корпусу. На території є навчальні майстерні. Доступ до будівлі здійснюється безпосередньо з вулиці Болехівська, яка вимощена та має пішохідні тротуари. Загальний огляд розташування субпроєкту показано на рисунку 1. Супутникове зображення розташування субпроєкту наведено на рисунку 2.

Межі будівлі:

- на північ - територія навчального закладу, включаючи майстерні та внутрішній двір,
- на сході - вулиці Галицька та Болехівська - важлива транспортна артерія, що веде до виїзду з міста, магазинів, автозаправних станцій та закладів сфери послуг,
- на захід – господарські будівлі та зелені насадження, які частково його відокремлюють.

Студентський гуртожиток розташований на земельній ділянці, що є державною власністю, наданій у постійне користування ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ», державному професійно-технічному навчальному закладу. Цільове призначення земельної ділянки – для будівництва та обслуговування навчальних закладів. Площа земельної ділянки становить 1,7286 га.

Роботи будуть виконуватися у гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» Інформація щодо будівлі наведена у Таблиця 1, а попередній обсяг робіт для об'єкта викладено у Таблиця 2 Точний обсяг та специфікації визначені у відповідній тендерній документації.

Рисунок 1: Розташування субпроекту у м. Стрий.

Джерело: © Автори OpenStreetMap. Дані доступні за ліцензією Open Database License (ODbL). URL: <https://www.openstreetmap.org>

Рисунок 2: Супутникове зображення субпроекту у м. Стрий

Джерело: Google. (2025). Супутниковий знімок Стрия (Львів), Україна [Супутникове зображення]. Карти Google. <https://www.google.com/maps/place/Striy,+Lviv+Oblast,+Ukraine> (Зображення ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Огляд будівлі

Ні.	Зображення	Назва закладу	Розмір будівлі
1	 <p data-bbox="316 792 762 936">Google. (2025). Вид вулиць міста Стрий (Чернівці), Україна [Зображення Street View]. Карти Google. https://www.google.com/maps (Зображення ©2025 Google.)</p>	<p data-bbox="820 412 1129 568">Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» (п'ятиповерховий гуртожиток з підвалом)</p>	<p data-bbox="1149 412 1375 600">Загальна площа : 6 060 м² Площа квартири: 3 015 м²</p>

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт

Орієнтовний обсяг робіт:
<p data-bbox="245 1120 462 1146"><i>Загальні аспекти:</i></p> <ul data-bbox="280 1155 1311 1357" style="list-style-type: none"> • <i>Вся будівля зазнає капітального ремонту (внутрішнє оздоблення житлових приміщень передбачено тільки для ВПО)</i> • <i>Роботи виконуватимуться в умовах безперервної експлуатації будівлі</i> • <i>Потрібна висока координація з орендарями/мешканцями</i> • <i>Будівлю займають студенти та внутрішньо переміщені особи</i> • <i>Адміністрація гуртожитку відповідає за комунікацію з мешканцями/орендарями</i> <p data-bbox="245 1361 462 1388"><i>Ремонтні роботи:</i></p> <ul data-bbox="280 1397 938 1666" style="list-style-type: none"> • <i>Новий дах та очищення/ізоляція горіщного поверху.</i> • <i>Ремонт головного входу, навісів та кімнат</i> • <i>Фарбування внутрішніх стін</i> • <i>Модифікація існуючої системи відведення дощової води</i> • <i>Теплоізоляція фасаду</i> • <i>Теплоізоляція підвалу та стін фундаменту під землею</i> • <i>Ландшафтний дизайн території</i> • <i>Частковий ремонт підключення зовнішньої каналізації</i>

Специфіка проекту:

- гуртожиток зайнятий студентами та ВПО;
- Реконструкція будівлі буде виконана під час повної експлуатації та вимагає відображення конкретних заходів щодо пом'якшення наслідків у Плані екологічного та соціального менеджменту (ESMP) та допоміжних планах управління (наприклад, SEP, AMP тощо) .

3 Екологічне та соціальне дослідження / Відвідування об'єкта

Було проведено візит на об'єкт для перевірки екологічних, соціальних, санітарних та безпекових (ESHS) умов будівлі та оцінки рамкових умов для процедур поводження з відходами під час реконструкції відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Наведена нижче матриця підтверджує специфікацію рівнів ризику для видалення азбестовмісного матеріалу (АЗМ), одного з найбільш чутливих небезпечних матеріалів, що зазвичай зустрічаються в проектах реконструкції будівель.

Матриця ризиків видалення азбесту (включаючи азбестовий пил згідно з пунктом 5)

Група матеріалів	ТЕХНІКА ВИДАЛЕННЯ			
	Без порушення	Незначне порушення (зовні)	Незначне порушення	Значне порушення
1. Армвані пластики або азбестовмісні матеріали типу «штучний мармур» (матеріал стійкий до стирання та має високу адгезію, наприклад завдяки високій твердості або наявності покриття; приклади: бакеліт, коловініл, покриття, ущільнювачі на основі пластмас, підвіконня типу «штучний мармур»)	Низький	Низький	Середній	Середній
2. Еластичні азбестовмісні матеріали (наприклад мастики або герметики)	Низький	Середній	Середній	Середній
3. Азбестоцементні матеріали (азбест зв'язаний у цементній матриці; наприклад хвилясті листи, облицювання, шифер)	Низький	Середній	Середній	Середній
4. Ткані або пресовані азбестовмісні матеріали (переважно нез'язані матеріали з волокнами хризотилу; наприклад шнури, тканини, прокладки, вініл)	Середній	Середній	Середній	Високий
5. Азбестовий пил (наприклад утворений внаслідок руйнування або дроблення азбестоцементних матеріалів; переважно уламки покрівельних матеріалів — шифер, хвилясті азбестоцементні листи тощо)	Середній	Середній	Високий	Високий

Група матеріалів	ТЕХНІКА ВИДАЛЕННЯ			
	Без порушення	Незначне порушення (зовні)	Незначне порушення	Значне порушення
6. Слабко зв'язані азбестовмісні матеріали (переважно з волокнами амфіболу, хоча може траплятися і хризотил; наприклад теплоізоляційні плити, папір, штукатурка)	Середній	Середній	Високий	Високий
7. Незв'язані азбестовмісні матеріали (переважно з волокнами амфіболу, але також може траплятися хризотил; наприклад ізоляція труб, напилювана ізоляція, теплоізоляційні обмотки)	Середній	Високий	Високий	Високий

3.1 Екологічне обстеження

Було проведено екологічне обстеження для оцінки існуючого стану на місці та виявлення будь-яких потенційних ризиків для навколишнього середовища або здоров'я. Результати цього обстеження є основою для планування безпечних та відповідних робіт.

Опитування щодо небезпечних матеріалів було зосереджено на:

- Азбестовмісний матеріал (АВМ),
- Лампи, що містять ртуть та ПХБ,
- Інші небезпечні матеріали (наприклад, голубиний послід).

Відвідування місця проведення було проведено:

- 21 травня 2025 року
- Звіт було підготовлено 11 червня 2025 року.

Перевірку проводили:

- Консультант з екологічної безпеки будівництва: О. Хандогіна;
- Технічний (будівельний) консультант Другого регіонального офісу УФСІ: О. Саїк;
- Консультант з розвитку громади Другого регіонального офісу УФСІ: Г. Ткачик

Лабораторний аналіз:

- Не виконано (зразки не бралися).

такі ділянки будівлі:

- підлоги будівель,
- підвал,
- зовнішній периметр будівлі.

3.1.1 Матеріали що містять азбест

Дослідження, проведене у гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ», виявило наявність азбестовмісних матеріалів у вигляді гофрованих **азбестоцементних листів на навісі будівлі** та над головним входом.

Крім того, було виявлено **матеріал із потенційним вмістом азбесту**

- Азбестоцементні покрівельні листи на навісах над головним входом та аварійними виходами ;
- Теплоізоляційний матеріал труб теплопостачання на горищі (потенційно азбестовмісний)
- Горизонтальні та вертикальні (до покрівлі та на горищному/технічному поверсі) вентиляційні канали
- Вертикальні вентиляційні канали від 1-го поверху до горищного/технічного поверху
- Вентиляційні решітки у житлових кімнатах (потенційно азбестовмісні) на поверхах 1–5, включаючи підключення до вертикальних вентиляційних шахт

Обстеження показало наявність пошкоджених азбестовмісних матеріалів на всіх поверхах. Проектні рішення повинні враховувати спеціальні вимоги щодо видалення АВМ по всій будівлі. Очищення вентиляційних шахт неможливе без застосування спеціальних екологічних та санітарно-гігієнічних / безпекових заходів.

Згідно з програмою реабілітації, всі описані матеріали будуть видалені та механічно порушені.

Зокрема, враховуючи, що будівля залишається в експлуатації під час реконструкційних робіт, слід вживати особливих заходів відповідно до національних та міжнародних стандартів, щоб уникнути викидів азбестового волокна в повітря під час реконструкційних робіт та уникнути забруднення незабруднених ділянок.

Таблиця 3: Вироби з азбесту, виявлені в гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ»

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фотодокументація
1	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Зовнішня частина першого поверху	Азбестоцементні покрівельні листи на навісах над головним входом та аварійними виходами	<p><u>Стан:</u> Азбестовмісні листи, що покривають навіси над входами на рівні першого поверху. Матеріал має ознаки зношення та старіння. Існує потенційний ризик під час виконання демонтажних робіт.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджений азбест (видима волокниста структура)</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	
2	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Горищний поверх / технічний поверх	Теплоізоляційний матеріал труб тепlopостачання на горищі (потенційно азбестовмісний)	<p><u>Стан:</u> Старе покриття теплоізоляційного матеріалу на трубах тепlopостачання на горищі. Матеріал має ознаки руйнування. Існує потенційна наявність азбестових волокон.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Потенційний вміст азбесту</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається, оскільки горищне приміщення у будь-якому випадку підлягає очищенню в умовах спеціального режиму виконання робіт.</p>	

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фотодокументація
3	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Горищний поверх / технічний поверх	Горизонтальні та вертикальні (до покрівлі та на горищному/технічному у поверсі) вентиляційні канали	<p><u>Стан:</u> Покриття вентиляційних каналів значною мірою зруйноване, частково відсутнє або повністю пошкоджене.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність азбестоцементних листів</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	
4	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Поверх 1-5	Вертикальні вентиляційні канали від 1-го поверху до горищного/технічного поверху	<p><u>Стан:</u> Частково пошкоджені на горищі. Стан вертикальних каналів між поверхами не перевірявся. Очищення може призвести до пошкодження поверхні азбестоцементу.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність азбесту</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фотодокументація
5	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Житлові кімнати (усі поверхи)	Вентиляційні решітки у житлових кімнатах (потенційно азбестовмісні) на поверхах 1–5, включаючи підключення до вертикальних вентиляційних шахт	<u>Стан:</u> Вентиляційні решітки встановлені у житлових кімнатах по всій будівлі. <u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність АВМ <u>Лабораторний аналіз:</u> Підтверджено за результатами візуального огляду	

3.1.1.1 Заходи з екологічного та соціального менеджменту та пом'якшення наслідків

Повідомлення мешканців будівлі

Перед початком робіт з усунення азбесту в будівлях, що перебувають в експлуатації, необхідно завчасно інформувати мешканців. Потрібно надати інформацію про графік виконання робіт та заходи безпеки, щоб мешканці були обізнані щодо можливих ризиків. У разі необхідності слід організувати тимчасове відселення мешканців для запобігання їхньому контакту з азбестовими волокнами.

Крім того, потрібно розробити та довести до відома мешканців і персоналу план дій у надзвичайних ситуаціях, таких як випадкове порушення азбестовмісних матеріалів, пожежа або інциденти потенційного впливу. Усі працівники та відповідальні особи повинні бути навчені діям за цими процедурами, щоб забезпечити швидку та ефективну реакцію, мінімізувати ризики та гарантувати безпеку під час виконання робіт.

Засоби індивідуального захисту

Забезпечення працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) є обов'язковим. До таких засобів належать одноразові захисні комбінезони, рукавички, захисні окуляри та респіратори з фільтрами класу FFP3 для запобігання інгаляції азбестових волокон. Належні ЗІЗ забезпечують захист працівників від контамінації та знижують ризики для здоров'я, пов'язані з впливом азбесту. Регулярні перевірки стану ЗІЗ і навчання працівників правилам їх використання є важливими для підтримання безпечних умов праці.

Підготовка майданчика

Щоб запобігти поширенню азбестових волокон у незабруднені зони під час виконання робіт з видалення азбесту, необхідно забезпечити належну ізоляцію та локалізацію робочої зони.

Це включає відокремлення робочої зони від незабруднених ділянок шляхом монтажу шлюзової системи (для входу та виходу із зони проведення робіт), використання поліетиленової плівки, монтажної піни, а також у певних випадках створення негативного тиску в зоні усунення азбесту, щоб запобігти виходу забрудненого повітря за межі робочої зони.

Такі системи забезпечують локалізацію азбестових волокон у межах робочої зони, унеможливаючи їх потрапляння в інші частини будівлі чи довкілля.

Навколо місця виконання робіт повинні бути чітко розміщені попереджувальні знаки про ведення робіт з видалення азбесту. Це гарантує обмеження доступу сторонніх осіб та зменшує ризик випадкового контакту з азбестом.

Азбестоцементні гофровані листи для покрівлі/навісу:

Оцінка ризиків АВМу поточному вигляді:

Завдяки характеристикам АВМ(низький рівень руйнування, нечасте розташування, міцно зв'язане азбестове волокно тощо), ризики викидів волокон у повітря та впливу на навколишнє середовище та людей є низькими.

Оцінка ризиків під час робіт з видалення АВМ:

Листи покриття даху навісів необхідно демонтувати та замінити виробом без азбесту. Азбестоцементні листи зазвичай можна демонтувати, і доступний метод демонтажу на міцну основу.

Азбест, після видалення, вважається небезпечним матеріалом. Якщо належним чином вжити заходів щодо зменшення ризику, рівень ризику вважається низьким.

Заходи щодо пом'якшення ризику детально представлені у AMRP (Додаток 3)

Азбестоцементні матеріалів на горищі (Матеріали № 2, 3, 4):

Оцінка ризиків АВМ у поточному вигляді:

Завдяки характеристикам АВМ (азбестовмісні матеріали розташовані всередині горищного приміщення будівлі та це матеріали зі щільно зв'язаним азбестом.), ризики викидів волокон у повітря та впливу на навколишнє середовище та людей є низькими.

Оцінка ризиків під час робіт з видалення АВМ

Під час виконання робіт з видалення може утворюватися азбестовмісний пил, який у разі неконтрольованого поведіння може поширюватися у незабруднені зони будівлі, а також з огляду на те, що будівля залишається в експлуатації під час робіт з видалення азбесту, тому щодо видалення, ці АВМ є небезпечним матеріалом. Якщо належним чином вжити заходів щодо зменшення ризику, рівень ризику вважається низьким.

Заходи щодо пом'якшення ризиків детально представлені у AMRP.

Азбестовмісні матеріали (азбестоцементні вентиляційні решітки) у приміщеннях (1–5 поверхи) та покриття існуючих вертикальних вентиляційних труб (Матеріали № 4 та 5):

Вентиляційні решітки та вертикальні труби виготовлені зі щільно зв'язаного азбестового матеріалу.

Оцінка ризиків та заходи щодо їх зменшення ідентичні іншим АВМ на горищному поверсі

3.1.1.2 Роботи з видалення азбесту в тендерній документації

Заходи щодо зменшення викидів АВМ повинні бути чітко визначені в тендерній документації та відображені в договорі на виконання робіт, щоб зобов'язати будівельну компанію виконувати роботи щодо зменшення викидів АВМ відповідно до найкращих галузевих практик (BIP) та національного законодавства.

Ключові питання, які мають бути відображені в тендерній документації:

(1) Вимоги до підрядника – обсяг робіт

У розділі ESHS або окремо слід надати загальні вимоги щодо робіт з видалення небезпечних матеріалів/АВМ.

Необхідно чітко зазначити, що будь-яке використання АВМ заборонено, а зменшення будь-якої присутності АВМ, виявлених або ідентифікованих на наступних етапах проекту, має здійснюватися відповідно до національних стандартів та стандартів BIP (який є сильнішим).

У цьому розділі також має бути зазначено рівень деталізації, який вимагає клієнт або власник об'єкта в документах та планах управління, заходах з нагляду та моніторингу, звітності та інших результатах, якими має керувати та які має надавати підрядник. (Вимоги ESMP).

У цьому випадку рекомендується, щоб підрядник розробив План робіт з видалення азбесту (ARPW), який може базуватися на Плані управління азбестом для конкретного об'єкта.

(2) Цінові графіки

Рекомендується вказати окремий підрозділ/послугу «Роботи з видалення азбесту» у прайс-листі та розділити основні компоненти робіт на кілька рядків. Чим конкретніші вимоги, тим точнішими будуть оцінки вартості та пропозиція.

Наприклад, демонтаж та утилізація азбестоцементних труб (м²), очищення забруднених поверхонь азбестовим пилом (м²) та видалення зруйнованого АБМ (тонни).

(3) Графік впровадження

Вимога щодо зазначення термінів виконання робіт з очищення від АБМу загальному графіку реалізації проекту може допомогти підряднику зрозуміти та точно спланувати будівельні роботи, враховуючи, що доки не будуть виконані роботи з очищення від АБМ, жодні інші будівельні роботи не будуть розпочинатися в забрудненому просторі/зоні.

(4) Кваліфікаційні вимоги

Доцільно додати до тендерної документації кваліфікаційні вимоги, які вимагатимуть від підрядників надання доказів виконаних проектів зі скорочення викидів з аналогічним обсягом робіт, а також запитувати підтвердження навчання/сертифікати персоналу для роботи з АБМ.

Однак, вимога щодо кваліфікації підрядника може призвести до низького інтересу з боку учасника та поставити весь проект під ризик повторного проведення тендеру, оскільки наразі лише кілька компаній можуть надати докази аналогічних робіт в Україні. Водночас держава не вимагає сертифікації, а наявність ліцензії на проведення робіт з очищення ґрунту (етап демонтажу) чітко не визначена.

Крім того, рекомендується організувати передтендерну зустріч з усіма потенційними учасниками торгів, щоб обговорити обсяг робіт з видалення викидів АБМта специфікації, які слід включити до їхніх пропозицій.

3.1.1.3 Правила та вимоги щодо зменшення викидів АБМ

Правила та вимоги щодо зменшення викидів АБМмістяться у Плані робіт з видалення азбесту (ARPW), - Додаток 3. Цей план допомагає професійно керувати роботою з небезпечними матеріалами відповідно до наявних найкращих галузевих практик. Підрядник доповнить та деталізує цей План відповідно до його ПЕСМ-ТП.

План робіт з видалення азбесту детально описує процес, включаючи законодавчу базу, покрокове поводження з АБМ, заходи щодо пом'якшення наслідків для навколишнього середовища, громади та персоналу, процес моніторингу та докази з належною документацією.

Крім того, ARPW надає інформацію про інституційні структури (наприклад, керівника, оператора сміттєзвалища тощо), очікувані обсяги АБМ, метод видалення азбесту та

процедурну концепцію виконання робіт з видалення АВМ. ARPW повинна містити, але не обмежуватися, наступну інформацію:

- Застосований метод зменшення викидів;
- Зони, що мають бути створені;
- Матеріали, що використовуються для герметизації;
- Передбачувана якість обладнання та фільтрів;
- Розташування повітряних шлюзів та обладнання для витяжки повітря (за потреби);
- Логістика для вихлопної системи (за потреби);
- Розміщення забору свіжого повітря та схема потоку повітря (за потреби);
- Процес видалення/спосіб очищення АВМ;
- Метод обробки та обране сміттєзвалище;
- Графік та процес перевірки

3.1.2 Лампи, що містять ртуть та ПХБ

Під час відвідувань об'єктів консультант оглянув існуючі системи освітлення досліджуваної будівлі. Щоб отримати загальну картину з конкретною кількістю ламп/ламп, які підлягають заміні на світлодіодні, консультант продовжить співпрацю з проектувальником та операторами будівлі.

Балансоутримувачі зазвичай мають договір зі спеціалізованою компанією на збір ртутвмісних ламп та їх подальшу переробку.

Однак, конкретні рекомендації щодо належного та професійного зберігання та утилізації таких небезпечних матеріалів додатково розроблені в рамках Плану екологічного та соціального менеджменту (ESMP).

3.1.3 Інші критичні матеріали - голубиний послід

Під час відвідування місця на горищі було виявлено велику кількість голубиноного скидання.

Об'єкт	Продукт / Опис	Результат візуального огляду або лабораторного аналізу	Фотодокументація
Гуртожиток у Стрию / Мансардний поверх	Голубиний послід	<p><u>Стан:</u> У межах всієї площі горища На ізоляційному матеріалі, у повітроводах та на конструкціях даху</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджений голубиний послід</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не обов'язково</p>	

Голубиний послід присутній на всьому горищі у великій кількості. Цей матеріал при вдиханні може спричинити легеневі інфекції, які виникають через 3–17 днів після того, як людина вдихне грибкові спори. Симптоми можуть включати лихоманку, кашель, втому, головний біль та біль у грудях.

Оцінка ризиків:

Навіть не є канцерогенним, голубиний послід може спричинити серйозні проблеми зі здоров'ям працівників. Заходи пом'якшення наслідків, такі як використання ЗІЗ (маски та комбінезона тощо), значною мірою зменшують вплив, тому ризик можна вважати низьким.

Заходи щодо пом'якшення наслідків:

- Використання маски FFP3 та одноразового комбінезона під час робіт з прибирання
- Виконувати роботи з очищення під час видалення азбестовмісних матеріалів на горищі;
- З цього приводу див. деталі в проекті Плану управління азбестом (ПУА).

3.2 Соціальне обстеження

3.2.1 Опис навколишньої території Субпроекту

Гуртожиток Стрийського вищого художнього професійного училища розташований на околиці міста. Доступ до будівлі здійснюється безпосередньо з вулиці Болехівська, яка вимощена, має пішохідні тротуари та забезпечує зручне транспортне сполучення. Заклад доступний як для приватного, так і для комерційного транспорту.

У радіусі 200 м від гуртожитку розташовані:

- Зупинки громадського транспорту на вулиці Болехівській;
- Приватні житлові будинки та малоквартирні будинки;
- Продуктові магазини та торгові точки;
- Навчальний корпус Стрийського вищого художнього професійного коледжу;
- Навчальні майстерні коледжу;
- Аптеки та медичні кабінети (у пішій доступності);
- Заклади споживчого обслуговування;
- Невеликі парки та зелені зони, що прилягають до будівлі.

Вищезгадані заклади утворюють житлові, освітні та комерційні райони міста, зручно розташовані для студентів, співробітників коледжу та мешканців гуртожитків (внутрішньо переміщених осіб).

Магазини, аптеки, ресторани, медичні заклади та зелені зони знаходяться в пішій доступності.

Заходи щодо обмеження потенційного впливу на мешканців сусідніх районів та інші чутливі рецептори, зокрема щодо шуму та пилоутворення, визначені в Таблиця 7.

3.2.2 Соціальна база

Мешканці будинку – люди різного віку, переважно студенти та внутрішньо переміщені особи.

Огляд структури зайнятості будівель:

Показник (дані станом на грудень 2025 року)	Одиниці	Значення
Загальна кількість житлових кімнат у будівлі	Од.	128
Загальна кількість мешканців, що проживають у будівлі – приблизно.	Осіб	209
Вік мешканців:		
старше 75 років	Осіб	10
від 60 до 75 років	Осіб	23
Від 18 до 60 років	Осіб	20
<i>жінка</i>	Осіб	153
<i>чоловік</i>	Осіб	56
Підлітки та діти віком до 18 років	Осіб	156
Загальна кількість житлових кімнат, запланованих до ремонту	Од.	12+1 (їдальня)
Загальна кількість мешканців у кімнатах, запланованих до ремонту	Осіб	7
Необхідність переїзду в межах будівлі	Осіб	5 кімнат/7 осіб
Необхідність переїзду в іншу будівлю	Осіб	всередині будівлі

У підвалі будівлі є укриття, яке рекомендується використовувати як базове укриття для мешканців будівлі відповідно до нормативних актів Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Ліфта немає.

Загальні зручності загального користування розташовані на кожному поверсі та включають: туалети, душові, кухню та пральню.

Будівля буде повністю заселена та функціонуватиме під час реконструкційних робіт.

Контрольний список для виявлення потенційних соціальних ризиків та впливу субпроєкту (ПП)

Потенційні соціальні наслідки	Так	Ні	Надайте деталі, щоб обґрунтувати свою відповідь
1. Чи очікується фінансування нового будівництва?		X	
2. Чи очікується реконструкція/реконструкція існуючого об'єкта?	X		
3. Чи є доступне ракетосховище або бомбосховище?	X		У будівлі
4. Чи очікується будівництво/реконструкція ракетосховища або бомбосховища?		X	
5. Яка відстань до ракетосховища або бомбосховища (якщо таке є або очікується його будівництво/реконструкція)?			У будівлі
6. Чи вимагає SP впровадження заходів щодо інклюзивного доступу?	X		Люди похилого віку та безбар'єрний доступ до 1-го поверху
7. Чи може SP завдати будь-якої постійної шкоди або втрати житла, інших активів чи ресурсів?		X	
8. Чи є земельна ділянка, обрана для цих робіт, вільною від обтяжень, і чи знаходиться вона у державній/громадській/комунальній власності?	X		
9. Чи впровадження СП передбачає придбання приватної землі?		X	
10. Чи призведе субпроєкт до будь-яких обмежень доступу для користувачів громадського транспорту/пішоходів/підприємств та торговельних організацій?		X	
11. Чи є ділянка для зберігання матеріалів та під'їзні шляхи для транспорту під час будівельних робіт?	X		Наявність близької території дає можливість облаштувати місця для зберігання будівельних відходів.
12. Чи є якісь особи, які не мають права власності та проживають або ведуть бізнес на ділянці, підготовленій для будівництва в рамках субпроєкту?		X	
13. Чи ймовірний якийсь тимчасовий вплив?	X		Типові будівельні роботи – для мешканців будівлі та прилеглих територій

Потенційні соціальні наслідки	Так	Ні	Надайте деталі, щоб обґрунтувати свою відповідь
14. Чи існує ймовірність виселення, закриття бізнесу, комерційної або життєво необхідної діяльності осіб під час будівництва?		X	Доступ до будівлі залишається незмінним
15. Чи потрібні якісь тимчасові або постійні фізичні переміщення людей через будівельні роботи?		X	
16. Чи передбачає субпроект переселення будь-яких осіб? Якщо так, будь ласка, надайте ваші пояснення.		X	
17. Чи будуть втрачені/пошкоджені сільськогосподарські угіддя, посіви на коріння, дерева?		X	
18. Чи буде втрата доходу та засобів до існування для когось через реалізацію проектних заходів?		X	
19. Чи втратить населення тимчасово чи назавжди доступ до засобів виробництва, послуг чи природних ресурсів?		X	
20. Чи призведе проєкт до втрати робочих місць/зайнятості?		X	
21. Чи спричинить проєкт значне перетікання робочої сили в результаті нового будівництва?		X	
22. Чи потребуватимуть нові будівельні роботи додаткової/кваліфікованої робочої сили з-за меж населеного пункту?		X	
23. Чи спричинять субпроектні/будівельні роботи порушення/незручності для місцевої громади?		X	
24. Чи завдасть будівництво нових будівель, дренажних систем, ліній електропередач будь-якої шкоди громадським будівлям/ресурсам/сусіднім будинкам, криницям, землям, місцям поховання, дитячим паркам, школам тощо?		X	
25. Чи призведе SP до скорочення робочої сили місцевої громади?		X	
26. Чи може SP спричинити непередбачені наслідки, такі як аварії/пошкодження сусідніх будівель?		X	Як застосовується для стандартних будівельних робіт
27. Чи є якісь вразливі групи населення, які можуть постраждати від заходів проєкту (включаючи корінні народи)?	X		Люди похилого віку, які проживають у будівлі
28. Чи надходили якісь зауваження від місцевих жителів або неурядових організацій щодо роботи об'єкта? Якщо відповідь «так», чи		X	

Потенційні соціальні наслідки	Так	Ні	Надайте деталі, щоб обґрунтувати свою відповідь
будуть кошти SP використані для вирішення цих скарг?			

3.2.3 Соціальне управління та пом'якшення наслідків

Соціальне управління та пом'якшення потенційних негативних наслідків враховують такі ключові теми:

- Будівельні роботи та їх потенційний вплив на мешканців будівлі та навколишні об'єкти;
- Взаємодія із зацікавленими сторонами та комунікація/координація з керівництвом будівлі та мешканцями.

Щодо будівельних робіт:

Щодо підготовки та управління будівельними роботами, нижче наведено приклади спеціальних міркувань, які виходять за рамки стандартних заходів з охорони праці та техніки безпеки (ОHS) у будівництві. Безбар'єрний доступ до будівлі, а також до лабораторії має бути гарантований постійно :

- Безперешкодний доступ до будівлі має бути гарантований у будь-який час.
- Конструкції риштувань повинні забезпечувати функціональність пішохідних доріжок навколо будівлі, наприклад, будівництво тунелів або чітко позначених та захищених обхідних шляхів .
- Терміни проведення галасливих робіт, таких як свердління фасадів, необхідно ретельно узгоджувати з адміністрацією будівлі та окремими мешканцями.
- Інфраструктура будівельного майданчика, що надається підрядником, повинна забезпечувати всі комунальні послуги, такі як туалети, пральні, кімнати відпочинку тощо.
- Оскільки в будівлі проживають діти та немовлята, необхідно приділяти особливу увагу спілкуванню та взаємодії між будівельним персоналом та мешканцями будівлі. Необхідно встановити правила спілкування.
- Керівник об'єкта повинен бути на місці постійно, щоб бути доступним для розгляду скарг та скарг
- тощо

Подальші заходи описані в детальному Плані екологічного та соціального менеджменту Території Проекту (PA-ESMP).

Залучення зацікавлених сторін:

Взаємодія із зацікавленими сторонами та розкриття інформації здійснюються відповідно до Плану взаємодії із зацікавленими сторонами, який визначає процедури комунікації із залученими та зацікавленими сторонами, а також забезпечує прозоре надання інформації, пов'язаної з проектом.

Усі соціальні аспекти, пов'язані з будівельною діяльністю, розглядаються в Плані управління будівництвом. Цей план визначає конкретні заходи, процедури та обов'язки для забезпечення виконання всіх будівельних робіт відповідно до чинних екологічних, соціальних та професійних стандартів.

Залучення зацікавлених сторін є особливо важливим у цьому субпроекті, оскільки будівля та всі її споруди залишаються в робочому стані, а всі мешканці присутні під час будівельних робіт.

Необхідна тісна комунікація та координація між будівельною компанією та адміністрацією будівлі, а також користувачами кімнат/квартир.

Механізми розгляду скарг повинні враховувати також контактні особи на місці.

4 Нормативно-правова база

У цьому розділі наведено огляд законів та стандартів, що діють в Україні та слугують мінімальними вимогами до проекту. Водночас, він буде доповнений кращими міжнародними галузевими практиками (BIP) як частиною стандартів KfW.

4.1 Правова база щодо скорочення викидів небезпечних матеріалів

Закон про систему охорони здоров'я, який набрав чинності в жовтні 2023 року, забороняє використання азбесту та азбестовмісних матеріалів в Україні в проектах реконструкції та нового будівництва. Азбестовмісні матеріали, виявлені під час реконструкції та ремонту, повинні бути видалені та утилізовані як небезпечні відходи.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1013 «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Щоденні безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест» доповнює заборону на використання азбесту та встановлює правила мінімізації ризиків, пов'язаних з негативним впливом азбесту на здоров'я працівників у всіх видах трудової діяльності, де працівники піддаються або можуть піддаватися впливу азбестового пилу з матеріалів і виробів, що містять азбест. Ці Державні санітарні норми та правила встановлюють вимоги щодо захисту працівників від шкідливого впливу азбесту на робочому місці. Виробництво та використання азбесту заборонені, за винятком діяльності, пов'язаної з видаленням азбестовмісних матеріалів. У документі містяться такі ключові терміни, як «азбест», «азбестове волокно» та «азбестовмісний пил». Дотримання цих норм є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання, що займаються діяльністю, пов'язаною з азбестом. Норми застосовуються до реконструкції, ремонту, знесення та видалення будівель з азбестовмісних матеріалів і встановлюють ключові вимоги, включаючи, але не обмежуючись наступним:

- Для визначення впливу азбесту на працівників необхідні оцінки ризиків, а вплив азбесту на робочому місці не повинен перевищувати встановлені граничні значення.
- Для забезпечення належного контролю та запобігання ризикам, пов'язаним з азбестом, необхідно розробити план управління азбестом.
-

- Підприємства, що працюють з азбестом, повинні бути відокремлені від житлових приміщень та оснащені системами аспірації та очищення повітря.
- Азбест та азбестовмісні матеріали повинні бути упаковані в герметичні контейнери та транспортовані за належних умов.
- Час, який працівники витрачають на безпосередній контакт з азбестом, мінімізується завдяки механізації та автоматизації процесів.
- Усе обладнання, яке може викидати азбестовий пил у повітря, має бути герметичним та підключеним до систем аспірації.
- Регулярно проводяться вимірювання концентрації азбесту в повітрі, а працівники забезпечуються засобами індивідуального захисту.
- Місця з високою концентрацією азбестового пилу повинні бути позначені попереджувальними знаками.
- Працівники мають доступ до окремих кімнат для відпочинку та харчування.
- Також проводяться регулярні медичні огляди для працівників, які працюють з азбестом.
- Для контролю мікроклімату в приміщенні вимірюються температура, вологість та швидкість руху повітря.
- тощо

Ці санітарні норми забезпечують комплексний підхід до захисту працівників від шкідливого впливу азбесту, включаючи технічні, організаційні та медичні заходи.

4.1.1 Законодавство щодо використання ртутних ламп

Закон України «Про управління відходами» набрав чинності 9 липня 2023 року. Він регулює відносини у сфері управління відходами в Україні, зокрема поводження з небезпечними відходами, а також відходи, що перевозяться через її територію, експортуються за кордон або імпортується з метою утилізації чи переробки. Відповідно до законодавства України, для ртутьвмісних ламп має бути створено спеціально обладнану зону тимчасового зберігання до призначення та підписання договору з ліцензованою компанією на їх утилізацію або утилізацію. Крім того, станом на 1 січня 2024 року Україна впровадила Закон № 3116-ІХ, яким офіційно закріпила своє приєднання до Мінаматської конвенції про ртуть. Цей закон запроваджує міжнародні стандарти управління ртуттю та передбачає поступову відмову від продукції, що містить ртуть, включаючи певні типи ламп. Він спрямований на поступову заборону виробництва, імпорту та експорту товарів, що містять ртуть, і вимагає внесення змін до національного законодавства для забезпечення повного дотримання вимог.

4.2 Основне законодавство з охорони навколишнього середовища та здоров'я та безпеки праці

Передбачається, що проєкт буде розроблено, впроваджено та експлуатовано відповідно до всіх чинних національних, європейських та міжнародних законів і конвенцій, а також відповідних вимог, політик та інструкцій KfW у сферах охорони праці та техніки безпеки під час експлуатації (OHS) та екологічного та соціального менеджменту.

. Наведена нижче схема окреслює основні чинні закони та положення, які можуть бути додатково оновлені додатковими правовими актами та будівельними нормами на основі остаточної проектною документації, внутрішніх програм та інструкцій. Опис відповідного законодавства ЄС та національного законодавства щодо охорони навколишнього середовища та охорони праці (OHS) наведено в Таблиця 4.

4:

ЧИННЕ ЗАКОНОДАВСТВО

- ✓ ОСНОВНИХ УКРАЇНСЬКИХ НОРМАТИВНИХ РЕГУЛЯЦІЙ
- з охорони довкілля
 - Закон України «Про планування та забудову територій»;
 - Закон «Про регулювання містобудівної діяльності»;
 - Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
 - Закон України «Про охорону навколишнього середовища»;
 - Закон «Про охорону атмосферного повітря»;
 - Закон України «Про санітарне та епідеміологічне благополуччя населення»;
 - Закон України «Про житлово-комунальні послуги»;
 - Закон «Про управління відходами»;
 - Закон «Про систему охорони здоров'я»
 - Земельний кодекс України;
 - Наказ Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Державних санітарних норм і правил «Щодо безпеки та захисту працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест»
 - Наказ Міністерства охорони здоров'я «Державні санітарні норми та правила утримання населених пунктів»;
 - ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектною документації на будівництво»;
 - ДБН А.2.2-1-2021 «Структура та зміст матеріалів оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні та будівництві промислових підприємств, будівель та споруд. Основні принципи проектування»
 - ДБН Б.1.1-31:2013 «Захист територій, будівель та споруд від шуму»;
 - ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;

ВІДПОВІДНО ДО

- ✓ ОСНОВНИ ЕКОЛОГІЧНІ НОРМАТИВНІ РЕГЛАМЕНТИ ЄС
- Директива 2004/35/ЄС – про екологічну відповідальність щодо запобігання та ліквідації шкоди навколишньому середовищу;
- Директива 94/62/ЄС – про упаковку відходів;
- Директива 2011/92/ЄС – про оцінку впливу певних державних та приватних проектів на навколишнє середовище;
 - Директива 2003/4/ЄС – про доступ громадськості до екологічної інформації;
 - Директива 2008/98/ЄС – Рамкова директива про відходи;
- Регламент (ЄС) № 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради про класифікацію, маркування та упаковку речовин і сумішей (GHS Rev. 8)
- Директива 2023/2668 про захист працівників від ризиків, пов'язаних з впливом азбесту на роботі
- TRGS 519 Азбест: Знесення, реконструкція або технічне обслуговування (Німецький технічний регламент щодо небезпечних речовин) Версія: січень 2007 – 2014, переглянуто березень 2007 – березень 2022
- Практичні рекомендації щодо інформування та навчання працівників, задіяних у діяльності з видалення азбесту або технічного обслуговування, Європейський Союз, 2012
- Керівні принципи щодо аудиту відходів перед знесенням та реконструкцією будівель, ЄС з управління будівельними та демонтажними відходами, травень 2018

- ✓ ОСНОВНІ УКРАЇНСЬКІ НОРМАТИВНІ ПОЛОЖЕННЯ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
- Кодекс законів про працю України;
- Кодекс цивільного захисту України;
 - Закон «Про охорону праці»;
 - Закон «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
 - Закон «Про основи законодавства про охорону здоров'я»;
- Закон «Про систему охорони здоров'я»
- Закон «Про об'єкти підвищеної небезпеки»;
- Закон «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»;
 - ДБН Б.1.2-9-2021 «Основні вимоги до будівель та споруд. Безпека експлуатації»;
 - ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека в будівництві»;
 - ДБН А.3.1-5-2016 «Організація будівельного виробництва»;
 - ДБН Б.1.2-12-2008 «Будівництво в умовах щільної забудови. Вимоги безпеки»;
 - ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці та промислова безпека в будівництві. Основні положення»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та азбестовмісних матеріалів»

- ✓ ОСНОВНІ НОРМАТИВНІ РЕГЛАМЕНТИ ЄС З БЕЗПЕКИ ТА ПРАЦІ
- Директива 89/391/ЄС – «Рамкова директива» з БЗП щодо запровадження заходів для заохочення покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі (Європейська Рада, 1989а);
- Директива 2009/104/ЄС щодо мінімальних вимог до безпеки та здоров'я при використанні робочого обладнання працівниками на роботі (Європейський Парламент та Європейська Рада, 2009);
 - Регламент (ЄС) № 305/2011 – будівельна продукція;
 - Директива 2009/148/ЄС – вплив азбесту на роботі

5 Оцінка екологічного та соціального впливу, пов'язаного з проектом

5.1.Оцінка ризиків АВМ

Було проведено екологічний скринінг для виявлення потенційної наявності небезпечних матеріалів у межах субпроектних територій, що вказує на необхідність подальшого розгляду на етапі проектування. Додаткова інформація про екологічне обстеження та його результати наведена в Розділі 0.

Потенційні ризики, пов'язані з недостатньою координацією проектних та будівельних рішень, включають:

- неконтрольоване впровадження заходів може призвести до забруднення чистих зон азбестовими волокнами, що ще більше збільшить витрати на впровадження та спричинить затримки;
- проектні рішення або робочі процеси щодо обробки азбестовмісних матеріалів або вже забруднених територій можуть не відповідати міжнародним стандартам;
- субпроект може бути зупинений під час будівельних робіт та спричинити затримки;
- збільшення витрат на впровадження через забруднення чистих зон;
- неправильне поводження з АВМ зазвичай призводить до значного екологічного та соціального впливу;
- недотримання національних та міжнародних правил охорони праці;
- репутаційні ризики для всіх основних зацікавлених сторін;
- подальший розподіл у чисті зони – вплив на здоров'я осіб, які не пов'язані з будівельними роботами, тобто вони є незахищеними;
- ризик для працівників будівельної компанії через відсутність засобів індивідуального захисту та відсутність досвідчених керівників. Працівники компанії та керівництво повинні пройти навчання;
- Розсипання пилу АВМу чистих зонах під час транспортування та неправильне поводження на сміттєзвалищі може спричинити забруднення території, які навіть не пов'язані з ділянкою субпроекту.

5.2. Загальний вплив на навколишнє середовище та охорону праці, пов'язаний з будівельними роботами

Значна частина впливів пов'язана з будівельною діяльністю та очікується лише на етапі будівництва. Натомість, етапи планування, проектування та експлуатації залишаються незмінними. Тому всі потенційні екологічні та соціальні впливи та порушення були оцінені та включені до цих підрозділів під час будівництва.

Можливі наслідки, перелічені нижче, зазвичай зменшуються шляхом застосування будівельних стандартів під час реалізації, планування та координації заходів охорони здоров'я та безпеки, а також використання інструментів управління будівництвом. Для попередньої оцінки враховувалося, що вся техніка та обладнання на будівельних майданчиках повинні бути схвалені та придатні для запланованої будівельної операції.

Пил та викиди	Під час будівництва очікується утворення середнього або значного рівня пилу, зокрема через: <ul style="list-style-type: none">• земляні роботи;
----------------------	---

<p>вихлопних газів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • вирівнювання поверхні; • рух важкої техніки. <p>Пил утворюється також під час:</p> <ul style="list-style-type: none"> • реконструкції фасаду; • транспортування матеріалів і відходів. <p>Для зменшення пилу доцільно використовувати малогабаритний транспорт.</p> <p>Транспорт спричиняє викиди CO₂ та NO_x, однак їх обсяг очікується незначним.</p>
<p>Забруднення відходами</p>	<p>Під час будівництва утворюватимуться відходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бетон; • метал; • чавун; <p>Шум</p> <ul style="list-style-type: none"> • азбестовмісні матеріали тощо. <p>Вони мають бути детально описані у Плані управління відходами. (як окремий документ або частина проєктної документації)</p>
<p>Вплив шуму</p>	<p>Під час будівництва ймовірно підвищення рівня шуму через присутність робітників, роботу обладнання та рух вантажівок, що перевозять будівельні матеріали та тверді відходи.</p> <p>Якщо це не контролювати належним чином, це стане значним джерелом шумового забруднення та незручностей для мешканців сусідніх будівель, ділової активності та населення.</p>
<p>Вплив на охорону праці та безпеку громади</p>	<p>Ризики для працівників, задіяних у проєкті, є численними та складними, особливо ризики у сфері охорони праці, пов'язані з фізичним, хімічним, біологічним та соціальним захистом. Працівники можуть піддаватися різним професійним небезпекам, таким як падіння, вплив забруднюючих речовин (наприклад, хімічних, фізичних), які можуть спричинити професійні захворювання, робота без належних ЗІЗ, належного навчання, документації щодо працевлаштування, недбалість роботодавця тощо.</p> <p>Уникнення цих ризиків можна забезпечити шляхом належного застосування відповідного трудового законодавства щодо охорони праці, безпеки та соціального захисту працівників, що добре розроблено в документі «Процедури управління трудовими відносинами» (або аналогічному документі).</p> <p>Рекомендується постійно контролювати умови праці, надані ЗІЗ тощо в робочій зоні.</p> <p>Ризики для громади, пов'язані з проєктом, є різноманітними та складними. Ризики для здоров'я, безпеки та захисту громади в основному пов'язані з фізичним, хімічним та біологічним впливом, який проєкт може зазнати в повсякденному житті району.</p>

	<p>Найбільш суттєвий вплив на здоров'я та безпеку громади під час етапу будівництва спричинений:</p> <ul style="list-style-type: none">• загальне збільшення інтенсивності руху транспорту в зоні будівництва;• будівельна техніка на будівельному майданчику та поблизу нього;• потенційне перенаправлення руху транспорту та пошкодження доріг;• забруднення, пил (під час реконструкції фасаду та ремонту даху) та, зокрема, шум;• потенційні перебої в комунальних послугах та будівельних роботах загалом. <p>Цих ризиків можна уникнути, дотримуючись відповідних місцевих правил безпеки.</p>
--	--

впливи вважаються негативними, від низьких до значних за масштабом, з короткою тривалістю та обмеженою сферою впливу. Однак їх масштаби можна зменшити до незначних рівнів завдяки застосуванню сучасних будівельних технологій та відповідних заходів щодо пом'якшення наслідків.

5.3. Впливи, пов'язані з порушеннями та зміною якості середовища проживання

Існує кілька потенційних наслідків, пов'язаних з впливом пилу, шуму, неприємних запахів, вібрації, штучного освітлення та подібних факторів. Ці наслідки безпосередньо пов'язані з якістю соціального та житлового середовища поблизу будівельного майданчика та навколишніх територій. Під час будівництва різні будівельні роботи, транспортування матеріалів та збільшення кількості транспортних засобів, що перевозяться до та з будівельного майданчика, а також вздовж міських доріг, створюватимуть шум та пил. Такі порушення можуть викликати дискомфорт та невдоволення серед мешканців прилеглих районів та місцевих громад. Закон України «Про систему охорони здоров'я» та чинні Державні будівельні норми визначають допустимі рівні шуму та часові рамки для будівельних робіт, яких необхідно суворо дотримуватися. Підрядник зобов'язаний розробити та впровадити План управління будівництвом (ПУБ) для мінімізації та уникнення незручностей для мешканців та мешканців будівлі. Очікується, що інші впливи будуть пом'якшені за допомогою найсучасніших методів будівництва, використання сучасного обладнання, а також впровадження та моніторингу дотримання Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ), розробленого до початку будівництва.

Особливу увагу слід приділяти визначеним зацікавленим сторонам та вразливим групам, як зазначено в Плані взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС), забезпечуючи своєчасне повідомлення щодо порушень, пов'язаних з будівництвом, та підтримуючи безпечний та безбар'єрний доступ до об'єкта. Вплив, пов'язаний з цим субпроектом, оцінюється як такий, що має середній негативний вплив на мешканців будівлі та місцеві громади. Однак, його значення може бути зменшено до низького або навіть нейтрального рівня шляхом

5.4. Вплив, пов'язаний з воєнними діями

Працівники та користувачі об'єктів або відвідувачі, які беруть участь у проектах реконструкції та реабілітації в регіонах, що постраждали від війни, або постраждали від них, стикаються з певними ризиками для здоров'я та безпеки. Ці ризики виникають внаслідок конфлікту, пошкодженої інфраструктури та складних умов праці в районах, які нещодавно зазнали або можуть зазнавати нападів. Наведені нижче пункти окреслюють основні потенційні наслідки для здоров'я та безпеки людей: 1) Нерозірвані боєприпаси (НВБ) можуть становити довгострокову загрозу для громад, створюючи серйозні загрози безпеці та потенційно затримуючи зусилля з післявоєнного відновлення; 2) Працівники стикаються зі значним ризиком зіткнутися з нерозірваними боєприпасами або іншими залишками війни. Ці вибухові пристрої можуть спричинити серйозні травми або смерть, якщо випадково спрацюють під час будівельних або демонтажних робіт; 3) Для того, щоб працівники могли розпізнавати та уникати невибухлих боєприпасів, потрібна спеціальна підготовка, а перед безпечним розпочатком відновлювальних робіт може знадобитися проведення операцій з розмінування виключно уповноваженими спеціалістами; 4) Психологічні та соціальні наслідки війни можуть поширюватися на покоління, впливаючи на дітей та онуків тих, хто безпосередньо пережив її. Підрядник та оператор об'єкта повинні враховувати це, оскільки особи, які постраждали від минулих травм, можуть бути присутніми на будівельному майданчику та можуть відчувати дискомфорт від загальних будівельних робіт (наприклад, шуму, вібрації, освітлення); 5) Під час нападів робота служб екстреної допомоги (наприклад, швидкої допомоги, пожежних бригад) може бути обмежена або реагувати затримками через пошкоджену інфраструктуру або постійні проблеми безпеки. Тому рекомендується створити на місці пункти першої медичної допомоги, забезпечити працівників базовою підготовкою до реагування на надзвичайні ситуації та забезпечити наявність надійних систем екстреного зв'язку для забезпечення безпеки працівників.

З огляду на ризики для здоров'я та безпеки, пов'язані з роботою в районах, що піддаються загрозам, пов'язаним з воєнними діями, вкрай важливо готувати працівників до потенційних надзвичайних ситуацій, включаючи необхідність негайного пошуку укриття у разі повітряного нападу чи інших інцидентів, пов'язаних з безпекою. Працівників та мешканців будівель слід поінформувати про місцезнаходження найближчих укриттів та дотримуватися інструкцій уряду під час надзвичайних ситуацій. Це включає готовність до швидкої евакуації або сховання на місці для забезпечення особистої безпеки. Відповідно, підрядник повинен розробити та впровадити комплексну концепцію безпеки. Вплив, пов'язаний з цим субпроектом, оцінюється як такий, що має середній негативний вплив на працівників та мешканців будівлі. Однак, його значення може бути зменшено до низького або навіть нейтрального рівня шляхом підготовки та впровадження концепції безпеки та відповідних навчань.

5.5. Матриця оцінки ключових екологічних та соціальних впливів

Результати оцінки ключових екологічних та соціальних впливів, виявлених під час перевірки об'єкта на наявність потенційної наявності небезпечних матеріалів, а також потенційні

Таблиця 5: Огляд ключових екологічних та соціальних впливів

Виявлена проблема	Характер	Потенційний вплив/наслідки	Пом'якшення наслідків	Серйозність потенційного впливу без пом'якшувальних заходів (S)	Ймовірність впливу (P)	Рівень ризику
Азбест	ЕКОЛОГІЧНИЙ	<ul style="list-style-type: none"> Забруднення небезпечними речовинами; Проблеми зі здоров'ям. 	так	Значний (-)	Часто/майже напевно (-)	Значний ризик (-)
Лампи, що містять ртуть та ПХБ (якщо виявлені)		<ul style="list-style-type: none"> Забруднення небезпечними речовинами; Проблеми зі здоров'ям. 	так	Значний (-)	Можливо (-)	Менш значний ризик (-)
Перебої, пов'язані із загальними будівельними роботами		<ul style="list-style-type: none"> Шумове забруднення; Забруднення відходами; Забруднення освітленням; Збільшення кількості пилу; вплив голубиноного посліду Перебої в русі тощо. 	так	Менш значущий (-)	Часто/майже напевно (-)	Менш значний ризик (-)
Зменшення споживання енергії/ефективність використання ресурсів		<ul style="list-style-type: none"> Зменшення викидів CO₂; Зменшення споживання води; Зменшення споживання первинної енергії. 	Н/З	Менш значущий (+)	Можливо (+)	Менш значний ризик (+)
Азбест	СОЦІАЛЬНІ	<ul style="list-style-type: none"> Розвиток довгострокових проблем зі здоров'ям (наприклад, рак). 	так	Значний (-)	Часто/майже напевно (-)	Значний ризик (-)

Виявлена проблема	Характер	Потенційний вплив/наслідки	Пом'якшення наслідків	Серйозність потенційного впливу без пом'якшувальних заходів (S)	Ймовірність впливу (P)	Рівень ризику
Порушення інтересів зацікавлених сторін		<ul style="list-style-type: none"> Блокування безбар'єрного доступу; Відсутність доступу до типової інформації про доступність інфраструктури; Тимчасове переривання житлового та робочого середовища через будівельну діяльність тощо. 	так	Значний (-)	Часто/майже напевно (-)	Значний ризик (-)
Ризики, пов'язані з війною		<ul style="list-style-type: none"> Здоров'я та безпека Психологічні та соціальні наслідки 	так	Менш значущий (-)	Можливо (-)	Менш значний ризик (-)
Покращення внутрішнього середовища будівель	СОЦІАЛЬНІ	<ul style="list-style-type: none"> Якість повітря в приміщенні; Рівень комфорту зі стабільною температурою в приміщенні; Рівень комфорту з кращими умовами проживання; Зменшення шуму. 	Н/З	Менш значущий (+)	Можливо (+)	Менш значний ризик (+)
Позитивний імідж державних установ		<ul style="list-style-type: none"> Покращена громадська інфраструктура; Сприяти належному поведженню з небезпечними будівельними матеріалами; Сприяння сортуванню відходів. 	Н/З	Менш значущий (+)	Можливо (+)	Менш значний ризик (+)
Розвиток потенціалу		<ul style="list-style-type: none"> Працівники РЕА/гуртожитку визнають збільшення кількості вирішених екологічних та соціальних питань відповідно до ВІР та українського законодавства; 	Н/З	Менш значущий (+)	Можливо (+)	Менш значний ризик (+)

Виявлена проблема	Характер	Потенційний вплив/наслідки	Пом'якшення наслідків	Серйозність потенційного впливу без пом'якшувальних заходів (S)	Ймовірність впливу (P)	Рівень ризику
		<ul style="list-style-type: none"> • Навчання та підвищення знань будівельних компаній з питань охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки; • підвищена обізнаність мешканців – користувачів гуртожитку щодо екологічних, соціальних, медичних та безпекових питань. 				

Примітка:

Система управління якістю УФСІ (сертифікована відповідно до ISO 9001: 2015 для надання державних адміністративних послуг, пов'язаних з реалізацією соціальних проектів, EAC 36, GmbH Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen August-Schanz-Str., 21, 60433 Frankfurt aM, Germany) передбачає використання наступної методології оцінки ризиків:

Ризик (R) оцінюється за двома параметрами: тяжкість потенційного впливу (S) та ймовірність (P). Тяжкість потенційного впливу (S) може бути класифікована за такими категоріями з балами: Незначний – 1; Менш значущий – 2; та Значний – 3. Ймовірність ризику (P) може бути класифікована за такими категоріями з балами: Рідкісний – 1; Можливий – 2; та Частий/майже напевний – 3.

Для отримання додаткової інформації див. Розділ 9.1.1 ESMF.

6. План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

6.1. Попередня категоризація субпроектів

Щодо робіт з реконструкції на визначеному об'єкті, а також враховуючи потенційні негативні екологічні, соціальні, охоронні та безпекові (ESHS) ризики, які можуть бути пов'язані з виконанням робіт, зокрема ті, що пов'язані з наявністю азбестовмісних матеріалів, субпроект класифікується як **ESIA категорії В**. Оцінка впливу на навколишнє середовище та соціальне середовище (ESIA) не потрібна; натомість достатньо підготовки Плану екологічного та соціального менеджменту та соціальним середовищем (ESMP).

« Категорія В: Ділова діяльність з потенційно обмеженими негативними екологічними або соціальними ризиками та впливами, які є нечисленними, зазвичай специфічними для конкретної ділянки, значною мірою оборотними та легко усуваються за допомогою заходів пом'якшення».

Для цієї **категорії помірного ризику** оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками повинні проводитися відповідно до національного законодавства, Політики KfW щодо довкілля та сталого розвитку, а також найкращих міжнародних практик.

6.2. Інструкції з розробки ПЕСМ

Для пом'якшення та усунення потенційних негативних впливів і наслідків, які можуть виникнути на всіх етапах проекту – від передбудівельних робіт та проектування до виведення з експлуатації – було розроблено План екологічного та соціального менеджменту для відома ПВСП, Агентства з виконання проекту (PEA) та KfW з метою моніторингу проекту. Цей план менеджменту є «живий» документ, який необхідно оновлювати в міру розвитку субпроекту та виникнення змін. Будь-які зміни, запропоновані проектувальником або підрядниками, потребують схвалення ПВСП та команди з екологічного та соціального менеджменту (PEA та IC). Зміни можуть бути внесені в результаті детальних досліджень об'єкта, що розглядається, або в результаті технічних рішень проектувальника, або за ініціативи ПВСП та УФСІ.

Одним з ключових впливів, виявлених під час оцінки, є наявність азбестовмісних матеріалів (АВМ) та раніше забруднених територій. Особливу увагу було приділено управлінню азбестом. Для вирішення цієї проблеми доступний План управління азбестом (ПУА), розроблений для конкретного проекту, а Методичне пояснення щодо управління азбестом доступне в РВЕСМ (Рамкових вимогах до екологічного та соціального менеджменту). Запропоновані заходи щодо пом'якшення, нагляду та моніторингу для кожного етапу проекту зведені в **Таблиця 7з** посиланням на План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ).

6.3. Застосовні екологічні та соціальні стандарти Світового банку

Екологічні та соціальні стандарти (ESS) Світового банку, викладені в Екологічній та соціальній рамковій програмі (ESF), визнані в усьому світі як найкращі практики управління екологічними та соціальними ризиками. Ці стандарти встановлюють вимоги за десятьма тематичними напрямками. Оскільки субпроект може мати певний екологічний та соціальний вплив, кілька ESS вважаються застосовними, як зазначено в Таблиця 6. Беручи до уваги, що субпроект може створювати певні екологічні та соціальні наслідки, він активує такі Екологічні та соціальні стандарти (ЕСС): Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами (ЕСС1), Умови праці та праці (ЕСС2), Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним (ЕСС3), Охорона здоров'я та безпека громади (ЕСС4), Культурна спадщина (ЕСС8), Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації (ЕСС10).

Будівельна діяльність в рамках субпроекту не змінить межі, права власності чи права користування землею в межах території субпроекту. Усі роботи будуть виконуватися виключно всередині громадських будівель та існуючих споруд, без додаткових вимог до землі. Таким чином, ESS5 щодо придбання землі, обмежень землекористування та вимушеного переселення не активується. Аналогічно, діяльність субпроектів не активує ESS6 щодо збереження біорізноманіття та сталого управління живими природними ресурсами або ESS7 щодо корінних народів/історично недостатньо обслуговуваних традиційних місцевих громад країн Африки на південь від Сахари.

Таблиця 6: Відповідні екологічні та екологічні стандарти Світового банку

№ стандарту	Назва стандарту	Відповідність цьому проекту
ESS 1	Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом	Так
ESS 2	Праця та умови праці	Так
ESS 3	Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним;	Так
ESS 4	Охорона здоров'я та безпека громади	Так
ESS 5	Придбання землі, обмеження землекористування та вимушене переселення	Ні
ESS 6	Збереження біорізноманіття та стале управління живими природними ресурсами	Ні
ESS 7	Корінні народи/країни Африки на південь від Сахари, історично недостатньо обслуговувані традиційні місцеві громади	Ні
ESS 8	Культурна спадщина	Так
ESS 9	Фінансові посередники	Ні
ESS 10	Взаємодія із зацікавленими сторонами та розкриття інформації	Так

6.4. Розкриття та затвердження Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

Згідно з операційними процедурами УФСІ, після підготовки проекту Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ), а також відповідного Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС), Плану управління відходами (ПУВ) та інших планів, передбачених ПЕСМ, вони підлягають розкриттю. З цією метою SIP або Робоча група проводить зустріч для затвердження Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ). На зустрічі SIP присутні керівники закладу та представники місцевих органів влади. У протоколі SIP або Робочої групи зазначається рішення щодо розкриття ПЕСМ та необхідність для членів SIP або Робочої групи інформувати мешканців гуртожитку, персонал та людей, які проживають у сусідніх будівлях. З цією метою SIP організує консультації з місцевою громадою та місцевими органами влади з питань ПЕСМ. Потім SIP включає відповідні коментарі та пропозиції до ПЕСМ та подає оновлений ПЕСМ до USIF на затвердження. Затверджений ПЕСМ, після рішення SIP, має бути:

- опубліковано на рівні громади : у місцевих ЗМІ/на вебсайтах державних органів та/або на вебсайті USIF, або
- згідно з вимогами безпеки воєнного стану: публікується коротке повідомлення про зміст Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) або План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) подається на розгляд на запит зацікавлених сторін для проведення публічних консультацій (тривалістю не менше одного місяця).

Таблиця 7: План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керований показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
Фаза проєктування та підготовки до будівництва/мобілізації							
ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними впливами та ризиками							
1.1	Призначити співробітника з питань довкілля, соціальної сфери, охорони здоров'я та безпеки (ESHS) з чітко визначеними обов'язками щодо будівництва та цивільних робіт. Визначте провідного менеджера з охорони навколишнього середовища, охорони праці та	Мінімізація екологічних та соціальних ризиків і максимізація вигод від проєкту, а також моніторинг екологічної ефективності будівельних робіт	Підготовка внутрішніх інструкцій з питань охорони навколишнього середовища та охорони праці, а також соціального захисту працівників. Моніторинг дотримання найкращих міжнародних практик у сфері екологічних стандартів та стандартів охорони праці. Розробити та впровадити професійне навчання (з акцентом на боротьбу з небезпечними відходами) для	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку БІП Національне законодавство	Підрядник	Персонал/менеджер з охорони праці, техніки безпеки на місці до початку будівництва. Навчання має бути завершено до початку будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP): Існують інструкції з внутрішніх цивільних робіт. Існують інструкції з внутрішніх цивільних робіт. Проводиться навчання для команди з впровадження та цивільних працівників, а також перегляд звітів про навчання.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	техніки безпеки		відповідних зацікавлених сторін (осіб або організацій, відповідальних за моніторинг та нагляд за впроваджуваними роботами). Забезпечити суворе дотримання вимог ESMP, специфічних для проекту.				
1.2	PA-ESMP/CS-ESMP	Мінімізація екологічних, соціальних ризиків, а також ризиків для здоров'я та безпеки	Узгодити ESMP з планом впровадження підрядника та скоригувати механізми управління екологічними, соціальними ризиками, а також ризиками для здоров'я та безпеки	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 Світового банку	Підрядник	Перед початком будівництва	Доступний PA-ESMP / CS-ESMP, затверджений Підрядником
1.3	Дотримання вимог підрядників	Забезпечити належне виконання будь-яких конкретних вимог,	Переконатися, що підрядники достатньо компетентні для виконання своїх проектних завдань	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку	УФСІ ІС	Відповідність вимогам до укладення договору.	Перевірка контрактів з відповідними, включеними положеннями.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		викладених у ESS та ESMP, а також підготовку інших відповідних планів та інструкцій, які повинні виконувати підрядники або субпідрядники.	відповідно до вимог ESMP та специфікацій ESHS, зазначених у тендерній документації. Контролювати дотримання підрядниками вимог Плану екологічного та соціального менеджменту (ESMP) та, у разі субпідряду, вимагати від підрядників аналогічних домовленостей зі своїми субпідрядниками.	БІП		Впровадження до етапу будівництва	
1.4	Навчання з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Працівники (підрядника та представників партнера з реалізації субпроєкту), безпосередньо відповідальні за діяльність, що стосується соціальних та екологічних показників проєкту, мають	Навчання всіх співробітників проєкту та підрядників з питань охорони праці, охорони праці, кодексу поведінки працівників та відповідних процедур. Розробити та затвердити	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку БІП	Підрядник	До етапу будівництва та надалі відповідно до графіка навчання з охорони праці, техніки безпеки та охорони праці	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проєкту (РА-ESMP) Звіти про навчання є.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		достатню кваліфікацію та навченість, щоб мати знання та навички, необхідні для виконання своєї роботи.	програму та графік навчання.				
1.5	Дозвіл	Забезпечити відповідність усієї діяльності законодавству України.	Отримання містобудівних вимог (включаючи технічні обстеження будівлі), технічних вимог від зацікавлених сторін (постачальників енергії), проведення державної експертизи проектно-кошторисної документації та отримання дозволів на початок будівельних робіт. 2.Отримання позитивного висновку державної експертизи, щодо проектно	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 Світового банку Національне законодавство	ПВСП (Партнер з реалізації субпроекту) Власник/ Балансоутримувач	Стадія проектування та на етапі мобілізації	Ведуться записи дозволів, офіційних листів та погоджень.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			кошторисної документації. 3. Затвердження проектно кошторисної документації. 4. Отримання дозволу на будівництво				
ESS 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика щодо людських ресурсів та доступ до інформації	Забезпечувати суворе дотримання міжнародних трудових стандартів та стандартів прав людини для працівників, включаючи підрядні та субпідрядні роботи.	Розробити Політику управління персоналом або оновити (переглянути) існуючу, яка окреслює підхід до управління працівниками та передбачає права працівників. Стратегія має бути розроблена для етапів будівництва та експлуатації проекту. Він повинен містити інформацію щодо умов праці,	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Підрядник	Перед етапом будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проєкту (PA-ESMP): Наявність Політики у сфері прав людини; Інформаційний семінар/навчання співробітників з цього питання.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>практики найму, умов працевлаштування (наприклад, права на заробітну плату, робочий час та перерви, порядок надурочної роботи та компенсації, дні відпочинку та свята, відпустки – щорічну, пологову, батьківську, хворобу, допомогу), свободу об'єднань та права на колективні переговори, а також навчання та розвиток навичок тощо. Він має бути доступним для всіх працівників у зрозумілому форматі.</p> <p>Переконайтеся, що всі працівники, включаючи сторону субпідрядника, знають зміст.</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Забезпечити належну комунікацію та оперативний зворотний зв'язок між керівництвом і працівниками для виключення та вирішення конфліктів на роботі.	Створити незалежний механізм розгляду скарг, де працівники (та їхні організації, де вони існують) можуть висловлювати обґрунтовані занепокоєння щодо робочого місця, включаючи можливість анонімних скарг. Цей механізм має бути запроваджений Підрядником відповідно до положень Плану залучення зацікавлених сторін, розробленого для конкретного об'єкта . Механізм має розглядати скарги швидко та ефективно без страху помсти, і таким чином дозволяти подання	K fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Національне законодавство	Підрядник	Фаза мобілізації до початку будівництва	Відповідно до вимог ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): Механізм подання скарг працівників доступний, з визначеними заходами та методами комунікації та реагування, затвердженими РЕА та ІС.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			анонімних скарг. За потреби слід розглянути можливість запровадження програм стимулювання.				
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним							
3.1	Підготовка та управління будівельною діяльністю	Дотримання найкращих міжнародних практик та національних вимог щодо організації будівельної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> Розробити відповідні Проектні рішення, ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): який повинен охоплювати щонайменше такі екологічні та соціальні аспекти: <ul style="list-style-type: none"> План управління відходами, включаючи план управління небезпечними відходами (якщо застосовується), з особливим 	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, БІП Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення, Підрядник – PA-ESMP Інженер (Керівник проекту) – затвердження та моніторинг PA-ESMP Власник об'єкта, - затвердження ПКД	Проектант та Власник об'єкта - на етапі проектування; Підрядника, на етапі мобілізації	Проект розробляється та затверджується до відбору підрядника. PA-ESMP розробляє підрядник на етапі мобілізації ПЕСМ Території Проекту (PA-ESMP): має бути затверджений та контролюватись призначеним менеджером з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки Усі заходи щодо підготовки будівельного майданчику до початку будівництва, передбачені ПЕСМ Території Проекту (PA ESMP) та проектно кошторисною та виконавчою документацією, повинні бути виконані до початку будівництва

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			акцентом на ртутні лампи та лампи з акриловим хлоридом; • План управління пилом; • План управління дорожнім рухом на будівництві; • План контролю шуму (який визначатиме безпечні межі впливу (тривалість та інтенсивність) шуму для працівників, відповідно до національних вимог або вимог ЄС); • План з охорони праці та техніки безпеки; • План готовності та реагування на надзвичайні ситуації; •				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			План управління робочою силою; Виконання заходів етапу мобілізації, щодо підготовки будівельного майданчику до початку будівництва, передбачені ПЕСМ Території Проекту (РА ESMP) та проектно-кошторисною та виконавчою документацією, повинні бути виконані.				
3.2	Управління відходами	Дотримання екологічних вимог Світового банку та запобігання негативному впливу	Розробити план управління відходами, включаючи і специфікації щодо виявлених небезпечних матеріалів та сфер типового впливу,	Посібник KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, Кращих міжнародних практик Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення, Підрядник – ПУВ	Проектант - на етапі проектування ; Підрядника, на етапі мобілізації	Проектні рішення розробляються до відбору підрядника. ПУВ – моніторинг УФСІ та Міжнародним Консультантом (МК) належного оновлення плану ПУВ, відповідно до кожного етапу впровадження. Інвентаризаційне дослідження небезпечних відходів з розробленим планом

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			визначених на етапі скринінгу, а також конкретні обсяги та типи й зазначені методи зменшення викидів.				скорочення викидів, затвердженим УФСІ.
3.3	Управління хімічними речовинами та небезпечними і речовинами	Запобігання забрудненню хімічними речовинами та небезпечними речовинами	Підготовка тимчасового зберігання на місці всіх небезпечних або токсичних речовин та контейнерів для небезпечних речовин. Забезпечити розробку внутрішньої робочої інструкції з роботи з небезпечними речовинами та хімічними речовинами та організувати навчання для всіх працівників. Забезпечити повну відповідність затвердженому WMP.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 3 Світового банку НМП Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення, Підрядник - ПУВ	Стадія проектування - Перед етапом будівництва	Заздалегідь організовані місця зберігання та контейнери з належним маркуванням та знаками. Розроблені інструкції, затверджені менеджером з охорони довкілля, охорони праці та техніки безпеки .

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
3.4	Запобігання надзвичайним ситуаціям, готовність до них та реагування на них	Для запобігання надзвичайним ситуаціям та аваріям під час будівництва встановіть процедури оперативного реагування та готовності до дій.	Розробити План/інструкції щодо запобігання, підготовки та реагування на надзвичайні ситуації, зокрема спричинені війною, який має бути частиною плану охорони праці та відповідати вимогам законодавства України.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 3 Світового банку БІП Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення, Підрядник - Плани, інструкції	Стадія проектування. Перед етапом будівництва.	План запобігання надзвичайним ситуаціям, підготовки до них та реагування на них був затверджений менеджером з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки.
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною здоров'я та безпекою праці	Гарантувати умови праці, гігієни та безпеки на будівельних майданчиках та під час експлуатації	Розробити плани та системи управління охороною здоров'я та безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час будівництва. Потім визначте відповідні заходи щодо пом'якшення, включаючи заходи	К fW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	Стадія проектування - перед етапом будівництва	Наявність плану охорони праці та техніки безпеки, затвердженого менеджером з охорони праці, техніки безпеки та техніки безпеки, як частини внутрішньої системи охорони праці та техніки безпеки. Забезпечити обізнаність власних працівників та працівників субпідрядників щодо вимог плану охорони навколишнього середовища, техніки безпеки та охорони праці до початку будівельних робіт.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>реагування на надзвичайні ситуації</p> <p>Розробити конкретні інструкції для різних видів робіт (наприклад, робота з вогнем, робота на висоті) з подальшим навчанням персоналу.</p> <p>Перед початком будівельних робіт усі працівники повинні пройти курс навчання з охорони праці.</p> <p>Крім того, необхідні планові огляди машин та обладнання для усунення несправностей та дотримання термінів ремонту, а також навчання та інструктаж працівників, зайнятих технічним обслуговуванням машин, інструментів та</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			обладнання, безпечним методам та прийомам роботи.				
4.2	Безпечний доступ до гуртожитку та з нього під час ремонтних робіт (включаючи вразливі групи)	Переконайтеся, що проєкт передбачає безпечні, безперервні та доступні шляхи входу/виходу до/з гуртожитку під час ремонтних робіт, включаючи положення для вразливих груп (наприклад, людей з інвалідністю, людей похилого віку, дітей, вагітних жінок).	<p>Передбачити та включити до проєктної документації тимчасові та/або поетапні заходи доступу/виходу (безпечні пішохідні маршрути, альтернативні входи, тимчасові пандуси/поручні, нековзні поверхні, належне освітлення, захист від негоди, де це можливо) .</p> <p>Забезпечте безступінчастий доступ, де це необхідно, та безпечні маршрути для користувачів з обмеженою мобільністю.</p> <p>Визначте місця для розміщення</p>	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку; ESS 4 Світового банку; Найкращі міжнародні практики; Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення Підрядник при розробці РА-ESMP. Моніторинг - ПВСП та УФСІ	Стадія проєктування – перед етапом будівництва	Затверджена проєктна документація включає тимчасові/поетапні рішення для доступу та забезпечує аварійний вихід. Положення про доступність, відображені в кресленнях/специфікаціях/бухгалтерському описі та планах організації будівництва

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			бар'єрів/огорож, знаків та аварійних шляхів евакуації, щоб вони залишалися безперешкодними . Інтегруйте інтерфейс з вимогами пожежної безпеки/готовності до надзвичайних ситуацій.				
4.3	План готовності та реагування на надзвичайні ситуації	Забезпечити належну готовність персоналу до надзвичайних ситуацій відповідно до вимог розробленого Плану реагування та чинних державних норм.	Розробка та розповсюдження серед працівників Плану готовності та реагування на надзвичайні ситуації як частини Плану управління будівництвом. Підрядник повинен розробити інструкції та провести навчання для працівників на випадок повітряної тривоги або ситуацій після	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Найкращі міжнародні практики; Національне законодавство	Підрядник	Стадія проектування - Перед етапом будівництва Постійно оновлюватися відповідно до чинних національних норм	Розроблений План/інструкції щодо готовності до надзвичайних ситуацій та реагування на них, затверджені менеджером з охорони навколишнього середовища, техніки безпеки та охорони праці підрядника. Документація регулярних навчальних семінарів з усіма співробітниками, включаючи субпідрядників.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>пошкодження, включаючи, але не обмежуючись:</p> <p>Обізнаність про місця розташування укриттів</p> <p>- Забезпечте інформування всіх працівників про розташування найближчих укриттів. Це можуть бути спеціально відведені будівлі, підземні бункери або інші безпечні зони, визначені владою.</p> <p>- Роздрукуйте на робочому місці чіткі, помітні знаки, що вказують напрямок та відстань до найближчого укриття.</p> <p>- Регулярно проводити навчання з техніки безпеки, щоб</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>ознайомити працівників із найшвидшими шляхами до цих укриттів та забезпечити їхнє знання того, як швидко реагувати в надзвичайних ситуаціях.</p> <p>- Заохочуйте працівників бути в курсі останніх урядових рекомендацій чи інструкцій, які можуть повідомлятися через місцеве радіо, SMS-сповіщення або іншими засобами.</p> <p>Розробіть надійний план комунікації для швидкого поширення урядових інструкцій серед усіх працівників на об'єкті. Це може включати використання гучномовців,</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>радіозв'язку або мобільних сповіщень.</p> <p>- Забезпечити, щоб усі працівники були проінформовані про важливість дотримання урядових протоколів під час надзвичайних ситуацій, таких як накази про евакуацію або локдауни. Це включає розуміння причин, що лежать в основі цих протоколів, для заохочення їх дотримання.</p> <p>- Забезпечити регулярне оновлення інформації про місця розташування укриттів та урядових інструкцій у міру розвитку ситуації та оперативно</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>повідомляти про ці оновлення всіх працівників.</p> <p>- Доступна інформація: Переконайтеся, що всі інструкції, карти та процедури дій у надзвичайних ситуаціях легкодоступні та зрозумілі для всіх працівників, враховуючи мовні бар'єри та рівень грамотності.</p> <p>- Розмістіть план дій у надзвичайних ситуаціях на видному місці на робочому місці, включаючи місця для укриттів, шляхи евакуації та номери контактних осіб на випадок надзвичайної ситуації.</p> <p>- Пропонуйте навчання, яке допоможе</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>працівникам справлятися зі стресом та зберігати спокій під час надзвичайних ситуацій, що може покращити їхню здатність виконувати інструкції та швидко діставатися до укриттів.</p> <p>Такі плани повинні враховувати присутність інших мешканців будівлі на місці та виключати будь-які суперечності з уже існуючими планами дій у надзвичайних ситуаціях та шляхами евакуації.</p> <p>Підрядник повинен гарантувати вільний доступ до шляхів евакуації для всіх</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			користувачів об'єкта.				
ESS 8. Культурна спадщина							
8.1	Випадкові знахідки	Захист культурної спадщини та історичних будівель	Якщо будівля є історичною спорудою, розташована дуже близько до такої споруди або у визначеному історичному районі, повідомте про це місцеві органи влади та отримайте від них дозвіл/схвалення, а також вирішуйте всі будівельні питання відповідно до місцевого та національного законодавства. Забезпечити вжиття заходів для того, щоб артефакти або інші можливі «випадкові знахідки», виявлені під час розкопок або будівництва, були	Керівні принципи KfW з щодо довкілля та сталого розвитку Стандарт Світового банку 5 Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Проектант - Проектні рішення Підрядник при розробці РА-ESMP. Моніторинг - ПВСП	Стадія проектування та перед етапом будівництва (етап мобілізації)	За потреби отримують усі необхідні дозволи та реалізують заходи пом'якшення РА-ESMP.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			відзначені, щоб з ними зв'язалися посадовці, а робочі дії були відкладені або змінені з урахуванням таких знахідок.				
ESS 10. залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Відповідний обмін інформацією та залучення всіх визначених зацікавлених сторін проекту на всіх етапах розробки та реалізації проекту Забезпечити оперативне та належне реагування на всі скарги та коментарі зацікавлених сторін.	Прийняття та впровадження Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПВЗС) для комунікації з громадськістю та зацікавленими сторонами , включаючи механізми розгляду скарг на етапі підготовки до будівництва. Створити механізм роботи з вразливими групами та розробити план безпечного використання будівель, який враховує потреби	K fW щодо довкілля та сталого розвитку Стандарт Світового банку 10	УФСІ ПВСП Підрядник (після отримання контракту та до початку будівництва)	Стадія проектування – етап підготовки робіт – перед початком будівельних робіт	Розроблений План взаємодії із зацікавленими сторонами, затверджений ПВСП. Опубліковано SEP у місцевих ЗМІ/на вебсайтах державних органів та/або на вебсайті УФСІ Реєструйте скарги та відповіді окремо для працівників та громадськості. Процедуру комунікації було розроблено та затверджено УФСІ..

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			людей з інвалідністю. Забезпечити своєчасне розкриття SEP. Розробіть комунікаційну стратегію, щоб мешканців та інших зацікавлених сторін інформувати про стан будівництва, потенційні затримки та заходи щодо пом'якшення наслідків. Розробити спеціальний план комунікації, що включає поетапне планування робіт та завчасне спілкування з мешканцями, які проживають у кімнатах, що плануються до ремонту. За потреби забезпечити тимчасові комунальні				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>послуги або альтернативне житло не меншої якості, щоб мінімізувати тимчасові порушення умов проживання під час ремонту.</p> <p>Прийняти та впровадити Порядок подання та розгляду скарг і пропозицій від працівників та мешканців/населення.</p> <p>Ведіть облік скарг та листування зі скаржниками.</p> <p>Включіть контактну інформацію механізму розгляду скарг у публікації, такі як листівки та вивіски, і надайте її під час публічних та інших зустрічей.</p> <p>Визначити відповідальну особу за</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			функціонування механізму розгляду скарг. Розробити та впровадити процедури комунікації з працівниками та зацікавленими сторонами.				
10.2	Розвиток потенціалу щодо скорочення викидів небезпечних відходів (азбесту та ртуті)	Підвищення обізнаності про проблеми та запобігання можливому негативному впливу на навколишнє середовище та здоров'я, пов'язаному з реалізацією проекту, на всіх етапах	Визначення вразливих груп, пов'язаних зі скороченням викидів небезпечних матеріалів у рамках Плану екологічного захисту. Розробка та проведення інформаційних семінарів для таких груп з метою підвищення їхньої обізнаності про наявність небезпечних матеріалів (таких як азбест) та презентація відповідних заходів індивідуального	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS Світового банку 7, 8 та 10 Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	УФСІ Менеджер з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки Підрядника	Стадія проектування/Підготовка будівництва - До початку будівництва	Розроблена програма семінарів зі скорочення викидів небезпечних матеріалів / проведено семінар

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			захисту та методів робіт з їх усунення.				
Фаза будівництва/ Фаза виведення з експлуатації							
ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом							
1.1	Навчання з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Забезпечити повну відповідність, правильне впровадження та дотримання запровадженого PA-ESMP та Кодексу поведінки ESHS	Контролювати та відстежувати належне впровадження раніше розробленої програми навчання з ESMP та ESMS, включаючи навчання власних співробітників та співробітників субпідрядників усім основним процедурам ESMS.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку	Підрядник	Під час етапу будівництва (узгоджений графік реалізації)	Успішно завершено навчання з охорони праці, техніки безпеки та гігієни праці згідно з розробленим графіком – звітування перед KfW після завершення або у Звіті про хід/Звіті про завершення.
1.2	Відповідність Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	Забезпечити повну відповідність, правильне впровадження та дотримання запровадженого Плану	Здійснювати обов'язкове дотримання державних будівельних норм та інших документів, що регулюють	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку	Підрядник	Фаза будівництва	Звіти з моніторингу відповідності PA-ESMP для перегляду KfW або у Звіті про хід/Звіті про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	екологічний та соціальний захист, під час проведення будівельних та монтажних робіт.				
1.3	Дозвіл	Відповідність законодавству України	Переконайтеся, що ви отримали всі необхідні неоформлені дозволи.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 Світового банку	Підрядник	До етапу експлуатації	Всі не вирішені дозволи отримано.
ЕСС 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика управління персоналом	Забезпечити відповідність прав працівників міжнародним та національним стандартам.	Забезпечити (контроль та моніторинг) дотримання Підприємцем Керівних принципів KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку, МОП та WB ESS 2, включаючи тривалість робочого дня, наявність кімнат для відпочинку та санітарних приміщень,	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Підрядник	Фаза будівництва	Наявність та належна експлуатація туалетів, санітарних місць, надлишку питної води; журнал обліку тривалості робочого дня..

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			надлишок питної води на будівельних майданчиках; журнал реєстрації тривалості робочого дня тощо.				
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Забезпечити належну комунікацію та оперативний зворотний зв'язок між керівництвом та працівниками для виключення та вирішення конфліктів на робочому місці під час етапу будівництва	Впровадження (контроль та моніторинг) механізму розгляду скарг працівників.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 1 та 2 Світового банку Конвенція МОП, Дотримання трудових норм	Підрядник	Фаза будівництва	Наявність механізму подання скарг працівників. Звітування щодо скарг та відповідей на запити УФСІ. Звіт про хід/Звіт про завершення.
2.3	Управління субпідрядниками	Забезпечити дотримання субпідрядникам і міжнародного та національного законодавства щодо трудових норм	Впровадження управління та моніторингу субпідрядів, включаючи дотримання Політики управління персоналом. Перевірка професійної	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Підрядник	Фаза будівництва	Звіти про аудит трудової діяльності Журнал реєстрації нещасних випадків. Звітування про скарги та відповіді. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			підготовки працівників субпідрядників з питань трудових прав, наявності засобів індивідуального захисту, доступу до механізму розгляду скарг працівників, реєстрації нещасних випадків тощо.				
2.4	Незалежний аудит праці	Дотримання міжнародних та національних трудових норм	Діє внутрішня система охорони праці та техніки безпеки. Проведення внутрішніх аудитів згідно із затвердженим графіком та незалежних аудитів, як того вимагає національне законодавство.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП, Дотримання трудових норм Національне законодавство	Підрядник – внутрішній аудит РЕА/ІС – нагляд п Державні органи - зовнішній аудит	Фаза будівництва	Звітування внутрішнього аудиту перед РЕА відповідно до встановленого графіка.
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним							
3.1	Адекватне управління будівельною діяльністю	Дотримання найкращих міжнародних	Впроваджувати та контролювати відповідність робіт	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього	Підрядник – впровадження	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		практик та національних вимог щодо організації будівельної діяльності	затвердженим PA-ESMP/CS-ESMP	середовища та сталого розвитку ESS 3 Світового банку, БІП Національне законодавство	УФСІ/ІС – моніторинг		PA-ESMP/CS-ESMP повинен контролюватися призначеним менеджером з ESHS, а стан виконання має бути відображений у звітах про хід виконання.
3.2	Викиди у воду та ґрунт, забруднення атмосфери	Зменшення ризику викидів у повітря та зменшення забруднення ґрунту та води	Суворе дотримання, впровадження та моніторинг попередньо розробленого Плану будівництва та впровадження й Плану управління відходами, з урахуванням належного плану управління дорожнім рухом під час будівництва, регулювання маршруту, часу та швидкості транспорту, що використовується для будівництва тощо. Під час проведення	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 3 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник – впровадження PEA/ІС – моніторинг	Фаза будівництва	Підрядник дотримується PA ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Звіт про моніторинг ESHS відповідає національним нормам. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>відновлювальних робіт необхідно використовувати сміттєспускні жолоби для утримання будівельного сміття в контрольованій зоні, а також розпилювати воду для зменшення пилу від сміття. Пил під час пневматичного буріння/руйнування стін також необхідно пригнічувати шляхом постійного розпилення води та/або встановлення на місці пилозахистів. Суворо забороняється спалювання будівельних відходів на об'єкті. Для транспортування будь-якого іншого пилоподібного</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			матеріалу до місця рекультивації слід забезпечити полив або покриття вантажу. Полив поверхні землі може зменшити запиленість на місці рекультивації протягом посушливого сезону року. Працівників слід ознайомити із захисним одягом та респіраторами.				
		Зменшення ризику забруднення ґрунту та ґрунтових вод внаслідок розливу/випадкового скидання відходів та стічних вод	Встановлення будівельного містечка з туалетами та септиками для персоналу завершено до початку будівельних робіт. Регулярне спорожнення септиків через відповідні проміжки часу ліцензованим		Підрядник	Безперервний	Підрядник дотримується РА ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Звіт про моніторинг ESHS відповідно до національних норм Звіт про хід/Звіт про завершення

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>підприємцем з очищення стічних вод, що гарантує відсутність переповнення.</p> <p>Належне зливання та утилізація забруднених або небезпечних рідин у ліцензованих установках, без скидання в ґрунт або водойми.</p> <p>Заборона незаконного скидання відходів або стічних вод на об'єктах проекту, а також відновлення забрудненого ґрунту шляхом вивезення на зареєстроване сміттєзвалище або очищення на місці під керівництвом екологічної інженерії.</p>				
		Зменшення забруднення через розливи	Впровадження заходів щодо запобігання		Підрядник	Колись раніше будівництво початок	Підрядник дотримується РА ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			розливам шляхом реалізації Плану управління відходами.				Звіт з моніторингу екологічної, соціальної та технічної безпеки, дотримання національних норм. Звіт про хід/Звіт про завершення
3.3	Викиди шуму	Пом'якшений негативний вплив шуму Відповідність національним нормам Усунення порушень та змін у якості життєвого середовища для зацікавлених сторін	Перед початком будь-яких робіт рекомендується поінформувати всіх потенційно зацікавлених сторін, особливо сусідів, про заходи з енергоефективності безпосередньо або через місцеві рекламні щити чи інформацію в Інтернеті. Регулювати маршрут, час та швидкість транспорту, що використовується для будівництва. Шум слід обмежувати, використовуючи належні методи управління та обмежуючи роботу протягом	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку БІП Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Програма моніторингу дотримання національних норм. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			звичайних щоденних змін. Будівельне обладнання та машини, що використовуються, повинні бути відкалібровані відповідно до державних стандартів шуму.				
3.4	Умови навколишнього середовища та стандарти якості довкілля	Запобігання шкоді навколишньому середовищу	Під час будівельних робіт було відшкодовано збитки, завдані навколишньому середовищу. Забезпечити належне утримання відновлених об'єктів у чистоті, що пов'язано із загальною належною практикою підтримки порядку та порядку на об'єктах, включаючи екологічно значущі види діяльності, такі як	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Відреставрував та очистив навколишню територію навколо відновлених об'єктів перед введенням в експлуатацію. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			зберігання небезпечних матеріалів, обмеження доступу для сторонніх осіб, а також охорона здоров'я та безпека на робочому місці.				
3.5	Управління відходами	Забезпечити належне виконання Плану управління відходами	<p>Моніторинг та контроль за виконанням попередньо затвердженого Плану управління відходами, який визначав ключові принципи управління відходами під час робіт з реконструкції будівель, серед яких:</p> <ul style="list-style-type: none"> Будівельні матеріали повинні зберігатися на будівельному майданчику 	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку БП Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва. Запроваджено належний контроль за управлінням відходами. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>лише тимчасово.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Будівельний майданчик необхідно регулярно розчищати. • Від усіх підрядників має вимагатися дотримання належних методів роботи та відповідальності. Підрядники повинні організувати інструкції для працівників щодо належного поводження з відходами та хімікатами. Фрагменти відходів слід розділяти та переробляти, коли це можливо. <p>План управління відходами та план</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			робіт з видалення азбесту згадуються стосовно небезпечних матеріалів, зокрема АВМ. Забезпечити суворе дотримання методів та методів видалення азбесту, затверджених у Плані робіт з видалення азбесту.				
3.6	Управління хімічними речовинами та небезпечними речовинами	Запобігання забрудненню навколишнього середовища хімічними та небезпечними речовинами	Усі небезпечні або токсичні речовини повинні тимчасово зберігатися на місці в безпечних контейнерах та маркуватися з детальною інформацією про склад, властивості та інформацію щодо поводження з ними. Ємності з небезпечними речовинами слід розміщувати в	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку, БІП, Національне законодавство	Підрядник	Фаза будівництва	Організовані спеціальні місця зберігання, марковані контейнери та укладені договори з ліцензованими компаніями на утилізацію хімічних та небезпечних речовин. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			герметичному контейнері, щоб запобігти розливанню. Відходи транспортуються спеціально ліцензованими компаніями та утилізуються на ліцензованому об'єкті. Фарби з токсичними інгредієнтами, розчинниками або фарби на основі свинцю використовуватимуться не будуть.				
3.7	Професійний нагляд за роботами з видалення азбесту	Забезпечити дотримання законодавства України та ЄС, а також запобігання можливому негативному впливу на навколишнє середовище та здоров'я, пов'язаному з реалізацією проекту, під час	Нагляд за всіма роботами, пов'язаними з видаленням азбесту, досвідченим фахівцем з видалення азбесту, включаючи контроль використання засобів індивідуального захисту.	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку БІП Національне законодавство	РЕА/ІС Підрядник	Фаза будівництва	Успішне впровадження Плану робіт з видалення азбесту (ARPW) та Плану управління відходами (WMP). Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		етапу будівництва	Моніторинг дотримання попередньо затвердженого Плану управління водопостачанням та всіх пов'язаних з ним правових вимог, а також найкращих міжнародних практик. Перевірка заходів щодо відновлених об'єктів (наприклад, лабораторні випробування зразків очищеної зони) щодо наявності азбестових волокон після робіт з очищення на відповідність міжнародним та українським стандартам.				
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною здоров'я та	Забезпечення охорони праці та громадського здоров'я,	Впроваджувати (контролювати та моніторити) плани та системи управління	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку	Підрядник	Фаза будівництва	Підрядник дотримується РА-ESMP/CS-ESMP та впроваджує їх на етапі будівництва.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	безпекою праці	безпеки та захисту	охороною здоров'я та безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час будівництва, а потім визначати відповідні заходи щодо пом'якшення наслідків, включаючи заходи реагування на надзвичайні ситуації. Застосовувати заходи охорони здоров'я та безпеки для оцінки, запобігання та контролю ризиків, пов'язаних з діяльністю проекту. Контроль за організацією навчання правил пожежної безпеки для всіх працівників. Перевірка наявності засобів	ESS 4 Світового банку БІП Національне законодавство			Звітування про моніторинг Плану ESHS перед PEA. Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>захисту, гумових рукавичок, респіраторів, захисних окулярів та дихальних масок з фільтрами, а також шоломів.</p> <p>Виконати встановлення необхідних огорож будівельних майданчиків (охоронних, захисних або сигнальних).</p> <p>Особливу увагу слід приділяти зварювальним операціям тощо.</p> <p>У разі ракетного або/та безпілотного нападу та пов'язаного з ним авіанальоту всі роботи мають бути призупинені, а всі працівники повинні пройти до найближчого укриття.</p>				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
4.2	Безпечний доступ до гуртожитку та з нього під час ремонтних робіт (включаючи вразливі групи)	Забезпечити безпечні, чітко позначені та постійно підтримувані шляхи доступу/виходу під час робіт, вживаючи спеціальних заходів для вразливих груп та не блокуючи аварійні виходи.	Завжди підтримуйте вільні аварійні виходи. За потреби надайте керуючих доступом (доставки/діяльність високого ризику). Заздалегідь повідомляйте користувачів гуртожитку про зміни в доступі та забезпечте канал зворотного зв'язку/скарг. Проводьте щоденні перевірки та своєчасно усувайте небезпеки. Координувати роботу з адміністрацією гуртожитку в години пік та щодо потреб вразливих користувачів.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Найкращі міжнародні практики Національне законодавство	Підрядник	В період мобілізації та протягом усього будівництва (щоденно/безперервно)	Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС. Щоденні записи/фотодокази інспекцій; відсутність заблокованих виходів; обслуговування вивісок/бар'єрів/освітлення; реєстрація інцидентів/майже нещасних випадків та вжиття коригувальних заходів; своєчасне вирішення відгуків/скарг, пов'язаних з доступом.
4.3	План готовності та реагування на	Забезпечити належну готовність персоналу до надзвичайних	Контроль за дотриманням працівниками та підрядниками Плану/інструкцій	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку	Підрядник	Фаза будівництва	Звітування про моніторинг Плану готовності та реагування/інструкцій перед РЕА.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
	надзвичайні ситуації	ситуацій відповідно до вимог розробленого Плану реагування	щодо готовності та реагування на надзвичайні ситуації, як частини Плану охорони праці та техніки безпеки, який включає, але не обмежується: <ul style="list-style-type: none"> ▪ забезпечити безпеку на будівельному майданчику та навколо нього. Будівельний майданчик має бути огорожений. ▪ переконатися, що інформація про найближче укриття є на місці та відома всім працівникам. ▪ забезпечити встановлення охоронного освітлення по всьому будівельному майданчику та під'їзних доріг. 	ESS 4 Світового банку БІП Національне законодавство			

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ забезпечувати та запобігати використанню відкритого вогню у відповідних місцях, облаштовуючи належним чином захищені місця. ▪ провести інклюзивну програму навчання співробітників, що охоплює протоколи доступу до землі, безпеку дорожнього руху тощо. ▪ забезпечити належне оснащення доріг, які планується використовувати для перевезення будівельних матеріалів, попереджувальними знаками 				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>та обмежити перевезення будівельних матеріалів у певні робочі дні.</p> <ul style="list-style-type: none"> забезпечити обізнаність персоналу щодо дій під час виявлення невибухлих боєприпасів. Зокрема, залучення професійних груп з розчищення невибухлих боєприпасів для безпечного видалення та утилізації будь-яких виявлених боєприпасів. Встановлення заборонених зон навколо районів, де підозрюють або підтверджують наявність 				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			невибухлих боєприпасів тощо. <ul style="list-style-type: none"> ▪ забезпечити обізнаність персоналу щодо роботи з небезпечними матеріалами та пов'язаних з цим питань охорони здоров'я та безпеки тощо. 				
ESS 8. Культурна спадщина							
8.1	Випадкові знахідки	Н/З	Н/З	Н/З	Н/З	Н/З	Н/З
ESS 10. Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	Вразливі групи	Забезпечити належне та повне впровадження раніше розробленого та затвердженого Плану екологічної безпеки для конкретного об'єкта та його відповідність міжнародним	Контроль за суворим дотриманням Плану екологічної безпеки (ПЗЗС) для конкретного об'єкта щодо механізму роботи з вразливими групами, включаючи: <ul style="list-style-type: none"> ▪ своєчасне інформування про проблеми 	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку БІП Національне законодавство	РЕА/ІС Підрядник ПВСП	Фаза будівництва Згідно з графіком роботи з вразливими групами, розробленим у рамках SEP.	Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проекту та ПЗЗС. Наявність механізму подання скарг для вразливих груп та книги реєстрації заяв. Звіт про хід/звіт про завершення для KfW щодо комунікації, скарг та відповідей.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		стандартам щодо прав та інтересів вразливих груп, зокрема користувачів будівель (працівників та мешканців) з інвалідністю.	<p>та труднощі, пов'язані з процесом будівництва;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ організація інформаційних зустрічей та семінарів для обговорення конкретних будівельних робіт, які можуть впливати на людей, надання рекомендацій щодо таких питань та надання вказівок щодо використання засобів індивідуального захисту для посилення можливого негативного впливу на здоров'я; ▪ моніторинг своєчасного перегляду та оновлення механізму розгляду скарг, розробленого 				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>для вразливих груп, та реєстрація всіх заяв і відповідей тощо.</p> <p>Забезпечити належні заходи безпеки та безбар'єрного доступу до об'єкта для людей з інвалідністю. Забезпечити своєчасне та цілеспрямоване повідомлення про перебої або порушення, спричинені реконструкційним и роботами.</p> <p>чіткість та своєчасне розкриття інформації про наявні тимчасові маршрути доступу до будівлі .</p>				
10.2	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Залучення та співпраця з усіма визначеними зацікавленими сторонами	Контроль за виконанням Плану взаємодії із зацікавленими сторонами,	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку	PEA/IC Підрядник	Фаза будівництва Згідно з графіком SEP.	Звіти/протоколи щодо публічних консультацій. Збираються відгуки зацікавлених сторін та підтримується своєчасна комунікація; невирішених скарг немає.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		протягом етапу будівництва	включаючи такі процедури: <ul style="list-style-type: none"> ▪ подання та розгляд скарг і пропозицій; ▪ процедури комунікації для громадськості, зацікавлених сторін (компаній, неурядових організацій та ініціативних груп, на яких впливає проект) та працівників (щодо умов праці, включаючи питання охорони праці, техніки безпеки та гігієни праці на робочому місці та взаємовідносин на робочому місці) тощо. ▪ контролювати впровадження комунікаційної стратегії, щоб мешканців, персонал та інші 	БІП Національне законодавство			Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			зацікавлені сторони інформували про стан будівництва, потенційні затримки та заходи щодо пом'якшення наслідків.				
10.3	Механізм розгляду скарг	Гарантія наявності та доступності механізму розгляду скарг для всіх зацікавлених сторін	Контролювати постійний доступ усіх зацікавлених сторін до механізму подання скарг на будівельному майданчику, з можливістю анонімного подання претензій. Контроль за постійною присутністю всієї необхідної інформації (контактна особа, телефони, електронні адреси тощо) на інформаційних стендах на будівельних майданчиках та	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 10 Світового банку БІП Національне законодавство	РЕА/ІС Підрядник ПВСП	Фаза будівництва	Реалізація та моніторинг заходів передбачених ПЕСМ Території Проєкту та ПЗЗС. Налагоджено механізм розгляду скарг із реєстром відповідей на претензії, налагоджено можливості зв'язку (електронна пошта, пошта, гарячі лінії тощо). Звіт про хід/Звіт про завершення.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			<p>муниципальних об'єктах.</p> <p>Забезпечити правильне та своєчасне реагування на претензії та запитання зацікавлених сторін з реєстрацією в книзі.</p>				
Фаза експлуатації							
ESS 1. Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом							
1.1	План екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ)	План екологічного та соціального менеджменту (ESMP) має дозволяти виявляти, уникати, мінімізувати, пом'якшувати та компенсувати або усувати будь-які екологічні та соціальні наслідки проекту під час	<p>Створення структури управління екологічною, соціальною та гігієнічною безпекою (ESHS) з боку оператора будівлі</p> <p>За необхідності оновити План екологічного та соціального менеджменту (ESMP) для етапу експлуатації.</p> <p>Розробити інструкції з</p>	<p>Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку</p> <p>ESS 1 Світового банку</p> <p>БІП</p> <p>Національне законодавство</p>	Власник/Балансоутримувач	До етапу експлуатації	<p>Управління ESHS, створена Власником/Балансоутримувачем</p> <p>Оновлений План екологічного та соціального менеджменту (ESMP) за необхідності.</p> <p>Звіти про регулярне навчання персоналу інструкціям та планам технічного обслуговування.</p>

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		його експлуатації.	<p>технічного обслуговування, щоб запобігти пошкодженням або порушенням роботи будівлі чи обладнання та мінімізувати можливий негативний вплив на навколишнє середовище чи соціальну сферу.</p> <p>Проводити регулярне (згідно із внутрішньо затвердженим графіком) навчання відповідальних працівників/експертів з інструкцій з технічного обслуговування згідно з встановленими графіками.</p> <p>Оновити існуючі плани управління (за потреби), включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Програми навчання з 				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
			екологічної обізнаності; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Зазначена програма аудиту відповідності ESMP; ▪ Методологія розподілу та контролю документів; ▪ Процедури, яких слід дотримуватися для коригувальних дій, скарг та екологічних інцидентів; ▪ Процедури дій у надзвичайних ситуаціях для низки виявлених ризиків; ▪ План попередньої готовності та реагування на надзвичайні ситуації. 				

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
ESS 2. Праця та умови праці							
2.1	Політика управління персоналом	Забезпечити відповідність прав працівників міжнародним та національним стандартам.	За потреби оновити політику управління персоналом.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Власник/Балансоутримувач	До початку етапу експлуатації	Оновлена політика управління персоналом для фази експлуатації.
2.2	Механізм розгляду скарг працівників	Гарантія наявності та доступності механізму розгляду скарг для всіх зацікавлених сторін	За потреби оновити механізм розгляду скарг працівників.	Керівні принципи KfW щодо довкілля та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Конвенція МОП Дотримання трудових норм	Власник/Балансоутримувач	До початку етапу експлуатації	Механізм розгляду скарг персоналу
ESS 3. Ефективність використання ресурсів та запобігання забрудненню та управління ним							
3.1	Управління відходами	Управління відходами відповідно до міжнародних та національних стандартів для мінімізації потенційного негативного впливу на	Забезпечити своєчасне вивезення для утилізації/утилізації відходів, що утворюються під час роботи, включаючи їх попереднє сортування та	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 2 Світового банку Національне законодавство	Власник/Балансоутримувач	На постійній основі під час експлуатації будівлі.	Внутрішня звітність

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/керівний показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		навколишнє середовище та здоров'я	підготовчу обробку відповідно до вимог національного законодавства.				
ESS 4. Охорона здоров'я та безпека громади							
4.1	Плани та системи управління охороною здоров'я та безпекою праці	Забезпечення охорони праці та громадського здоров'я, безпеки та захисту	Впровадити плани та системи управління охороною праці та безпекою для виявлення ризиків для здоров'я та безпеки для кожного виду діяльності під час експлуатації, а також визначити відповідні заходи щодо їх пом'якшення.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 4 Світового банку Національне законодавство	Власник/Балансоутримувач	Експлуатаційна фаза	План ESHS (план екологічного та соціального менеджменту) діє. Оновлення інструкцій з технічного обслуговування та охорони праці, за потреби.
ESS 10. Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації							
10.1	План взаємодії із зацікавленими сторонами	Забезпечити інформування всіх зацікавлених сторін про введення проекту в експлуатацію та початок етапу експлуатації	За потреби оновити План взаємодії із зацікавленими сторонами.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 10 Світового банку БІП	Власник/Балансоутримувач	Експлуатаційна фаза	Оновлений SEP, якщо потрібно.

План екологічного та соціального менеджменту							
Посилання	Тема	Мета управління	Заходи з пом'якшення наслідків	Ціль/стандарт/критерій показник	Відповідальна особа	Частота дій/дата завершення	Критерії моніторингу та оцінки
		(результати виконаних робіт)		Національне законодавство			
10.2	Механізм подання скарг для мешканців будівлі	Забезпечити наявність механізму розгляду скарг та його доступність для всіх зацікавлених сторін протягом операційної фази	Перегляд та адаптація механізму розгляду скарг до потреб операційної фази. Забезпечити доступ до механізму подання скарг для всіх мешканців будівлі та інших зацікавлених сторін. Ведення реєстру всіх претензій та скарг з належними відповідями.	Керівні принципи KfW з охорони навколишнього середовища та сталого розвитку ESS 10 Світового банку БІП Національне законодавство	Власник/Балансоутримувач	До початку етапу експлуатації Експлуатаційна фаза	Механізм розгляду скарг діє. Реєстр скарг та відповідей.

7 Аналіз результатів оцінки та моніторингу потенційних впливів / Форма

Параметр (який параметр буде контролюватися?)	Результати остаточної оцінки екологічних та соціальних факторів / Значущість без пом'якшувальних заходів	Результати моніторингу перед початком будівництва	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (приблизно на 50% завершеності)	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)
1	2	3	4	5	6
Період підготовки субпроекту					
Вплив на навколишнє середовище					
Неврахування належного управління азбестом	Значний (-)				
Неврахування ламп, що містять ртуть та ПХБ	Значний (-)				
Неврахування перебоїв, пов'язаних із загальними будівельними роботами та охороною праці, під час розробки проектів та проведення тендерів	Менш значущий (-)				
Соціальний вплив					
Неврахування питань азбесту в проектній та тендерній документації (довгостроковий вплив)	Значний (-)				

Параметр (який параметр буде контролюватися?)	Результати остаточної оцінки екологічних та соціальних факторів / Значущість без пом'якшувальних заходів	Результати моніторингу перед початком будівництва	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (приблизно на 50% завершеності)	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)
1	2	3	4	5	6
Неможливість уникнути перешкод для зацікавлених сторін під час підготовки	Значний (-)				
Нездатність підготувати план реагування на надзвичайні ситуації/військові дії до початку будівництва	Менш значущий (-)				
Період будівництва					
Вплив на навколишнє середовище					
Неналежне управління процесом видалення азбесту під час будівельних робіт	Значний (-)				
Недотримання правил поводження з лампами, що містять ртуть та ПХБ, під час будівельних робіт	Значний (-)				

Параметр (який параметр буде контролюватися?)	Результати остаточної оцінки екологічних та соціальних факторів / Значущість без пом'якшувальних заходів	Результати моніторингу перед початком будівництва	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (приблизно на 50% завершеності)	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)
1	2	3	4	5	6
Недотримання інструкцій з охорони навколишнього середовища та техніки безпеки під час будівельних робіт, а також заходів з охорони праці та техніки безпеки	Менш значущий (-)				
Соціальний вплив					
Неналежне дотримання конкретних інструкцій з охорони праці та техніки безпеки під час робіт з видалення азбесту	Значний (-)				
Нездатність уникнути порушення життєдіяльності зацікавлених сторін та вразливих груп, включаючи відсутність належного реагування на скарги та апеляції	Значний (-)				
Невиконання вимог безпеки праці, пов'язаних з будівництвом	Менш значущий (-)				

Параметр (який параметр буде контролюватися?)	Результати остаточної оцінки екологічних та соціальних факторів / Значущість без пом'якшувальних заходів	Результати моніторингу перед початком будівництва	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)	Результати моніторингу під час будівництва (приблизно на 50% завершеності)	Оновлений план (оновлені заходи, якщо ризик не зменшився)
1	2	3	4	5	6
Нездатність реагувати на надзвичайні ситуації / ризики, пов'язані з війною, відповідно до плану/концепції реагування на надзвичайні ситуації	Менш значущий (-)				
Період експлуатації					
Вплив на навколишнє середовище					
Потрібно визначити					
Потрібно визначити					
Соціальний вплив					
Потрібно визначити					
Потрібно визначити					

Додаток 1

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС)

СП № 30–46-04 "Покращення умов проживання ВПО у м. Стрий по вул. Болехівська 31, Львівська область (місце тимчасового проживання ВПО)/ KfW"

13.03.2026• Версія 01

Розроблено	Перевірено та рекомендовано:	Схвалено
Юлія Чорна Експерт з питань екології та сталого розвитку	Олександр Красовський, Консультант з питань екологічної та соціальної політики	Роман Брездецький, Голова ПВСП
Дата: 13.03.2026	Дата: 13.03.2026	Дата: 13.03.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 01	Дата: 13.03.2026	Початковий документ

СПИСОК КОНТАКТІВ ПІДПРОЄКТУ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОФІС USIF

Управління	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Олег Овчинников Виконуючий обов'язки директора	01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 24, корпус 3	+38 (044) 356-65-50	office@usif.ua	https://usif.ua
Андрій Лактіонов Заступник виконавчого директора				

ДРУГИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ОФІС USIF

Керівництво	Адреса	Телефон	Електронна пошта	Веб-сторінка
Артур Бродзінський Директор Другого регіонального представництва УФСІ	79018, м. Львів, вул. залізнична, 7	Телефон офісу: +38 (096) 464-57-06	2@usif.ua	https://usif.ua

ПАРТНЕР З РЕАЛІЗАЦІЇ СУБПРОЄКТУ

Контактні особи на рівні спільного підприємства (імена та контактна інформація)	Головка ПВСП	Роман Берездецький, Телефон +38 (067) 450-17-22 Електронна пошта: svhpu@ukr.net
	Контактна особа з питань GRM	Уляна Цалінська – Юридичний радник ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» Телефон: (03245) 5-24-62, Електронна пошта: svhpu@ukr.net
	Власник об'єкта	Міністерство освіти і науки України

Зміст

1	Цілі та сфера застосування Плану взаємодії із зацікавленими сторонами	6
2	Опис проекту	6
3	Місцева законодавча база	9
3.1	Стандарти Банку, що стосуються процедури взаємодії із зацікавленими сторонами	11
3.2	Аналіз прогалин	15
4	Визначення зацікавлених сторін	15
4.1	Групи зацікавлених сторін та зацікавлені сторони	16
4.1.1	Сторони, на які впливає проект	17
4.1.2	Інші зацікавлені сторони	18
4.2	Базові дані про зацікавлені сторони проекту та рівень залученості	18
4.3	Базові дані про зачеплених та зацікавлених сторін	24
5	Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами	27
5.1	Мета та відповідальність за впровадження SEP	27
5.2	Загальна комунікаційна стратегія та процес розкриття інформації	27
5.2.1	Інструменти взаємодії із зацікавленими сторонами	27
5.2.2	Офіційний запит на інформацію	33
5.3	Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами для виявлених вразливих груп	34
5.3.1	Консультативна взаємодія та збір відгуків	34
5.3.2	Канали зв'язку	35
5.3.3	Програма громадських консультацій	35
5.3.4	Графік комунікації	43
6	План взаємодії із зацікавленими сторонами	46
6.1	Розкриття та затвердження SEP	48
7	Ресурси та обов'язки щодо впровадження заходів із взаємодії із зацікавленими сторонами	48
8	Управління скаргами та їх вирішення	51
8.1	Розгляд скарг на рівні РЕА	51
8.2	Розгляд скарг на рівні партнера з впровадження субпроекту	52
8.3	Зовнішні скарги	53
8.4	Внутрішні скарги	54
9	Моніторинг та звітність	54
	Додаток 1: Форма скарги щодо проекту	56
	Додаток 2: Реєстр скарг щодо проекту	57

Список рисунків

Рисунок 1: Розташування субпроекту в Стрию.	7
Рисунок 2: Супутникове зображення субпроекту в межах Стрий	7
Рисунок 3: Картування зацікавлених сторін	16
Рисунок 4: Блок-схема процесу розгляду скарг	52

Список таблиць

Таблиця 1: Огляд будівлі	9
Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт	9
Таблиця 3: Міжнародне законодавство щодо взаємодії із зацікавленими сторонами, що застосовується до проекту	13
Таблиця 4: Аналіз розривів	15
Таблиця 5: Короткий огляд ключових потенційних зацікавлених сторін	19
Таблиця 6: Базові дані ключових зацікавлених сторін проекту	24
Таблиця 7: Ключові сторони, на яких це впливає	25
Таблиця 8: Провідні організації зі взаємодії із зацікавленими сторонами та розгляду скарг	28
Таблиця 9: Інформація зацікавлених сторін щодо потенційних негативних впливів субпроекту та заходів щодо їх пом'якшення	29
Таблиця 10: Мета залучення для громадських консультацій	36
Таблиця 11: Планування на рівні субпроектів та консультації із зацікавленими сторонами	37
Таблиця 12: Планування діяльності на рівні проекту (з акцентом на інших зацікавлених сторонах)	41
Таблиця 13: Комунікаційні дії на різних етапах проекту	43
Таблиця 14: Запропоновані методи для заходів із залучення зацікавлених сторін	47
Таблиця 15: Ресурси та обов'язки щодо взаємодії із зацікавленими сторонами	49

Список скорочень

БІП	Найкраща галузева практика
C-ESMP	План екологічного та соціального менеджменту підрядника
ЄЕС	CES Clean Energy Solutions GesmbH
ЕСОБП	Екологічні, соціальні, охоронні та безпекові питання
ESMF	Структура екологічного та соціального управління
ESMP	План екологічного т соціального управління
ЕСС	Екологічні та соціальні стандарти (Світовий банк)
MPC / GRM	Механізм розгляду скарг
ІС	Консультант з впровадження
ВПО	Внутрішньо переміщена особа
МОП	Міжнародна організація праці
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau – Німецький банк фінансової допомоги
PEA	Агентство з впровадження проектів
УП	Управління проектами
ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторіни
ДСНС	Державна служба з надзвичайних ситуацій України
SIP ПВСП	Партнер з впровадження субпроекту
СП	Субпроект
УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
Світовий банк	Світовий банк

1 Цілі та сфера застосування Плану взаємодії із зацікавленими сторонами

План взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС) – це документ, розроблений для встановлення міцних, конструктивних та чуйних відносин між усіма сторонами, залученими до підготовки, реалізації та періоду повідомлення про недоліки проекту.

Цей документ було розроблено на початковому етапі реалізації субпроекту для забезпечення ефективної, послідовної та змістовної взаємодії із зацікавленими сторонами. Він слугує невід'ємною частиною процесів прийняття рішень, оцінки, управління та моніторингу субпроекту, пов'язаних із соціальними ризиками та впливом, протягом усього його життєвого циклу. ПЗЗС надає можливості для своєчасної та активної участі всіх зацікавлених сторін і дозволяє їм висловлювати свої думки, відгуки та занепокоєння, які можуть вплинути на рішення щодо проекту. Цей ПЗЗС, підготовлено як документ, що постійно оновлюється, і він регулярно оновлюватиметься, щоб відображати прогрес у виконанні субпроекту. Оновлення будуть здійснюватися протягом усіх етапів проекту, щоб забезпечити актуальність, відповідність плану поточної діяльності та його відповідність поточним заходам.

ПЗЗС визначає ключових зацікавлених сторін субпроекту, забезпечує своєчасне розкриття інформації для громадських слухань та консультаційних заходів, а також встановлює чіткий механізм залучення та комунікації зацікавлених сторін протягом усього періоду дії проекту.

2 Опис проекту

Субпроект № 30-46-04 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Львівській області шляхом модернізації приміщень, призначених для їх тимчасового проживання. В рамках цього субпроекту будуть проведені роботи з термомодернізації гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ», п'ятиповерхової будівлі з додатковим підвальним поверхом, розташованої за адресою вул. Болехівська, 31, м. Стрий. Метою цих робіт є підвищення енергоефективності та покращення загальних умов проживання ВПО, які проживають у місцях тимчасового проживання (МТП).

Місто Стрий розташоване у Львівській області та є адміністративним центром Стрийського району та Стрийської міської громади. Місто має щільну житлову та громадську забудову, розвинену інженерну інфраструктуру, а також численні соціальні, освітні та культурні заклади.

Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» розташований на околиці Стрия. Будівля прилягає до навчального корпусу. На території є навчальні майстерні. Доступ до будівлі здійснюється безпосередньо з вулиці Болехівської, яка вимощена та має пішохідні тротуари. Загальний огляд розташування субпроекту показано на .1. Супутникове зображення розташування субпроекту наведено на .2.

Межі будівлі:

- на півночі – територія навчального закладу, включаючи майстерні та внутрішній двір,
- на сході – вулиці Галицька та Болехівська – важлива транспортна артерія, що веде до виїзду з міста, магазинів, автозаправних станцій та закладів сфери послуг,
- на заході – господарські будівлі та зелені насадження, які частково його розділяють,
- на південь – вулиця Ольги Басараб, що проходить паралельно вулиці Болехівській, з приватною житловою забудовою та невеликими комерційними підприємствами.

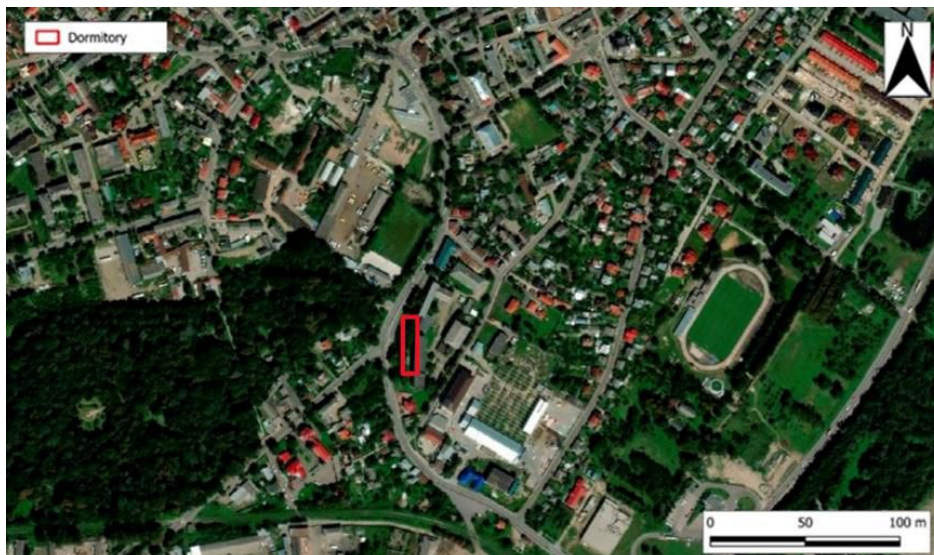
Студентський гуртожиток розташований на земельній ділянці, що є державною власністю, наданій у постійне користування ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ», державному професійно-технічному навчальному закладу. Цільове призначення земельної ділянки – для будівництва та обслуговування навчальних закладів. Площа земельної ділянки становить 1,7286 га.

Роботи будуть виконуватися у гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ». Інформація щодо будівлі наведена у Таблиця 11, а попередній обсяг робіт для об'єкта викладено у Таблиці 2. Точний обсяг та специфікації визначені у відповідній тендерній документації.

1:
© OpenStreetMap. Open Database License (ODbL). URL:
<https://www.openstreetmap.org>

2:
© Google. (2025). (), []
]. Google. <https://www.google.com/maps/place/Striy,+Lviv+Oblast,+Ukraine>
(©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Огляд будівлі

Ні.	Зображення	Назва закладу	Розмір будівлі
1	 <p data-bbox="309 792 756 936">Google. (2025). Вид вулиць міста Стрий (Чернівці), Україна [Зображення Street View]. Карти Google. https://www.google.com/maps (Зображення ©2025 Google.)</p>	<p data-bbox="817 412 1102 479">ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» Гуртожиток</p> <p data-bbox="817 501 1102 607">(п'ятиповерховий гуртожиток з підвалом)</p>	<p data-bbox="1128 412 1347 495">Загальна площа: 6 060 м²</p> <p data-bbox="1128 517 1347 600">Житлова площа: 3 015 м²</p>
Опис об'єкта та навколишньої території	<p data-bbox="525 1003 1388 1070">Субпроект передбачає термомодернізацію гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» з метою покращення умов перебування ВПО.</p>		
Хто є власником земельної ділянки	<p data-bbox="525 1160 1388 1227">Цей об'єкт є державною власністю та надано в оперативне управління ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ».</p>		
Хто користується земельною ділянкою законно і фактично для яких цілей	<p data-bbox="525 1294 1388 1361">Земельна ділянка є комунальною власністю Стрийської міської ради та надана у постійне користування ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» .</p> <p data-bbox="525 1384 1388 1541">Цільове призначення земельної ділянки – будівництво та обслуговування будівель навчальних закладів. Площа земельної ділянки становить 1,7286 га. Поверховість об'єкта: п'ять поверхів та додатковий підвал.</p>		
Хто є власником будівлі	<p data-bbox="525 1601 963 1630">Міністерство освіти і науки України</p>		
Хто використовує будівлю легально та де-факто, для яких цілей	<p data-bbox="525 1724 863 1753">ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ»</p>		

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт

Орієнтовний обсяг робіт:
<p><i>Загальні аспекти:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Вся будівля підлягатиме капітальному ремонту</i>• <i>Роботи виконуватимуться в умовах безперервної експлуатації будівлі</i>• <i>Потрібна висока координація з орендарями/мешканцями</i>• <i>Будівлю займають студенти та внутрішньо переміщені особи</i>• <i>Адміністрація гуртожитку відповідає за зв'язок з мешканцями/орендарями</i> <p><i>Ремонтні роботи:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Новий дах та очищення/ізоляція горіщного поверху.</i>• <i>Ремонт головного входу, навісів та кімнат</i>• <i>Фарбування внутрішніх стін</i>• <i>Модифікація існуючої системи водовідведення дощової води</i>• <i>Теплоізоляція фасаду</i>• <i>Теплоізоляція стін підвалу та фундаменту під землею</i>• <i>Ландшафтний дизайн території</i>• <i>Частковий ремонт підключення зовнішньої каналізації</i>

3 Місцева законодавча база

Залучення зацікавлених сторін та громадськості під час реалізації проекту регулюється, зокрема, наступним законодавством України:

Орхуська конвенція (ЄЕК ООН)	Ратифікована Україною у 1999 році (Закон № 832-XIV), Орхуська конвенція забезпечує доступ громадськості до екологічної інформації, участь у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя. Вона передбачає консультації із зацікавленими сторонами протягом усього життєвого циклу проекту та застосовується до всіх державних проектів з потенційним впливом на навколишнє середовище.
Конституція України	Статті 38 та 40 Конституції України гарантують громадянам право брати участь у державних справах та подавати петиції, сприяючи прозорості та підзвітності в управлінні, а також надаючи громадам можливість висловлювати свої думки, занепокоєння та рекомендації протягом усього процесу розробки проектів.
Закон України «Про доступ до публічної інформації» (2011)	Закон надає право отримувати інформацію від органів державної влади, вимагаючи своєчасного розкриття (протягом п'яти робочих днів) та відкритого доступу до публічних зборів. Це забезпечує доступність документів, пов'язаних з проектом, включаючи екологічні та соціальні оцінки.
Закон України «Про звернення громадян» (1996 р., зі змінами 2015 р.)	Закон дозволяє особам подавати апеляції, скарги та петиції до органів державної влади, вимагаючи відповіді протягом 30 днів. Він встановлює офіційний механізм для зацікавлених сторін, щоб висловлювати занепокоєння, надавати зворотний зв'язок та активно брати участь у процесі прийняття рішень.

Закон України «Про місцеве самоврядування» (1997 р.)	Закон визначає права та обов'язки місцевих органів влади та вимагає від них залучати громади до планування місцевого розвитку, складання бюджету та реалізації громадських проектів. Громадяни можуть брати участь безпосередньо через збори та референдуми або опосередковано через обраних представників.
Закон України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності"	Закон сприяє прозорій та інклюзивній практиці регулювання, заохочуючи участь громадськості та діалог із зацікавленими сторонами. Його ключові положення забезпечують доступ громадськості до проектів та прийнятих рішень, перегляд та оцінку впливу запропонованих нормативних актів, а також внесення змін на основі відгуків зацікавлених сторін. Закон підтримує прозорість, підзвітність та обґрунтоване прийняття рішень, сприяючи постійній участі громадськості протягом усього процесу регулювання.
Закон України «Про громадські об'єднання»	Закон підтримує створення та діяльність організацій громадянського суспільства, дозволяючи окремим особам вільно об'єднуватися. Його ключові положення сприяють адвокації, участі в процесі прийняття рішень та впливу на державну політику. Закон посилює залучення зацікавлених сторін, надаючи асоціаціям можливість представляти різноманітні інтереси та активно брати участь у процесах управління та консультацій.
Розпорядження Кабінету Міністрів України № 996 (2010) «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»	Наказ встановлює вимоги до проведення консультацій під час розробки та впровадження політики. Його ключові положення зобов'язують проводити публічні консультації з питань, що становлять суспільний інтерес, шляхом зустрічей, опитувань та онлайн-платформ, при цьому органи влади зобов'язані враховувати відгуки зацікавлених сторін. Наказ забезпечує активну участь зацікавлених сторін на етапах планування та впровадження проектів.
Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 555 «Про затвердження порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні»;	Резолюція встановлює процедуру проведення громадських слухань для забезпечення участі зацікавлених сторін у процесах просторового та міського розвитку. Її ключові положення вимагають обов'язкових слухань, публічного повідомлення з відкритим доступом до відповідної документації та врахування громадських відгуків у рішеннях щодо планування. Резолюція сприяє прозорості та дає змогу громадам впливати на результати містобудування.
Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 року № 771 «Про затвердження порядку залучення громадськості до обговорення питань прийняття рішень, що можуть вплинути на стан довкілля»;	Ця резолюція зобов'язує залучати громадськість до процесів затвердження та прийняття рішень щодо довкілля. Її ключові положення вимагають обов'язкового врахування громадськості, своєчасного повідомлення, відкритого доступу до екологічної інформації та документування результатів консультацій. Резолюція забезпечує прозорість, підзвітність та вплив громади на рішення, що мають потенційний вплив на довкілля.

3.1 Стандарти Банку, що стосуються процедури взаємодії із зацікавленими сторонами

Беручи до уваги Екологічні та соціальні стандарти (ESS) Світового банку та Основні трудові стандарти МОП ¹, а також визнаючи важливість відкритої та прозорої взаємодії між Виконавчим агентством проекту (PEA), місцевим партнером з впровадження субпроєкту (ПВСП) та зацікавленими сторонами проєкту як фундаментальний елемент найкращої галузевої практики (VIP), ПВСП за консультативної підтримки PEA розробила цей План взаємодії із зацікавленими сторонами (ПВЗС) для підвищення екологічної та соціальної стійкості проєкту, посилення участі зацікавлених сторін та забезпечення ефективної розробки та реалізації проєкту. ПВЗС відповідає таким міжнародним та інституційним стандартам, а саме:

- Керівні принципи сталого розвитку Банку розвитку KfW ²– Розділ 4.9 щодо взаємодії із зацікавленими сторонами та управління скаргами в рамках заходів фінансового регулювання.
- Екологічна та соціальна рамкова програма (ESF) Світового банку ³.
- 10 екологічних та соціальних стандартів (ESS) ⁴Світового банку що складають Керівні принципи екологічного та соціального захисту, зокрема положення ESS 10.

Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації встановлюють вимоги, що застосовуються на всіх етапах проєкту. Відповідно до ESS1 (Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливом), ESS2 (Умови праці та праці) та ESS4 (Охорона здоров'я та безпека громади), залучення зацікавлених сторін допомагає виявити потенційний екологічний та соціальний вплив і запропонувати відповідні заходи щодо його пом'якшення. План, розроблений на основі цих висновків, має дві основні переваги.

По-перше, це підкреслює важливість відкритої та прозорої взаємодії між місцевими громадами, представленими ПВСП, за підтримки PEA, місцевих громад, на які безпосередньо впливає проєкт, персоналу проєкту та інших зацікавлених сторін, як невід'ємної частини Найкращої галузевої практики (VIP). По-друге, це підвищує обізнаність зацікавлених сторін про їхню роль в управлінні діяльністю проєкту, яка впливає на їхню щоденну роботу та умови життя, одночасно сприяючи розумінню екологічних та соціальних проблем як на місцевому, так і на глобальному рівнях.

Процес взаємодії із зацікавленими сторонами можна структурувати за такими фазами: визначення та аналіз зацікавлених сторін; планування взаємодії із зацікавленими сторонами; визначення механізмів розгляду скарг; регулярне розкриття інформації; консультації та участь; постійна звітність перед відповідними зацікавленими сторонами.

Розкриття інформації та постійні консультації із зацікавленими сторонами є важливими для забезпечення обізнаності та розуміння потенційних ризиків та впливу проєкту. Проектна документація буде доступна для громадськості на вебсайті УФСІ, а також на вебсайтах відповідного муніципалітету. Якщо до Плану (SEP) буде внесено зміни під час етапу реалізації проєкту буде внесено будь-які суттєві зміни, оновлена версія буде оприлюднена на всіх платформах.

3.

¹ [МОП - Міжнародні трудові норми](#)

² [KfW - Керівництво зі сталого розвитку](#)

³ [Світовий банк - Екологічна та соціальна рамкова програма](#)

⁴ [Світовий банк - Екологічні та соціальні стандарти](#)

Таблиця 3: Міжнародне законодавство щодо взаємодії із зацікавленими сторонами, що застосовується до проекту

Тема	Керівництво зі сталого розвитку Банку розвитку КfW	Екологічна та соціальна рамкова програма Світового банку (ESF)
Залучення зацікавлених сторін	<p>Як зазначено в розділі 4.9.1 Керівництва КfW щодо сталого розвитку, залучення зацікавлених сторін, включаючи громадські слухання, має проводитися під час етапу визначення обсягу Оцінки впливу на навколишнє середовище та соціальне середовище (ОВНСС) та для презентації проекту звіту ОВНСС, щоб забезпечити консультації із залученими особами та/або представниками громад, кооперативами та неурядовими організаціями (НУО).</p> <p>Виконавча установа повинна впровадити змістовний процес участі та консультацій, який дозволить постраждалим особам та зацікавленим сторонам висловлювати свої думки та занепокоєння щодо ризиків, впливу проекту та запропонованих заходів щодо його пом'якшення.</p> <p>Водночас, цей процес має дозволити виконавчому органу розглянути ці думки та відреагувати на них.</p> <p>Для забезпечення прозорості виконавча установа зобов'язана розкрити всю відповідну інформацію та нетехнічний виклад екологічної та соціальної оцінки проекту (або субпроекту, якщо він реалізується в рамках більшої програми) через відповідні медіа-канали, забезпечуючи доступність, своєчасність та культурну доречність.</p>	<p>Екологічний та соціальний стандарт № 10 (ESS 10) стосується взаємодії із зацікавленими сторонами та розкриття інформації. Положення цього Стандарту слід читати разом з усіма іншими застосовними ESS. Ключові вимоги наведено нижче:</p> <p>Позичальники повинні ініціювати взаємодію із зацікавленими сторонами на якомога раннішому етапі процесу розробки проекту (або субпроекту), щоб забезпечити проведення змістовних консультацій щодо аспектів проектування, та повинні підтримувати таку взаємодію протягом усього циклу проекту. Характер, обсяг та частота взаємодії повинні бути пропорційними масштабу проекту, ризикам та потенційному впливу.</p> <p>Позичальники повинні проводити змістовні консультації з усіма зацікавленими сторонами, забезпечуючи своєчасне, релевантне, зрозуміле та доступне розкриття інформації у культурно прийнятній формі, вільній від маніпуляцій, втручання, примусу, дискримінації та залякування.</p> <p>Процес взаємодії із зацікавленими сторонами повинен включати:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) визначення та аналіз зацікавлених сторін,(ii) методи планування взаємодії,(iii) розкриття інформації,(iv) консультації із зацікавленими сторонами,

Тема	Керівництво зі сталого розвитку Банку розвитку KfW	Екологічна та соціальна рамкова програма Світового банку (ESF)
	<p>Весь процес має бути комплексним та підтримуватися протягом усіх етапів проекту (або субпроекту).</p>	<p>(v) управління скаргами та реагування на них, та (vi) звітність зацікавлених сторін.</p> <p>Позичальник повинен вести та оприлюднювати журнал взаємодії із зацікавленими сторонами як офіційний запис, включаючи список зацікавлених сторін, з якими було проведено консультації, короткий виклад отриманих відгуків та пояснення того, як було враховано пропозиції зацікавлених сторін або причини їх невключення.</p> <p>На якомога ранній стадії проекту (або субпроекту) та до оцінки, Позичальник повинен розробити та оприлюднити План взаємодії із зацікавленими сторонами (ПВЗС), пропорційний характеру, масштабу та потенційним ризикам діяльності або інвестицій. ПВЗС є документом, який необхідно оновлювати, щоб відобразити суттєві зміни в проекті під час його реалізації. Будь-які зміни повинні бути задокументовані та повторно розкриті відповідно.</p>
Скарга	<p>Як зазначено в розділі 4.9.2, виконавчий орган повинен створити механізм розгляду скарг для проекту (або субпроекту) для отримання, обробки та вирішення занепокоєнь та скарг від працівників та представників постраждалої громадськості.</p> <p>Процедура має бути культурно доречною та пропорційною обсягу та складності проекту (або субпроекту).</p> <p>Усі скарги, включаючи їх обробку та вирішення, мають бути задокументовані та включені до звітності до Банку розвитку KfW.</p>	<p>Відповідно до Екологічного та соціального стандарту (ESS) 10, Позичальник повинен створити та впровадити механізм розгляду скарг для оперативного отримання та вирішення занепокоєнь і скарг від сторін, на які впливає проект (або субпроект), щодо екологічних та соціальних показників проекту (або субпроекту).</p>

3.2 Аналіз розривів

Аналіз розбіжностей між українським законодавством та відповідними міжнародними стандартами, що застосовуються до взаємодії зацікавлених сторін проекту, представлено в Таблиця 4:

Таблиця 4: Аналіз розривів

Тема	Прогалини	Заходи проекту
Залучення зацікавлених сторін	<p>Українське законодавство не вимагає розробки офіційного Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС), і взаємодія, як правило, обмежується певними етапами проекту зі значними часовими проміжками між фазами планування, впровадження та консультацій.</p> <p>Україна виконує основні зобов'язання щодо участі громадськості, але їй бракує формальних вимог щодо постійної взаємодії та структурованого включення вразливих груп, що є основними очікуваннями згідно з Екологічними та соціальними стандартами (ESS).</p>	<p>ПЗЗС має бути підготовлений та постійно оновлений відповідно до стандартів донорів протягом усього циклу проекту (або субпроекту).</p>
Скарга	<p>Українське законодавство не передбачає механізму розгляду скарг для всіх етапів проекту чи субпроекту, що призводить до обмежених формальних каналів для зацікавлених сторін для подання та вирішення скарг.</p> <p>Правила участі громадськості не забезпечують стандартів рівня ESS для доступного, інклюзивного та систематично керованого механізму розгляду скарг, включаючи елементи, адаптовані до потреб вразливих груп.</p>	<p>Механізми та процедури розгляду скарг, детально описані в цьому Плані повноважень щодо захисту прав споживачів (SEP), повинні бути встановлені та підтримуватися протягом усього проекту (або субпроекту).</p>

4 Визначення зацікавлених сторін

Зацікавлені сторони – це особи або групи, на яких прямо чи опосередковано впливає проект, а також ті, хто може мати інтереси в проекті та/або можливість впливати на його результат, позитивно чи негативно.

Зацікавлені сторони можуть включати місцеві громади або окремих осіб, яких це стосується, та їхніх офіційних та неофіційних представників, органи національної або місцевої влади, політиків, релігійних лідерів, організації громадянського суспільства та групи зі спеціальними інтересами, академічну спільноту або інші підприємства.

4.1 Групи зацікавлених сторін та зацікавлені сторони

Зацікавлені сторони проекту повинні бути визначені для ефективного виконання вимог щодо консультацій та залучення. Ці зацікавлені сторони повинні бути інформовані про діяльність проекту та консультиватися з ними протягом усього циклу проекту.

Визначення ключових зацікавлених сторін є важливим компонентом Плану екологічного та соціального менеджменту (ПЕСМ) та Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС), оскільки це дозволяє зрозуміти групи, на які впливає або потенційно впливає проект.

Для ефективної та проектно-орієнтованої взаємодії зацікавлені сторони були розділені на такі ключові групи:

Сторони, на які впливає проект – основні зацікавлені сторони

Ця категорія включає осіб, групи та організації, розташовані в зоні впливу проекту, на яких безпосередньо впливає – фактично або потенційно – діяльність за проектом і які є найбільш вразливими до пов'язаних із цим змін або впливів.

До цієї групи входять користувачі об'єктів, мешканці прилеглих населених пунктів, організації з управління проектами, а також підрядники та субпідрядники, залучені до реалізації проекту.

Інші зацікавлені сторони – другорядні зацікавлені сторони

Ця категорія включає осіб, групи або організації, на яких проект може не мати прямого впливу, але які сприймають свої інтереси як такі, що постраждали, та/або мають можливість опосередковано впливати на проект чи процес його реалізації.

Ця група зацікавлених сторін складається з органів влади муніципального, районного та регіонального рівнів, обраних представників, суб'єктів господарювання, організацій громадянського суспільства та представників ЗМІ.

Загальні взаємовідносини та вплив зацікавлених сторін проілюстровано на **Рисунок 3**.

Більш детальна інформація про групи зацікавлених сторін наведена в наступних підрозділах.

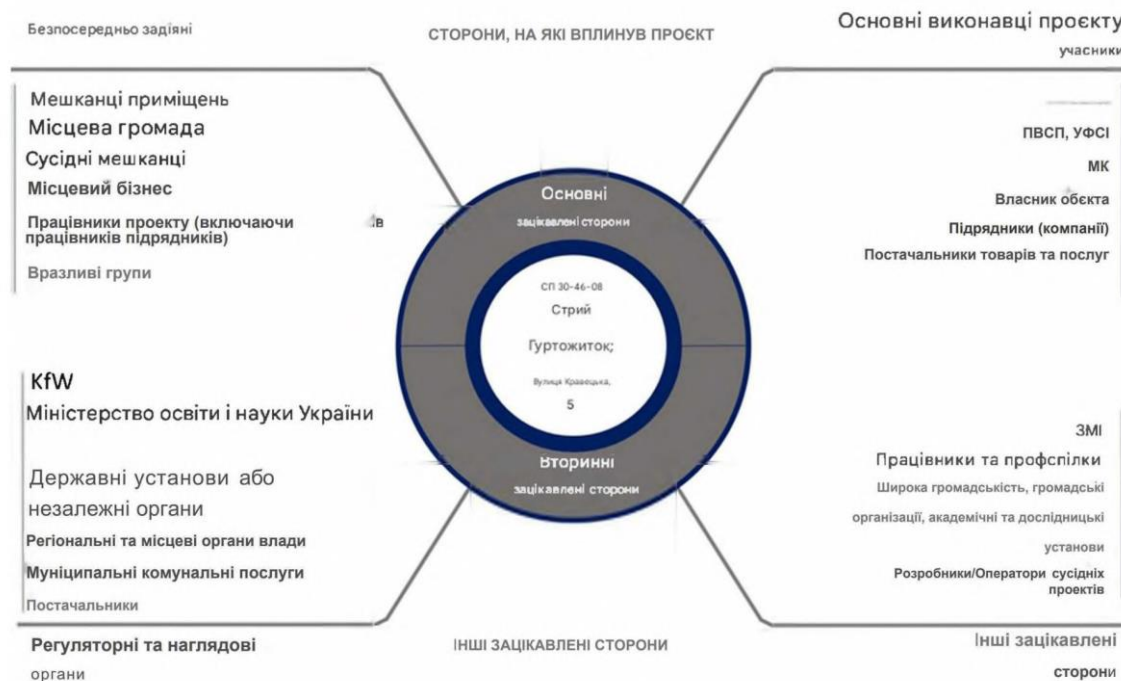

Рисунок 3: Картування зацікавлених сторін

4.1.1 Сторони, на які впливає проект

Сторони, на яких впливає проект, – це ті, на яких проект ймовірно вплине через фактичні наслідки або потенційні ризики для їхнього фізичного середовища, здоров'я, безпеки, культурних практик, благополуччя або засобів до існування.

Ці зацікавлені сторони, яких також називають **основними зацікавленими сторонами**, включають окремих осіб, групи та місцеві громади, які, найімовірніше, зазнають змін внаслідок екологічного та соціального впливу проекту.

Через екологічні, соціальні та медичні ризики, пов'язані з неправильним поводженням з небезпечними матеріалами (наприклад, азбестовмісними матеріалами), усі особи або мешканці, які регулярно користуються ураженими об'єктами, вважаються переважно ураженими зацікавленими сторонами. Крім того, були визначені конкретні групи зацікавлених сторін, визначені як вразливі, і вони обговорюються нижче.

Вразливі групи

- мешканці закладу ;
- люди з інвалідністю та люди похилого віку;
- громадяни та суб'єкти господарювання, що знаходяться поблизу місць проведення реконструкційних робіт .

Вразливі групи потребуватимуть особливої уваги та підтримки протягом усього процесу консультацій. Внутрішньо переміщені особи (ВПО) та студенти, які проживають у гуртожитку, а також підприємства/державні установи, що працюють у будівлях, безпосередньо постраждають від ремонтних робіт, які можуть спричинити шум, пил, перебої в транспортному сполученні та інші порушення повсякденного середовища.

Мешканці будівель, такі як ВПО, мешканці, адміністративний персонал, охоронці та відвідувачі будівлі, безпосередньо зазнають впливу від відновлювальних робіт. Під час реконструкції об'єкта їм доведеться щодня переміщатися через будівельні майданчики або поблизу них.

Об'єкт проекту розташований у густонаселеному міському районі, де розташовані житлові будинки та багатоповерхові будинки. Ці сусідні громади вважаються потенційними прямими одержувачами впливу проекту. Тому суб'єкти, відповідальні за управління цими об'єктами, такі як об'єднання власників житла, служби житла та приватні власники, визначені як ключові зацікавлені сторони проекту.

Усіх підрядників та субпідрядників проекту буде обрано відповідно до Керівних принципів закупівель KfW для міжнародних тендерів та національних норм і стандартів України, які включають оцінку кваліфікації та відповідності будівельних підрядників.

4.1.2 Інші зацікавлені сторони

Зацікавлені сторони, яких також називають другорядними зацікавленими сторонами, – це окремі особи, групи або організації, які зацікавлені в проекті через його розташування, характеристики, потенційний вплив або актуальність для суспільних інтересів. Прикладами є регуляторні органи, представники уряду, суб'єкти приватного сектору, академічні та дослідницькі установи, профспілки, організації громадянського суспільства та культурні асоціації.

Державні органи, зацікавлені в проекті, представлені на таких рівнях:

- державний рівень (за винятком органів управління проектами);
- регіональний рівень;
- місцевий рівень.

Місцеві та національні підприємства також вважаються зацікавленими сторонами, оскільки вони можуть скористатися можливостями закупівель, пов'язаними з проектом. Хоча конкретний перелік компаній, що беруть участь у будівельній діяльності або потенційно зазнають впливу робіт, ще не визначено, місцеві підприємства можуть відігравати допоміжну роль або потребувати координації та допомоги під час реалізації проекту.

Організації громадянського суспільства можуть шукати інформацію про діяльність за проектом, зокрема щодо соціальних та екологічних аспектів.

Неурядові організації (НУО), преса та засоби масової інформації є важливим каналом комунікації з громадськістю та прозорості. З огляду на те, що проект реалізується на національному рівні через Міністерство освіти і науки України, ключовими зацікавленими сторонами вважаються як регіональні, так і державні ЗМІ.

4.2 Базові дані про зацікавлені сторони проекту та рівень залученості

Враховуючи специфіку місця розташування проекту та обсягу робіт, ключові групи зацікавлених сторін були визначені та оцінені, а їхні відповідні ролі – первинні чи вторинні – зведено в **Таблиця 5**.

Таблиця 5: Короткий огляд ключових потенційних зацікавлених сторін

Зацікавлена сторона	Сторони, на які впливає проект (основні зацікавлені сторони)	Інші зацікавлені сторони (другорядні зацікавлені сторони)
Інституції фінансування та управління проектами		
KfW		Фінансуюча установа, що надає фінансові ресурси, нагляд за проектом та підтримку у прийнятті стратегічних рішень на всіх етапах.
Міністерство освіти і науки України		Координація проектів на державному рівні, забезпечення узгодженості з національною галузевою політикою, де це можливо.
УФСІ / PEA	Загальне управління та координація проекту, включаючи адміністрування, звітність та дотримання процедур донорів та національних процедур.	
ПВСП	Підтримує щоденну комунікацію з місцевою владою та впроваджує GRM на рівні місцевих субпроектів	
ІС	Технічна допомога та підтримка впровадження, включаючи експертизу проектів, нагляд, моніторинг та забезпечення якості під час будівництва та експлуатації.	
Власник сайту	Співпраця та технічна підтримка протягом усіх етапів проектування, будівництва, введення в експлуатацію та експлуатації для забезпечення ремонтпридатності та функціональності.	
Урядові установи та урядові або незалежні органи		
Міністерство розвитку громад та територій України		Забезпечення дотримання національного законодавства, будівельних стандартів та правил

Зацікавлена сторона	Сторони, на які впливає проект (основні зацікавлені сторони)	Інші зацікавлені сторони (другорядні зацікавлені сторони)
		розвитку інфраструктури, включаючи реставрацію та реконструкцію будівель.
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України		Відповідає за нагляд за політикою соціального захисту, що стосується потенційно постраждалих груп, протягом усього будівництва та експлуатації. Керівництво щодо виявлення та задоволення потреб вразливих груп, на які може вплинути проект.
Державна служба з надзвичайних ситуацій України (ДСНС)		Контроль за безпекою та технічною цілісністю будівель під час реконструкції відповідно до національних норм цивільного захисту, перегляд та затвердження вимог пожежної безпеки, цивільного захисту та готовності до надзвичайних ситуацій під час будівництва; постійний нагляд за забезпеченням готовності до надзвичайних ситуацій та реагування на них під час експлуатації.
Державне агентство з енергоефективності та енергетики України		Консультації щодо вимог до енергоефективності, технологій та передового досвіду, які можуть бути враховані в розробці та експлуатації проектів. Огляд та рекомендації щодо узгодження з національною політикою енергоефективності та практиками сталого енергопостачання.
Державна служба України з питань праці		Забезпечення виконання національного трудового законодавства щодо трудових відносин та підтримка у розгляді скарг, пов'язаних з працею. Включаючи нагляд за умовами праці працівників проектів, залучених підрядниками та субпідрядниками.
Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (Омбудсмен)		Реагує на скарги, подані безпосередньо до офісу Омбудсмена.

Зацікавлена сторона	Сторони, на які впливає проект (основні зацікавлені сторони)	Інші зацікавлені сторони (другорядні зацікавлені сторони)
Місцеві органи влади		
Місцеві та регіональні адміністрації		Прийняття відповідної освітньої та технічної документації для реалізації Проекту та надання необхідних дозволів
Постачальники муніципальних державних послуг		Забезпечення тимчасових підключень до комунальних послуг (вода, електроенергія, управління відходами) під час будівництва та надійних комунальних послуг під час експлуатації. Забезпечення безперервності та якості муніципальних послуг та технічної підтримки.
Заклади охорони здоров'я (державні/приватні)		Внесок у моніторинг громадського здоров'я та заходи з підвищення обізнаності працівників, персоналу або місцевих громад.
Місцева громада		
Місцеві мешканці та мешканці будівель	Надання зворотного зв'язку щодо питань безпеки, доступності та послуг протягом усіх етапів проекту. Особи та домогосподарства, які постійно або тимчасово проживають у зоні впливу проекту, включаючи землевласників та користувачів природних ресурсів, де це можливо.	
Вразливі групи населення	Залучення для забезпечення того, щоб проектування, будівництво та експлуатаційні заходи відображали потреби та права потенційно вразливих осіб. Особи або групи, які через соціально-економічні, демографічні або пов'язані зі здоров'ям характеристики (рівень доходу, стать, вік, інвалідність, стан здоров'я, етнічна приналежність, статус переміщеного особи тощо), можуть бути	

Зацікавлена сторона	Сторони, на які впливає проект (основні зацікавлені сторони)	Інші зацікавлені сторони (другорядні зацікавлені сторони)
	непропорційно уражені та потребують індивідуальних заходів залучення.	
Сусідні мешканці та місцеві підприємства	Можливі тимчасові незручності, пов'язані з будівництвом (шум, пил, зміни в доступі), а також покращення послуг після завершення проекту. Потенційно зазнає впливу незручностей, пов'язаних з будівництвом, та ризиків для здоров'я та безпеки громади (шум, пил, дорожній рух, обмеження доступу), включаючи непрямий вплив.	
Громадські організації та групи громадянського суспільства		Участь у консультаціях та сприяння комунікації між проектом та зацікавленими сторонами. Потенційно зазнають впливу незручностей, пов'язаних з будівництвом, та ризиків для здоров'я та безпеки громади (шум, пил, дорожній рух, обмеження доступу), включаючи непрямі наслідки.
Підрядники та постачальники		
Підрядники та субпідрядники	Виконання будівельних робіт; відповідальність за дотримання технічних специфікацій, екологічних стандартів, вимог охорони праці та техніки безпеки, а також процедур безпеки громади. Підрядники та субпідрядники (як виконавчі організації). Працівники проекту, найняті підрядниками та субпідрядниками, вважаються сторонами, на які впливає проект.	
Постачальники товарів та послуг	Забезпечення матеріалами, обладнанням та послугами, що відповідають необхідним технічним, екологічним та соціальним стандартам як під час будівництва, так і експлуатації.	
Інші зацікавлені сторони		

Зацікавлена сторона	Сторони, на які впливає проект (основні зацікавлені сторони)	Інші зацікавлені сторони (другорядні зацікавлені сторони)
Медіа		Надання своєчасної та точної інформації про хід виконання проекту, ключові етапи та публічні оголошення.
Робітничі та профспілки		Моніторинг та захист прав працівників і дотримання національних і міжнародних трудових норм. Стосується умов праці працівників проекту та вирішення скарг.
Широка громадськість, неурядові організації, академічні та дослідницькі установи		Зацікавлені сторони, зацікавлені в результатах, впливі та ширших соціальних чи екологічних аспектах проекту. Включаючи екологічні, соціальні, правозахисні, галузеві організації, дослідницькі установи, експертні спільноти та професійні/бізнес-асоціації.
Розробники / Оператори сусідніх проектів		Інші інвестиції або інфраструктурні проекти в регіоні, діяльність яких може створювати сукупний екологічний або соціальний вплив або вимагати координації (наприклад, спільна інфраструктура, управління дорожнім рухом, комунальні послуги).

4.3 Базові дані про зачеплених та зацікавлених сторін

Важливо оцінити потенційний вплив проекту та визначити, чи може він вплинути на осіб чи групи, що перебувають у не вигідному становищі або є вразливими, таких як внутрішньо переміщені особи (ВПО).

Основні зацікавлені сторони також можуть бути визначені на пізніших етапах серед вразливих осіб та сімей, включаючи малозабезпечені домогосподарства, безробітних, неповні сім'ї, осіб з інвалідністю, меншини та осіб, які стикаються з проблемами, пов'язаними з гендерною ідентичністю, сексуальною орієнтацією, релігією чи етнічною приналежністю.

Як зазначено в рамковому документі SEP, розробленому USIF у рамках ESMF, цей SEP для конкретного об'єкта забезпечує комплексний аналіз кожного закладу для визначення представництва вразливих груп, включаючи внутрішньо переміщених осіб (ВПО), неурядові організації та медичних працівників, які працюють з постраждалими особами, особливо з людьми з інвалідністю. ПБСП вживатиме відповідних заходів на основі конкретних потреб цих вразливих груп, забезпечуючи належне врахування та інтеграцію їхніх думок та відгуків щодо діяльності проекту в планування та реалізацію проекту.

Базові показники визначення зацікавлених сторін проекту представлені в **Таблиці 6** Ключові визначені зацікавлені сторони проекту зведено в **Таблиці 7**.

Таблиця 6: Базові дані про ключових зацікавлених сторін проекту

Показник (дані станом на грудень 2025 року)	Одиниця	Ні
Мешканці будівлі		
Загальна кількість житлових кімнат у будівлі	Од.	114
Загальна кількість мешканців, що проживають у будівлі – приблизно.	Особи	209
Вік мешканців:		
старше 75 років	Особи	10
від 60 до 75 років	Особи	23
Від 18 до 60 років	Особи	20
<i>жінка</i>	<i>Особи</i>	<i>153</i>
<i>чоловік</i>	<i>Особи</i>	<i>56</i>
Підлітки та діти віком до 18 років	Особи	156

Таблиця 7: Основні сторони, на яких це впливає

Зацікавлена сторона	Розташування	Рівень впливу	Вразлива група	Рівень залученості
Внутрішньо переміщені особи (ВПО)	На місці	Первинний	Так	Безпосередньо
Студенти	Житло на території та прилеглі райони	Первинний	Можливо	Безпосередньо
Ветерани / Учасники бойових дій / Сім'ї загиблих	На місці	Первинний	Можливо	Безпосередньо
ВПО та особи, що повернулися з окупованих територій	Житло на місці або поблизу	Первинний	Так	Безпосередньо
Муніципальна влада / Місцева рада	Міська адміністрація	Вторинний	Ні	Непрямо
Партнер з впровадження субпроекту (ПВСП)	Офіс міської адміністрації	Первинний	Ні	Безпосередньо
Підрядник / Будівельна компанія	На місці	Первинний	Ні	Безпосередньо
Департамент соціальних служб	Муніципальний рівень	Вторинний	Ні	Непрямо
Гуманітарні організації / НУО	Присутність у місті/регіоні	Вторинний	Ні	Непрямо
Органи громадського транспорту	Прилеглі вулиці та транспортні вузли	Вторинний	Ні	Непрямо
Мешканці найближчих районів / члени громади	Навколишній район	Первинний	Можливо	Безпосередньо
Пожежна безпека та служби екстреної допомоги	Місцевий округ	Вторинний	Ні	Непрямо
Магазини та користувачі послуг повсякденного життя	Місцевий округ	Вторинний	Ні	Непрямо
Регіональна екологічна інспекція	Регіональна влада	Вторинний	Ні	Непрямо

5 Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами

В рамках проекту USIF ІХ, РЕА забезпечує процедури взаємодії із зацікавленими сторонами відповідно до положень Керівництва з операцій USIF та ESMF. Комунікація та інформаційний обмін для цього субпроекту були розроблені для всіх визначених зацікавлених сторін на основі їхніх можливостей та можливостей адекватно реагувати на потреби, що висувуються різними групами.

5.1 Мета та відповідальність за впровадження SEP

Виконавче агентство проекту (ВИП) визнає важливість постійної взаємодії з відповідними установами, місцевими органами влади, громадами та іншими зацікавленими сторонами, що є необхідним для успіху проекту. З цією метою Партнер з впровадження підпроекту (ПВП) за підтримки ВИП зазвичай проводить публічні консультації із зацікавленими сторонами, групами/осібами (у будь-якій формі, що підходить з огляду на обмеження, встановлені воєнним станом, включаючи письмові онлайн-консультації, громадські слухання, семінари, фокус-групи, інтерв'ю тощо) перед підготовкою плану взаємодії із зацікавленими сторонами для конкретного об'єкта. Такий підхід допомагає організувати процес взаємодії із зацікавленими сторонами для збору думок, коментарів та пропозицій для підтримки розвитку та вдосконалення проекту на етапах проектування та впровадження, тим самим збільшуючи переваги для мешканців, які зараз користуються приміщеннями, а також для майбутніх мешканців.

Для забезпечення належних та своєчасних консультацій із зацікавленими сторонами, ПВСП за підтримки РЕА та консультанта з впровадження (ІС), відповідального за впровадження SEP, включаючи комунікацію з місцевими органами влади та всіма відповідними зацікавленими сторонами.

Усі підрядники, відповідальні за конкретні види діяльності за проектом, також будуть зобов'язані впровадити План екологічного захисту (ПЗЗС). Положення щодо впровадження ПЗЗС, включаючи механізм розгляду скарг, будуть включені до тендерної документації та договірних угод з кожним підрядником.

5.2 Загальна комунікаційна стратегія та процес розкриття інформації

5.2.1 Інструменти взаємодії із зацікавленими сторонами

Як зазначено в попередніх розділах, практика взаємодії із зацікавленими сторонами в українських державних установах зазвичай здійснюється відповідно до національного законодавства. Для цілей цього проекту установи, перелічені в

Таблиця 8 були визначені як основні органи, відповідальні за розгляд скарг.

Таблиця 8: Провідні організації у сфері взаємодії із зацікавленими сторонами та розгляду скарг

Назва	Функції
Міністерство освіти і науки України	Координація проєктів на державному рівні
Агентство з виконання проєктів (РЕА)	Управління та координація проєктів
Партнер з реалізації субпроєкту (ПВСП)	Планування, впровадження та підтримка ефективного механізму взаємодії із зацікавленими сторонами та розгляду скарг на рівні субпроєкту
Стрийська міська рада	Місцевий орган влади безпосередньої участі
ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ»	Користувач будівлі та приймає скарги
Місцева громада	Працівники закладу, мешканці та персонал гуртожитку, а також мешканці прилеглих будівель/установ можуть подавати скарги, а також надавати позитивні відгуки та пропозиції.

ПВСП за підтримки РЕА відповідає за організацію та проведення консультацій із зацікавленими сторонами на рівні субпроєкту протягом усього життєвого циклу субпроєкту. Консультації із зацікавленими сторонами є безперервним процесом і є невід'ємною частиною управління екологічними та соціальними ризиками, прийняття рішень та реалізації субпроєкту.

ПВСП проводить консультації щодо екологічних, соціальних, охоронних та безпекових ризиків та впливів, пов'язаних з субпроєктом. Потенційний негативний вплив субпроєкту, запропоновані заходи щодо пом'якшення наслідків та підходи до комунікації із зацікавленими сторонами викладено в **Таблиця 9**.

Таблиця 9: Інформація зацікавлених сторін щодо потенційних негативних впливів субпроєкту та заходів щодо їх пом'якшення

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив від субпроєкту	Основні заходи щодо пом'якшення	Тип зв'язку	Занепокоєння/побажання зацікавлених сторін
<p>Уряд України в особі Міністерства освіти і науки України , Наглядова рада УФСІ</p> <p>Донор: Уряд Німеччини через KfW</p>	<p>Ризики, пов'язані з навколишнім середовищем, соціальним сектором, здоров'ям та безпекою, можуть призвести до: втрати репутації та фінансових збитків, недосягнення цілей проєкту, затримок у його реалізації.</p>	<p>Дотримуватися вимог екологічних та соціальних стандартів Світового банку та відповідного законодавства України.</p>	<p>Щомісячна, щоквартальна, піврічна та річна звітність</p>	<p>Спеціальні вимоги Донора зазначені в Окремій угоді до проєкту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури – УФСІ ІХ»</p>
<p>Члени місцевих громад – бенефіціари субпроєктів</p>	<p>Екологічні, соціальні та медичні ризики та вплив СП можуть безпосередньо впливати на членів громади</p>	<p>Дотримання положень Плану екологічного та економічного управління (ESMF), Плану екологічного та економічного управління (ESMP) (включаючи SEP) та відповідного законодавства України.</p>	<p>ПІП (представники місцевої громади) несуть безпосередню відповідальність за реалізацію субпроєктів.</p> <p>Регулярне особисте спілкування через місцевих консультантів РЕА та інших членів команди РЕА, консультації, тренінги, семінари, друковані ЗМІ, соціальні мережі.</p>	<p>Планується вивчення потреб бенефіціарів.</p> <p>Права та обов'язки ПБСП викладені в Меморандумі про взаєморозуміння та Рамковій угоді з РЕА</p>
<p>Місьцеве управління та місцеве самоврядування</p>	<p>Екологічні, соціальні та медичні ризики та вплив субпроєкту можуть призвести до втрати</p>	<p>Дотримання положень Плану екологічного та економічного управління</p>	<p>Представники місцевої влади є членами Робочої групи та</p>	<p>Планується вивчення потреб бенефіціарів.</p>

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив від субпроєкту	Основні заходи щодо пом'якшення	Тип зв'язку	Занепокоєння/побажання зацікавлених сторін
	репутації та місцевих екологічних та/або соціальних проблем.	(ESMF), Плану екологічного та економічного управління (ESMP) (включаючи SEP) та відповідного законодавства України.	безпосередньо реалізують субпроєкт. Регулярне особисте спілкування через місцевих консультантів РЕА та інших членів команди РЕА, консультації, тренінги, семінари, друковані ЗМІ, соціальні мережі.	Права та обов'язки Власника/Власника активів викладені в Меморандумі про взаєморозуміння та Рамковій угоді з РЕА.
Підрядники та субпідрядники	Екологічні, соціальні, медичні та безпекові ризики та вплив на будівельний майданчик можуть зупинити або затримати будівництво та призвести до фінансових збитків і втрати репутації.	Дотримання положень ESMF, ESMP, C-ESMP, інших договірних вимог ESHS та відповідного законодавства України у сфері охорони навколишнього середовища, охорони праці та безпеки праці.	Широке використання тендерних процедур, високоякісна та зрозуміла тендерна та договірна документація, публікація тендерних пропозицій у національних та місцевих засобах масової інформації, проведення передтендерних конференцій, навчання та консультацій для персоналу підрядника Агентством з питань економічної діяльності (РЕА).	Спеціальні аспекти політики та стандартів Підрядника щодо охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки викладені в Специфікації охорони праці, охорони праці та техніки безпеки як частина договірної документації та Плану управління навколишнім середовищем (ESMP) Підрядника. Потреби/переваги спеціального підрядника будуть визначені під час затвердження та моніторингу Плану управління

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив від субпроєкту	Основні заходи щодо пом'якшення	Тип зв'язку	Занепокоєння/побажання зацікавлених сторін
			Моніторинг та контроль впровадження ESMP керівником проєкту (інженером).	навколишнім середовищем (ESMP) керівником проєкту.
Місцеві мешканці та мешканці будівель	Виникнення шуму під час будівельних робіт.	Забезпечення виконання будівельних робіт у встановлені години.	Оголошення про узгодження робочого часу.	Використовуйте великий шрифт під час створення та розміщення оголошень; уникайте використання технічних термінів та складних формулювань
	Утворення пилу під час будівельних робіт.	Забезпечення дотримання стандартів та норм. Впровадження заходів, передбачених у робочій програмі	Повідомлення про можливість участі в моніторингу впливу робіт, що утворюють пил, наприклад, через механізм розгляду скарг.	Використовуйте великий шрифт під час створення та розміщення оголошень; уникайте використання технічних термінів та складних формулювань
	Перебої в роботі послуг (водопостачання, електроенергія)	Повідомлення підрядника про заплановані роботи на об'єкті не вимагає відключення електроенергії та води. В іншому випадку, узгодження годин зупинки	Повідомлення від підрядника про заплановані роботи	Публікація оголошення заздалегідь (за один день) до початку робіт

Зацікавлені сторони	Потенційний негативний вплив від субпроєкту	Основні заходи щодо пом'якшення	Тип зв'язку	Занепокоєння/побажання зацікавлених сторін
Вразливі групи населення	Обмежений доступ до інформації через вік, інвалідність, статус переміщеної особи або соціальну вразливість	Адаптоване розкриття інформації з використанням доступних форматів та зрозумілої, нетехнічної мови	Використання спрощених письмових матеріалів та усних пояснень	Чітка, своєчасна та зрозуміла інформація
	Підвищена чутливість до шуму, пилу, тимчасових перебоїв у наданні послуг або обмежень доступу	Додаткова допомога для забезпечення доступу до послуг та інформації під час будівництва	Пряме спілкування через представників ПВСП та місцевих соціальних служб	Врахування конкретних потреб та обмежень
	Труднощі з використанням стандартних каналів подання скарг	Пріоритетний розгляд занепокоєнь, порушених вразливими особами. Забезпечення доступності GRM для вразливих груп	Цільові сповіщення та консультації	Легкий доступ до відповідальних осіб та механізмів розгляду скарг
Сусідні мешканці та місцеві підприємства	Тимчасова зміна/обмеження маршрутів руху у зв'язку з будівництвом.	Інформування про зміни/обмеження на маршрутах руху. Розміщення знаків з покажчиками руху.	Оголошення, обговорення на засіданні, розміщення на вебсайті місцевої ради	Використовуйте великий шрифт під час створення та розміщення оголошень; уникайте використання технічних термінів та складних формулювань

5.2.1.1 Медіа

Міністерство освіти і науки України mon.gov.ua

ПВСП / РЕА / USIF usif.ua

Публічні оголошення поширюються через засоби масової інформації (місцеві радіо- та телевізійні станції, щоденні газети, соціальні мережі тощо).

5.2.1.2 Управління скаргами

Центральний офіс УФСІ	Анастасія Бельдей	Адміністративний консультант Телефон: +38 (066) 560 15 47 +38 (044) 356-65-50 Електронна пошта: a.beldiei@usif.ua
------------------------------	-------------------	--

Регіональний офіс УФСІ	Світлана Круглова	Консультант із розвитку потенціалу громад Другого регіонального представництва УФСІ Телефон: +38 (093) 8210375 Електронна пошта: s.kruhlova@usif.ua
-------------------------------	-------------------	---

Партнер з впровадження Sup-проектів	Уляна Цалінська	Юридичний радник ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» Електронна пошта: svhpu@ukr.net
--	-----------------	---

5.2.2 Офіційний запит на інформацію

Офіційні запити на доступ до інформації, отримані ПВСП, РЕА або будь-якими іншими установами, зазначеними вище, обробляються відповідно до положень та процедур, встановлених Законом України «Про звернення громадян», як детально описано в Розділі 4.

Згідно із Законом України «Про звернення громадян», строки розгляду скарг визначені таким чином:

- Загальний термін розгляду становить до 30 днів з дати отримання (стаття 20). Цей термін дозволяє всебічно розглянути скаргу та прийняти обґрунтоване рішення.
- Якщо питання не потребує додаткового вивчення, його необхідно вирішити негайно, але не пізніше 15 днів з дня отримання.

- Якщо для розгляду справи потрібен додатковий час, термін може бути продовжено, але не більше ніж на 45 днів. Заявника необхідно повідомити про продовження та причини затримки.

Таким чином, максимальний термін розгляду скарги згідно із законом становить 45 днів, у такому разі необхідне подальше розслідування.

Якщо громадянин незадоволений рішенням органу державної влади, він може звернутися до Омбудсмена, незалежного органу, відповідального за допомогу громадянам в отриманні доступу до запитуваної інформації.

Звернення до Омбудсмена – це офіційний запит на захист прав і свобод, який може бути поданий письмово, в електронному вигляді або особисто, якщо громадянин вважає, що його права були порушені. Омбудсмен розглядає звернення протягом одного місяця, з можливістю продовження терміну до 45 днів у складних випадках. Кожне звернення має містити опис проблеми, контактні дані та підпис заявника; анонімні звернення не приймаються.

Шаблони скарг можна знайти на офіційному вебсайті Омбудсмена.

5.3 Стратегія взаємодії із зацікавленими сторонами для виявлених вразливих груп

Для забезпечення прозорості та мінімізації збоїв під час реконструкції гуртожитку було розроблено окремий план залучення визначених вразливих груп. Він також спрямований на забезпечення безпеки та захист прав мешканців, враховуючи, що гуртожиток залишається повністю функціональним під час реконструкції, а також те, що в будівлі проживають люди похилого віку/ВПО та діти.

Програма залучення вразливих груп розроблена для того, щоб:

- (1) Запобігати вимушеному переселенню або розселенню мешканців.
- (2) Мінімізувати перебої в повсякденному житті мешканців та забезпечити постійний доступ до основних послуг та інфраструктури.
- (3) Оперативно та прозоро вирішувати проблеми мешканців для підтримки довіри та співпраці.
- (4) Забезпечити дотримання стандартів WB ESS5, демонструючи, що проєкт поважає права мешканців та надає належну підтримку, де це необхідно.
- (5) Забезпечує безперебійну роботу бізнесу/громадської установи (ринку, торгового центру) та їхніх відвідувачів з обмеженими перебоями у щоденній роботі.

План є частиною загальної системи взаємодії із зацікавленими сторонами та не повинен впроваджуватися окремо; всі ключові принципи та процедури, викладені в загальному процесі взаємодії із зацікавленими сторонами, повинні суворо дотримуватися.

5.3.1 Консультативна взаємодія та збір відгуків

Щоб мінімізувати ризик спрацьовування вимог WB ESS 5, важливо активно залучати мешканців для отримання чіткого розуміння їхніх потреб, проблем та очікувань. У рамках загального підходу до вирішення проблем слід впровадити такі дії:

- Проводьте щомісячні зустрічі з мешканцями для обговорення поточних реабілітаційних заходів, збору відгуків щодо перебоїв та представлення заходів щодо мінімізації незручностей.

- Для мешканців, які мають конкретні проблеми, пропонуйте індивідуальні консультації з керівництвом проекту або координатором з екологічних та соціальних питань (E&S) для визначення та впровадження індивідуальних рішень.
- Проводьте періодичні опитування для збору відгуків мешканців щодо впливу будівництва, безпеки та ефективності комунікації. Використовуйте результати для оновлення та вдосконалення плану взаємодії за необхідності.

5.3.2 Канали зв'язку

Для зміцнення комунікації та зміцнення довіри із зацікавленими сторонами з вразливих груп, до початку будівельних робіт слід створити та підтримувати на постійній основі наступні канали зв'язку відповідно до графіка комунікації, викладеного в наступному розділі.

Консультаційні зустрічі	Щоквартальні консультаційні сесії та спеціальні брифінги повинні проводитися протягом усього проекту (або субпроекту) для забезпечення постійної взаємодії із зацікавленими сторонами та обміну інформацією.
Дошки оголошень	Інформаційні таблички мають бути розташовані в місцях загального користування, таких як входи та лаунжі, для щотижневого оновлення та термінових повідомлень, пов'язаних з проектом (або субпроектом).
Прямі електронні листи	Персоналізовані оновлення та офіційні повідомлення мають бути надані зацікавленим сторонам, зокрема у разі суттєвих змін у проекті (або субпроекті).
Друковані оголошення	Важливі оголошення з питань, пов'язаних з проектом (або субпроектом), мають бути доставлені до кімнати кожного мешканця.
Гаряча лінія/групи в соціальних мережах/месенджери	Для надання оновлень у режимі реального часу та відповіді на запити мешканців, пов'язані з проектом (або субпроектом), має бути створено спеціальний номер телефону та створено групу миттєвих повідомлень.
Щоквартальний звіт про взаємодію з зацікавленими сторонами	Оновлення проекту (або субпроекту) та зведення заходів щодо взаємодії із зацікавленими сторонами мають бути розміщені на офіційному вебсайті, надаючи детальну інформацію про хід виконання та поточні дії.

5.3.3 Програма громадських консультацій

Громадські консультації із зацікавленими сторонами (ГЗ) проводяться для інформування громадськості про проект, його цілі та доступні канали зворотного зв'язку, а також для виявлення потенційних ризиків та впливу, а також для збору та документування громадських думок та пропозицій, пов'язаних з проектом.

Громадські консультації ініціює, організовує та керує ПВСП:

- На етапі підготовки проекту – якомога раніше, до початку його реалізації;

- Під час етапу будівництва – за потреби протягом усього періоду реалізації, особливо у випадках змін в обсягу проекту або діяльності, які можуть призвести до нових позитивних або негативних наслідків, або якщо у зв'язку з проектом виникає соціальна напруженість;
- Під час консультаційних зустрічей та за конкретним запитом визначені вразливі групи повинні бути своєчасно та всебічно інформовані з наступних тем.

Цілі залучення до публічних консультацій, включаючи потенційні теми для обговорення, представлені в **Таблиця 10**.

Таблиця 10: Мета залучення для громадських консультацій

Мета залучення	Теми
Обмін інформацією та комунікація Надавати своєчасну інформацію про стан будівельних робіт, потенційний вплив та застосовні протоколи безпеки, пов'язані з проектом (або субпроектом).	<ul style="list-style-type: none">• Регулярно надавати інформацію про стан відновлювальних робіт, включаючи графіки робіт, майбутні етапи будівництва, очікувані перебої та будь-які зміни в доступі або комунальних послугах.• Провести вступні та подальші консультації, щоб поінформувати мешканців про проект (або субпроект) реабілітації, окреслити програму залучення зацікавлених сторін та відповісти на будь-які початкові запитання чи занепокоєння.• Кожна консультація також повинна охоплювати заплановані роботи з видалення азбесту та відповідні заходи охорони здоров'я та безпеки.
Заходи з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки Зменшити ризики та забезпечити безпеку всіх мешканців гуртожитків під час будівельних робіт, пов'язаних з проектом (або субпроектом)	<ul style="list-style-type: none">• Чітко опишіть та повідомте про всі зони з обмеженим доступом до будівництва в гуртожитку, щоб запобігти випадковому доступу до активних робочих зон, включаючи зони видалення азбесту.• Розповсюдуйте інструкції з безпеки, в яких викладено процедури евакуації у разі надзвичайної ситуації, заходи щодо боротьби з пиловим та шумовим забрудненням, а також рекомендації щодо заходів індивідуального захисту.• Проведіть інструктажі з техніки безпеки, присвячені конкретним небезпекам, що очікуються під час будівництва, та поясніть, як мешканці можуть мінімізувати вплив, особливо під час робіт з видалення азбесту, пов'язаних з проектом (або субпроектом).
Механізм розгляду скарг Створити просту, доступну та конфіденційну систему, яка дозволить мешканцям оперативно повідомляти про занепокоєння, тим самим	<ul style="list-style-type: none">• Забезпечити повне розуміння всіма вразливими зацікавленими сторонами процедури механізму подання скарг, розробленої для вирішення конкретних проблем мешканців, зокрема тих, що стосуються доступу до основних об'єктів та послуг.

Мета залучення	Теми
запобігаючи невирішеним питанням, пов'язаним із субпроектом	<ul style="list-style-type: none"> Надайте чітку інформацію про те, як мешканці можуть повідомляти про проблеми, включаючи покрокові інструкції щодо подання скарг через різні канали зв'язку, з можливістю зробити це анонімно. Ці заходи застосовуються протягом усієї реалізації проекту (або субпроекту).

Конкретний перелік питань для консультацій ПВСП щодо цього субпроекту представлено в **Таблиця 11.**

Таблиця 11: Планування на рівні субпроектів та консультації із зацікавленими сторонами

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Порушені питання/Запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце консультації	Відповідальна особа
Координація проектних рішень	Дизайнер, Власник сайту, ПВСП, РЕА	Обговорення проектних рішень відповідно до вимог інклюзивності та житлових стандартів для ВПО	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Стадія проектування	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП
Шум під час будівництва	Мешканці поблизу	Обговорення робочого часу для шумних робіт. Домовитися, що відповідно до законодавства, шумні роботи будуть виконуватися у робочі дні з 8:00 до 17:00 та не будуть виконуватися у вихідні та святкові дні. Підрядник повідомить мешканців заздалегідь (за один день), розмістивши оголошення.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ⁵	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Менеджер проекту
Забруднення повітря,	Мешканці поблизу	Обговорення участі громади в	Зустріч на місці,	Примітка ⁵	Консультант з розвитку

⁵Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Порушені питання/Запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце консультації	Відповідальна особа
пошкодження рослинності, забруднення ґрунтових вод та ґрунту, управління відходами		моніторингу якості повітря, пошкодження рослинності, забруднення ґрунтових вод та ґрунту, а також управління відходами поблизу будівельного майданчика. Підрядник повідомить мешканців заздалегідь (за один день), розмістивши оголошення; зберігати демонтовані відходи в контрольованій зоні та обприскувати водою для зменшення пилу; зменшувати пил під час використання пневматичних інструментів шляхом обприскування водою та/або використання пилозбірників; підтримувати чистоту навколишніх територій.	повідомлення зацікавлених сторін		потенціалу громади Голова ПВСП Менеджер проекту
Відключення електроенергії та води	Мешканці найближчих районів, персонал підрядника	Підрядник повинен підтвердити, що роботи не вимагають відключення електроенергії або водопостачання до сусідніх будівель.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ⁶	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Менеджер проекту

⁶Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Порушені питання/Запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце консультації	Відповідальна особа
Порушення рослинного покриву	Члени місцевої громади	Підрядник діятиме суворо відповідно до затвердженої проектної документації та Плану управління навколишнім середовищем (ESMP).	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ⁷	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Менеджер проекту
Потенційний конфлікт через дорожній рух під час будівництва	Члени місцевої громади	Мешканців було проінформовано про будівництво житла для ВПО, маршрути руху транспорту під час будівництва та відповідні заходи безпеки.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ⁸	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП
Планування заходів контролю за управлінням відходами	Члени місцевої громади	Обговорення заходів щодо організації контролю за управлінням відходами.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ⁹	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП Підрядники
Зменшення ризиків ракетних ударів	Члени місцевої громади, персонал підрядника	Обговорення планів дій, включаючи плани евакуації до укриттів у разі ракетних ударів, обстрілів або бомбардувань, а також дії щодо мінімізації ризиків	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ¹⁰	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП

⁷Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

⁸Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

⁹Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

¹⁰Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

Тема для консультації	Групи зацікавлених сторін	Порушені питання/Запропоновані та узгоджені рішення	Використана форма консультації	Дата та місце консультації	Відповідальна особа
		для життя та здоров'я.			
Зменшення ризиків, пов'язаних з випадковим виявленням невибухлих боєприпасів	Члени місцевої громади, персонал підрядника	Обговорення планів дій у разі виявлення вибухонебезпечних залишків війни та доцільність організації навчання Державною службою України з надзвичайних ситуацій.	Зустріч на місці, повідомлення зацікавлених сторін	Примітка ¹¹	Консультант з розвитку потенціалу громади Голова ПВСП

ПВСП документує кожну консультацію (учасники, формат, порушені питання, узгоджені дії, відповідальні особи та терміни) та оновлює записи консультацій після кожної взаємодії. ПВСП забезпечує постійний контакт з місцевими групами/осібами зацікавлених сторін та проводить консультації періодично.

Планування залучення інших зацікавлених сторін здійснюється РЕА та для цього конкретного субпроекту представлено в Таблиці Таблица 12.

ПЗЗС є документом, що постійно оновлюється, і його слід оновлювати за потреби, щоб відобразити результати консультацій, зміни у зацікавлених сторонах або обсязі субпроекту, а також будь-які нові або виникаючі ризики та проблеми, виявлені під час реалізації, у координації з РЕА.

¹¹Точна дата консультації буде визначена після ідентифікації підрядника. План консультацій буде оновлено відповідно.

Таблиця 12: Планування діяльності на рівні проекту (з акцентом на інших зацікавлених сторонах)

Зацікавлені сторони	Метод залучення	Матеріали	Розташування	Відповідальна особа	Дата
Наглядова рада (НР) УФСІ	УФСІ регулярно готує та подає аналітичні матеріали, бюджети, плани та звіти на розгляд та затвердження НС. Регулярні засідання НС.	Стан реалізації СП, річний бюджет ФСІ, плани та звіти.	Засідання Наглядової ради УФСІ.	УФСІ	У встановлені терміни, відповідно до вимог Керівництва з операцій USIF та інших керівних документів .
Донор: Уряд Німеччини через KfW	ФСІ регулярно готує та подає аналітичні матеріали, бюджети, плани, звіти на розгляд та затвердження KfW. ФСІ надає допомогу KfW у контролі за впровадженням заходів ESHS.	Відповідно до графіка звітності, встановленого Окремою угодою до Грантової та Проектної угоди	Банк розвитку KfW Телефон: +49 69 7431-4260 Факс: +49 69 74 31-3796 info@kfw-entwicklungsbank.de Офіс KfW у Києві Офіс № 1 вул. Велика Васильківська, 44 Київ 01004 Україна Телефон: +38 04 45 81 19 55 Факс: +380 44 289 1125 Електронна пошта: kfw.kiew@kfw.de	УФСІ	Відповідно до графіка звітності, встановленого Окремою угодою до Грантової та Проектної угоди.
Члени місцевих громад – бенефіціари субпроектів	ПВСП представляє місцеву громаду та бере безпосередню участь в управлінні на всіх етапах циклу SP. Регулярні зустрічі ПВСП Інформаційні стенди щодо проекту SP, залучення ПВСП до планування ESM, механізм розгляду скарг на рівні об'єкта,	Протоколи засідань ПВСП, Актуальна інформація на інформаційному табло сайту SP, ESPM, скарги, Оновлення SEP після консультацій, протоколи Комітету GRM,	Адреса СП: Стрий, 31, Болехівська С дерев , Львівська обл	УФСІ	Відповідно до положень Керівництва з операцій USIF та інших керівних документів USIF

Зацікавлені сторони	Метод залучення	Матеріали	Розташування	Відповідальна особа	Дата
	публікації на вебсайті УФСІ https://usif.ua/ , у місцевих ЗМІ, публічні консультації з місцевими групами зацікавлених сторін	публікації на вебсайті USIF та в місцевих ЗМІ.			
Місцеві органи влади та органи місцевого самоврядування	Члени Робочої групи представляють місцеві органи влади та безпосередньо залучені до управління на всіх етапах циклу Стратегічного планування. Регулярні зустрічі ПВСП Інформаційні таблички на сайті SP.	Протоколи засідань Робочої групи ESPM, скарги. Публікації на вебсайті УФСІ та в місцевих ЗМІ, спільні (з УФСІ) прес-конференції.	Адреса місцевої громади: Адреса органу місцевого самоврядування: Львівська обласна державна адміністрація, вул. Винниченка, 18, Львів, 79008, Україна. Телефон: +380 (32) 233-12-45, Електронна пошта : info@lviv-obl.gov.ua Офіційний вебсайт: lviv-obl.gov.ua . Стрийська міська рада Адреса: 82400, Львівська обл., м. Стрий, вул. Шевченка, 71 Телефони: 0800334515, +380 (32) 288 05 43 Електронна пошта: stryimvk@loda.gov.ua	УФСІ	Відповідно до положень Керівництва з експлуатації та інших керівних документів USIF

5.3.4 Хронологія комунікації

У наступному розділі представлено структурований графік ключових заходів взаємодії, які будуть реалізовані протягом усього проектного циклу. Графік забезпечує своєчасну та послідовну комунікацію із зацікавленими сторонами, що дозволяє регулярно оновлювати інформацію, збирати відгуки та оперативно реагувати на виникаючі проблеми.

Дотримуючись Графіку комунікації, команда проекту може підтримувати прозорість, зміцнювати довіру зацікавлених сторін та зменшувати потенційні ризики протягом усього проекту.

Огляд комунікаційних заходів на різних етапах проекту наведено в **Таблиця 13**.

Таблиця 13: Комунікаційні дії на різних етапах проекту

Сцена	Комунікаційна подія	Періодичність
Етап передбудівництва / Проектування:	Підготовка разом з представниками місцевої влади, власником об'єкта та членами громади, а також підписання Меморандуму про реалізацію субпроекту.	Одного разу
	Створення Плану соціального розвитку (ПСП) для реалізації субпроекту, оскільки представники громади відповідають за реалізацію ПСП.	Одного разу
	Створення робочої групи для реалізації субпроекту.	Одного разу
	Участь ПБСП та власника об'єкта у створенні GRM на рівні SP та забезпеченні її функціонування.	Створення – одноразово . Контроль функціонування – протягом усієї реалізації субпроекту.
	Інформування ПБСП та власник об'єкта щодо безпеки АСМ.	Одного разу
	Залучення ПБСП до екологічного та соціального скринінгу SP.	Одного разу
	Залученість ПБСП та власник об'єкта для підготовки вихідних даних для проектування та затвердження завдання на проектування.	Одного разу
	Участь ПЗП та власника об'єкта у затвердженні розробленої проектно-кошторисної документації. Включаючи проектні рішення щодо заходів безпеки, щодо експлуатації об'єкта протягом періоду будівництва.	Одного разу

	Участь ПВСП та власника об'єкта у підготовці, затвердженні та оприлюдненні Плану екологічного та соціального управління (ESMP), Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (SEP), Плану управління відходами (PUM). Включаючи заходи безпеки, щодо експлуатації об'єкта протягом періоду будівництва .	Одного разу
	Участь Команди із взаємодії із зацікавленими сторонами та власника об'єкта у моніторингу впровадження Плану екологічного та соціального управління (ПЕСУ), Плану взаємодії із зацікавленими сторонами (ПЗЗС) та Плану управління відходами (ПУВ).	Протягом усього періоду реалізації субпроекту
	Участь ПВСП та власника об'єкта у створенні та затвердженні план заходів щодо експлуатації та обслуговування будівлі та її розвитку протягом гарантійного терміну та періоду експлуатації.	Одного разу
	Підписання Рамкової угоди про реалізацію СП з ПЗП та Власником об'єкта.	Одного разу
	Залученість ПВСП до вибору підрядників/постачальників обладнання та послуг і підписання відповідних договорів.	Протягом усього періоду реалізації субпроекту
	Залученість ПВСП здійснює контроль за виконанням договорів з підрядниками/постачальниками обладнання та послуг у рамках СІ.	Протягом усього періоду реалізації субпроекту
	Участь ПВСП та власника об'єкта у передачі будівельного майданчика підряднику.	Одного разу
	Офіційне інформування мешканців про початок будівельних робіт шляхом встановлення паспорта об'єкта та скриньки для скарг на будівельному майданчику.	Одного разу
Під час будівництва:	Участь ПВСП у прийнятті Актів виконаних договірних робіт, поставленого обладнання та наданих послуг.	Протягом усього періоду реалізації субпроекту
	Моніторинг виконання підрядником Плану екологічного та соціального управління проектною територією, Планів охорони праці та техніки безпеки, Планів управління відходами, Планів видалення небезпечних матеріалів та інших планів, передбачених Планом	Згідно з планами моніторингу

	екологічного та соціального управління підрядника.	
	Проведення навчання та надання консультацій підряднику щодо підготовки/виконання плану робіт з видалення азбесту.	Один раз , перед видаленням АСМ
	Консультації з представниками громади, власником нерухомості, мешканцями та іншими членами громади в рамках проведення щомісячних зустрічей з ПВСП щодо впровадження ESMP	Щомісяця
	Участь ПВСП у моніторингу та оцінці ризиків SP.	На етапі підготовки СП, перед початком будівництва, в період будівництва та після завершення будівельних робіт.
	Оновлення в режимі реального часу для будь-яких термінових змін.	За потреби
	Розглядати та вживати заходів щодо скарг.	Протягом 24–48 годин
	Інформування мешканців про графік та умови заселення.	Одного разу
	Інформування про тимчасові обмеження доступу.	3-5 днів до змін
	Проміжне опитування мешканців щодо рівня задоволеності.	Як тільки на середині фази будівництва
Після завершення будівництва:	Остаточний зміст проекту (або субпроекту) та збір відгуків мешканців.	Одного разу
	Розкриття результатів завершення SP на вебсайті USIF/громади.	Одного разу
	Завершення процесу розгляду скарг та остаточний звіт.	Протягом одного місяця від завершення
	Оновлення Плану заходів щодо експлуатації та технічного обслуговування будівлі та її розвитку протягом гарантійного терміну та періоду експлуатації, включаючи заходи з охорони праці, техніки безпеки та охорони праці .	Одного разу

Одним із найважливіших кроків є своєчасне початкове повідомлення інформації про проект усім вразливим зацікавленим сторонам, що гарантує їм достатній час для підготовки до

тимчасових порушень життєдіяльності, спричинених запланованими відновлювальними роботами. Підрядник повинен розробити детальний план усіх будівельних робіт, які будуть проводитися в житлових районах або поблизу них (наприклад, у кімнатах, на певних поверхах або на зовнішніх фасадах). Потім ПВСП повинен повідомити цей план зацікавленим сторонам до початку будь-яких робіт. Графік також повинен передбачати достатньо часу для розгляду потенційних скарг і має бути узгоджений до початку будівельних робіт.

6 План взаємодії із зацікавленими сторонами

Принципи, що керують розробкою методів взаємодії із зацікавленими сторонами, базуються на Керівництві KfW щодо сталого розвитку, Політичній заяві KfW щодо прав людини та ESS10 Екологічних та соціальних стандартів Світового банку. Ці принципи включають наступне:

- Залучення забезпечить, щоб місцеві громади, на яких безпосередньо впливає проект, а також зацікавлені сторони отримували своєчасну, актуальну, зрозумілу та доступну інформацію у культурно прийнятній формі, вільній від маніпуляцій, втручання, примусу чи залякування. Усі інформаційні матеріали будуть опубліковані українською та англійською мовами.
- Взаємодія із зацікавленими сторонами включатиме ідентифікацію та аналіз зацікавлених сторін, планування, розкриття інформації, консультації та участь, механізм розгляду скарг та постійну звітність перед відповідними зацікавленими сторонами.
- Усі вимоги національного законодавства України щодо розкриття публічної інформації та розгляду скарг будуть повністю виконані.
- Процес розкриття інформації розпочнеться до реалізації проекту, щоб забезпечити належну підготовку та обізнаність.

ПВСП за підтримки РЕА проводитиме публічні консультації та керуватиме поширенням інформації, вирішуючи ключові питання, що стосуються проекту. Усі зацікавлені сторони будуть своєчасно поінформовані про обсяг проекту, контактні особи для запитів та наявність проектної документації через офіційний вебсайт РЕА, місцеві ЗМІ (друковані, цифрові та соціальні канали), дошки оголошень у гуртожитках, а також прямі зустрічі або інші відповідні засоби.

Стандартні методи комунікації будуть застосовуватися до, під час та після реалізації проекту для забезпечення постійної взаємодії із зацікавленими сторонами. Враховуючи поточні обмеження та заходи безпеки, пов'язані з війною, особисті зустрічі будуть організовані лише тоді, коли це дозволено урядовими постановами. Тому взаємодія із зацікавленими сторонами спиратиметься на безпечні та гнучкі підходи до комунікації, що відповідають обмеженням у режимі реального часу та рекомендаціям щодо безпеки.

Запропоновані методи взаємодії із зацікавленими сторонами наведено в **Таблиця 14**.

Таблиця 14: Запропоновані методи для заходів із залучення зацікавлених сторін

Метод	Мета	Інструменти
Друковані інформаційні матеріали для громадськості	Надання інформації, пов'язаної з проектом	Листівки та інформаційні бюлетені
Використання будівель та місць загального користування	Охоплення широкої громадськості інформацією, пов'язаною з проектом	Інформаційні стенди
ЗМІ (цифрові канали, газети, електронні ЗМІ)	Охоплення широкої громадськості інформацією, пов'язаною з проектом	Соціальна реклама, прес-релізи, інтерв'ю
Вебсайти УФСІ, регіональних/державних адміністрацій та власника проекту (або субпроекту)	Миттєве надання інформації, пов'язаної з проектом	Веб-сторінка проекту з регулярними оновленнями щодо прогресу, включаючи розкриття інформації про механізм розгляду скарг, План управління навколишнім середовищем та План екологічного та соціального розвитку (ПЕСУ) та План екологічного та соціального розвитку (ПЗЗС).
Аркуші відповідей	Отримання відгуків зацікавлених сторін	Форми для скарг та зворотного зв'язку на інформаційних стендах та веб-сторінках, доступні під час консультаційних зустрічей; окрема внутрішня форма для скарг для персоналу підрядника та субпідрядника
Консультаційні зустрічі / особисті зустрічі	Розповсюдження інформації про проект	Зустрічі із залученими сторонами для представлення деталей проекту, механізму розгляду скарг, Плану екологічного та соціального управління (ESMP) та Плану екологічного та соціального управління (SEP)
Підвищення обізнаності щодо безпечного управління азбестовмісними та іншими небезпечними матеріалами	Поширення інформації про ризики для здоров'я та навколишнього середовища, а також відповідні заходи щодо їх пом'якшення, пов'язані з АВМ	Стратегія підвищення обізнаності щодо азбестовмісних матеріалів та інших потенційно небезпечних матеріалів, інформаційні листи та веб-сторінка

Домогосподарства та підприємства, які можуть прямо чи опосередковано постраждати від тимчасового зайняття землі або приміщень, будуть відвідані індивідуально та/або письмово проінформовані про потенційний вплив проекту на їхню власність, включаючи детальну інформацію про шляхи доступу до ділянки та тривалість робіт, пов'язаних з проектом, якщо такий вплив буде виявлено.

Мешканці, підприємства та навчальні заклади в зоні проекту, які можуть постраждати від тимчасового перекриття доріг або обмеженого доступу, будуть офіційно повідомлені у письмовій формі щодо тривалості, графіку та обсягу запланованих робіт. За потреби, рішення будуть розроблені спільно із зацікавленими сторонами, перш ніж відбудеться будь-яке перекриття або порушення роботи.

За необхідності будуть проведені окремі зустрічі або консультації, щоб забезпечити, щоб залучення зацікавлених сторін залишалось гендерно врахованим та інклюзивним.

- Консультації з місцевою громадою за участю окремих осіб, домогосподарств та підприємств, які постраждали від будівельних робіт, будуть організовані за потреби у відповідних громадських або установчих приміщеннях.
- Індивідуальні консультативні зустрічі будуть проведені з конкретними групами зацікавлених сторін та вразливими групами для вирішення конкретних питань у міру їх виникнення. Ці зустрічі можуть бути ініційовані ПБСП, РЕА, консультантом-виконавцем (ІС), підрядником або відповідними групами зацікавлених сторін.

6.1 Розкриття та затвердження SEP

Згідно з операційними процедурами УФСІ, після підготовки проекту План взаємодії із зацікавленими сторонами (ПВЗС) підлягає розкриттю як частина Плану управління навколишнім середовищем (ПДУЗС). З цією метою ПБСП або Робоча група проводить зустріч для затвердження Плану екологічного та соціального управління (ESMP). На зустрічі ПБСП присутні керівники закладу та представники місцевих органів влади. У протоколі ПБСП або Робочої групи зазначається рішення щодо розкриття ESMP та необхідність для членів ПБСП або Робочої групи інформувати мешканців гуртожитку, персонал та людей, які проживають у сусідніх будинках. З цією метою ПБСП організовує консультації з місцевою громадою та місцевими органами влади з питань ESMP. Потім ПБСП включає відповідні коментарі та пропозиції до оновленого ESMP та пов'язаного з ним SEP і подає його до USIF на затвердження. Затверджений ESMP та пов'язаний з ним SEP, після рішення ПБСП, повинні бути:

- опубліковані на рівні громади: у місцевих ЗМІ/на вебсайтах державних органів та/або на вебсайті УФСІ, або
- згідно з вимогами безпеки воєнного стану: публікується коротке повідомлення про зміст Плану екологічного та соціального управління (ПЕСУ) або План екологічного та соціального управління (ПЕСУ) подається на розгляд на запит зацікавлених сторін для проведення публічних консультацій (тривалістю не менше одного місяця).

7 Ресурси та обов'язки щодо впровадження заходів щодо взаємодії із зацікавленими сторонами

Підрядник повинен призначити відповідального представника до початку будь-яких будівельних робіт. Ця особа буде основною контактною особою з питань координації, комунікації та дотримання вимог протягом усього етапу реалізації. Ресурси та обов'язки, виділені для взаємодії із зацікавленими сторонами, наведено в **Таблиця 15**.

Таблиця 15: Ресурси та обов'язки щодо взаємодії із зацікавленими сторонами

Зацікавлені сторони	Методи залучення	Інструменти та матеріали	Відповідальна особа	Хронологія	Нотатки
Вразливі групи	Консультаційні зустрічі; розповсюдження друкованих інформаційних матеріалів для громадськості; використання аркушів для відповідей.	Консультаційні зустрічі із зацікавленими сторонами; буклети та інформаційні бюлетені; форми для подання скарг для зворотного зв'язку від зацікавлених сторін, розміщені на інформаційних стендах та веб-сторінці проекту; форми доступні під час консультацій та у скриньках для збору інформації на об'єкті проекту (субпроекту).	ПВСП підтримується РЕА	Перед початком будівництва	Комунікація з цією групою зацікавлених сторін має координуватися через команду управління гуртожитком та призначену відповідальну особу.
Команда управління гуртожитком	Організація консультаційних зустрічей у громадських будівлях та місцях проведення заходів; розповсюдження друкованих інформаційних матеріалів для громадськості; підвищення обізнаності щодо управління азбестом.	Консультаційні зустрічі із зацікавленими сторонами; інтерв'ю; листівки та інформаційні бюлетені; інформаційні стенди; інформаційні матеріали щодо управління азбестом; інформаційні листки та веб-сторінка.	ПВСП підтримується РЕА	Перед початком будівництва	Комунікація з цією групою зацікавлених сторін має бути організована через команду керівництва гуртожитку та призначеного представника керівництва.

Зацікавлені сторони	Методи залучення	Інструменти та матеріали	Відповідальна особа	Хронологія	Нотатки
Громадяни та громади / Бізнес або організації	Призначений представник від РЕА та Стрийської міської адміністрації має забезпечити ефективну координацію та своєчасне вирішення питань.	Листівки та інформаційні бюлетені; форми для подання скарг для зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами, доступні на інформаційних стендах та веб-сторінці; форми, що розповсюджуються під час консультаційних зустрічей.	ПВСП підтримується РЕА Підрядник – експерт з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Перед початком будівництва	Комунікація із зацікавленими сторонами координується через РЕА як провідну установу.
Підрядники та субпідрядники проекту	Консультаційні зустрічі; друківані інформаційні матеріали для громадськості; підвищення обізнаності щодо управління азбестом; бланки відповідей.	Консультаційні зустрічі із зацікавленими сторонами; буклети та інформаційні листки; інформаційні матеріали щодо управління азбестом (інформаційні листки, веб-сторінка); форми для подання скарг для зворотного зв'язку від зацікавлених сторін, доступні на інформаційних стендах та веб-сторінці.	Підрядник – експерт з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки	Перед початком будівництва	Сесії з комунікації та підвищення обізнаності повинні проводитися спільно Підрядником та Експертом з охорони навколишнього середовища, охорони праці та техніки безпеки під наглядом ПВСП.
НУО, преса та засоби масової інформації	Розкриття інформації на веб-сторінці; друківані інформаційні матеріали для громадськості.	Веб-сторінка проекту з регулярними оновленнями інформації про хід виконання; буклети та інформаційні бюлетені; форми для подання скарг для зворотного зв'язку від зацікавлених сторін, доступні на інформаційних стендах та веб-сторінці; форми, що розповсюджуються під час консультаційних зустрічей.	ПВСП підтримується РЕА	До та під час будівництва	ПВСП для сприяння доступу до преси та контактів зі ЗМІ через прес-центр обласної державної адміністрації.

8 Управління скаргами та їх вирішення

Керівні принципи сталого розвитку KfW, екологічні та соціальні стандарти (ESS) Групи Світового банку та інші міжнародні передові практики вимагають створення та підтримки Механізму розгляду скарг (GRM), доступного для всіх зацікавлених сторін. Цей механізм було запроваджено на ранній стадії проекту та буде підтримуватися протягом усього життєвого циклу проекту.

Механізм розгляду скарг розроблений для забезпечення справедливої, прозорої та оперативної системи реєстрації та вирішення скарг, пов'язаних з проектом. Його основна мета — вирішити проблеми мирним шляхом, зменшуючи потребу в судовому провадженні, одночасно захищаючи права та інтереси як заявників, так і Виконавчого агентства проекту (ВИП), а також зменшуючи ризики, зазвичай пов'язані з судовими позовами.

Агентство з питань управління скаргами (PEA) забезпечить створення та ефективне функціонування системи управління скаргами та їх розгляду відповідно до законодавства України та вимог KfW. GRM не обмежує доступ до судових чи адміністративних засобів правового захисту, доступних згідно з національним законодавством.

8.1 Розгляд скарг на рівні PEA

Незалежно від того, чи подається скарга усно чи письмово, її необхідно зареєструвати в день отримання, включаючи контактну інформацію заявника.

- Рівень отримання: Скарги реєструються призначеним представником у місці отримання, а потім повідомляються регіональному керівнику з реалізації проекту.
- Регіональний рівень: Керівник регіональної групи з впровадження проекту реєструє скаргу та повідомляє адміністративного консультанта в центральному офісі USIF.
- Центральний рівень: Адміністративний консультант у Центральному офісі USIF реєструє всі скарги та забезпечує підготовку, підписання та документування відповідей Центральним офісом USIF.

Очікується, що більшість скарг безпосередньо стосуються конкретних видів діяльності за проектом і, як правило, можуть бути вирішені на місцевому рівні. Однак деякі скарги можуть надходити на рівні головного офісу та регіонального офісу. У такому випадку проект відповіді має бути підготовлений на рівні регіонального офісу протягом трьох робочих днів та надісланий до головного офісу USIF для розгляду та затвердження. Протягом тижня головний офіс USIF має затвердити/фінально оформити відповідь та призначити відправника. Відповідь на скарги/претензії має бути надана відправниками у письмовій формі, при цьому будь-яка усна відповідь має бути продубльована у письмовій формі. Загальний термін відповіді скаржнику не повинен перевищувати 15 днів.

Надіслані відповіді реєструються та зберігаються в головному офісі USIF та регіональному офісі.

На запит та за необхідності, USIF може, відповідно до вищезазначеної процедури, брати участь у розгляді та підготовці відповідей на складні скарги, отримані на місцевому рівні, безпосередньо до ПБСП. У такому випадку скаргу необхідно передати до центрального офісу USIF протягом трьох робочих днів з моменту реєстрації. Після цього центральний офіс USIF має три дні для розгляду, складання та видачі відповіді, надаючи копію місцевій команді для подання.

Якщо Виконавче агентство проєкту (ВИП) не може вирішити проблему шляхом негайних коригувальних заходів, протягом 30 календарних днів з моменту підтвердження скарги має бути визначено довгостроковий коригувальний захід. ВИП надасть детальне пояснення, чому проблему не можна вирішити або вона не потребує подальших дій, і відповідно повідомить заявника. Відповідь також повинна містити вказівки щодо подальших кроків, якщо заявник вважає результат незадовільним.

Механізм розгляду скарг також передбачає адміністративну або судову ескалацію, якщо це необхідно.

УФСІ готує щомісячні звіти для KfW про отримані скарги та вжиті заходи для їх вирішення.

Скарги можна подати через офіційний вебсайт, телефоном (+38 (044) 356-65-50) або електронною поштою (office@usif.ua). Інформація про відповідальних контактних осіб та канали зв'язку на місцевому рівні та рівні одержувачів була поширена під час публічних консультацій та опублікована онлайн. Відповідальні контактні особи також можна знайти у розділі 5.2.1.

8.2 Розгляд скарг на рівні партнера з впровадження субпроєкту

Партнер з впровадження субпроєкту (ПВСП) відповідає за впровадження та функціонування Механізму розгляду скарг (GRM) на місцевому рівні. Очікується, що більшість скарг будуть безпосередньо пов'язані з діяльністю субпроєкту, тому їх можна буде вирішити безпосередньо на рівні субпроєкту.

Субпроєкт GRM включає: публікацію каналів подання скарг; прийняття та реєстрацію скарг у той самий день; розслідування та оцінку; прийняття рішень щодо коригувальних дій; ведення реєстру скарг; та моніторинг дотримання процедур GRM.

ПЗП має створити Комітет з питань GRM, відповідальний за управління та вирішення всіх скарг, пов'язаних із субпроєктами, включаючи ті, що подаються внутрішньо переміщеними особами та іншими вразливими або неблагополучними групами. Місцевий консультант з регіонального офісу USIF надаватиме консультаційну та наглядову підтримку Комітету з питань GRM.

Делікатні скарги, зокрема ті, що стосуються трудових питань або сексуальної експлуатації, насильства чи домагань (SEA/SH), повинні розглядатися конфіденційно, з обмеженням доступом та відповідно до принципів, орієнтованих на постраждалих.

На рівні субпроєктів застосовуються такі стандартні терміни:

- Реєстрація скарг: у той самий робочий день, що й отримання;
- Початкова оцінка та проєкт відповіді: протягом трьох (3) робочих днів;
- Звернення до регіонального офісу USIF у разі невирішеного або складного питання: протягом трьох (3) робочих днів;
- Впровадження довгострокових коригувальних заходів, де це необхідно: протягом тридцяти (30) календарних днів.

Процедура GRM субпроєкту повинна також забезпечувати, щоб:

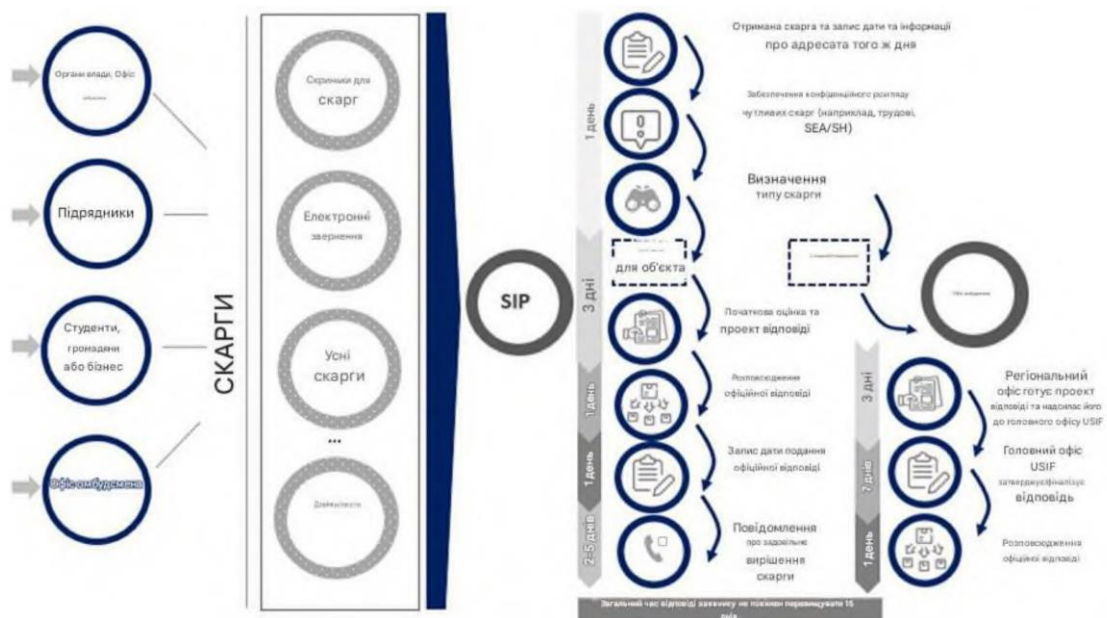
- Інформація щодо кожної відповіді, наданої відповідним керівником на подані коментарі/скарги, буде розміщена на веб-сайті місцевого органу влади або органу місцевого самоврядування або розкрита іншим чином, враховуючи безпекову ситуацію, як це дозволено ПВСП.

- Голова комітету GRM буде відповідальним за управління поданими коментарями та комунікацію з громадськістю.
- Підрядники та субпідрядники, залучені до процесу будівництва, будуть залучені до впровадження GRM на будівельному майданчику відповідно до положень тендерної та договірної документації.

Підрядники, залучені до реалізації проектної діяльності, повинні будуть дотримуватися всіх відповідних положень SEP. Кожен підрядник повинен повідомляти ПВСП про кожну отриману скаргу, усну чи письмову, та надати детальну інформацію про вжиті заходи або звернутися до ІС за вказівками щодо вирішення питання.

Загальний огляд процесу механізму розгляду скарг представлено на **Рисунок 4**.

Рисунок 4: Блок-схема процесу розгляду скарг

ПВСП щомісяця надаватиме зведені звіти про скарги та рішення до регіонального офісу USIF.

Контактні дані для звернень громадськості та відповідальних осіб за GRM наведено у 5.2.1.2.

8.3 Зовнішні скарги

Було створено зовнішній механізм подання скарг, адаптований до проектної діяльності та відповідно до вимог KfW. Буде використовуватися стандартна форма для подання скарг (Додаток 1: Форма скарги щодо проекту), а на об'єктах, що проходять реконструкцію, будуть встановлені скриньки для скарг.

Короткий огляд усіх доступних каналів подання скарг буде включено до інформаційного буклета про проект разом із копією форми для зовнішніх скарг. Ці матеріали будуть надані визначеним зацікавленим сторонам у різних місцях, таких як будівельний майданчик та громадські будівлі.

ПВСП повинен забезпечити доступність, безпеку та чітке маркування форм та скриньок для скарг. Зацікавлені сторони можуть подавати скарги в будь-якій письмовій формі та можуть залишитися анонімними. Якщо контактні дані не надано, скаргу все одно буде зареєстровано

та розслідувано, а будь-які вжиті заходи будуть задокументовані. Зворотній зв'язок має бути розкрито через публічні канали, де це доречно.

8.4 Внутрішні скарги

Партнер з впровадження субпроєкту (ПВП) повинен прийняти та впровадити внутрішній механізм розгляду скарг для вирішення питань, що виникли з боку його персоналу, а також працівників підрядників і субпідрядників. ПВП повинен забезпечити всім працівникам доступ до прозорого та конфіденційного процесу розгляду скарг.

Цього можна досягти, встановивши скриньки для скарг, щоб збирати скарги, коментарі та пропозиції будівельного персоналу. Ці скриньки слід розміщувати в місцях, доступних для працівників, таких як адміністративні офіси на будівельному майданчику, їдальні (якщо використовуються) або житлові приміщення (якщо використовуються), та розташовувати таким чином, щоб забезпечити конфіденційність. Бланки для скарг повинні бути легкодоступними поруч зі скриньками для легкого доступу.

Скарги, подані в будь-якій формі, вважаються обґрунтованими та опрацьовуються відповідно. Скарги від працівників підрядників, отримані через скриньки, регулярно збираються ПВСП та розглядаються призначеними особами відповідно до встановленої внутрішньої процедури розгляду скарг.

Після аналізу та рішення щодо врегулювання, ПВСП доручить відповідальному підряднику вжити коригувальних заходів та закрити скаргу.

Серйозні або невирішені скарги щодо праці мають бути передані через ту саму структуру звітності та нагляду, що й інші скарги щодо проєкту, та мають бути включені до зведеної звітності про скарги, що подається до регіонального та центрального офісів USIF.

9 Моніторинг та звітність

Моніторинг та звітність щодо залучення зацікавлених сторін є важливими для оцінки ефективності, спроможності та якості дій, що здійснюються під час реалізації субпроєкту партнером з впровадження субпроєкту (ПВСП), виконавчим агентством (PEA) та консультантом з впровадження (IC).

ПВСП відповідатиме за моніторинг усіх заходів щодо взаємодії із зацікавленими сторонами, пов'язаних із проєктом, забезпечення впровадження, регулярного оновлення та дотримання SEP, а також звітування про хід виконання перед PEA. Результати діяльності ПВСП щодо взаємодії із зацікавленими сторонами будуть включені до звітів PEA про моніторинг.

Результати взаємодії із зацікавленими сторонами будуть звітуватися до KfW у рамках звітності про екологічну та соціальну діяльність – раз на півроку на етапі підготовки та щокварталу на етапі будівництва.

Керівник PEA з питань екології, соціальної сфери, охорони здоров'я та безпеки (ESHS) постійно аналізуватиме, контролюватиме та звітуватиме про скарги. Звіти про діяльність із взаємодії із зацікавленими сторонами готуватимуться півроку на етапі підготовки та щокварталу на етапі будівництва та будуть публічно оприлюднені на вебсайті установи. Звіти включатимуть:

- Кількість скарг та запитів, отриманих протягом звітного періоду, з детальною інформацією про вжиті заходи;
- Форма подання (усна, письмова, електронна);

- Порівняння статистики скарг із попередніми звітними періодами;
- Категоризація скарг;
- Статус скарг (відкриті, вирішені або закриті);
- Дати та місця проведення консультативних зустрічей або інших заходів із взаємодії, включаючи присутність зацікавлених сторін;
- Порушені проблеми та занепокоєння з інформацією про те, як їх було вирішено та як вжито коригувальних заходів.

ПВСП підтримуватиме процедуру розгляду скарг на рівні субпроєкту, яка охоплюватиме всі види діяльності та інвестиції на всіх етапах субпроєкту. Усі зацікавлені сторони будуть проінформовані про механізм розгляду скарг, включаючи контактні особи та методи подання. Метою процедури розгляду скарг є забезпечення того, щоб усі коментарі та скарги від будь-якої зацікавленої сторони були визнані, розглянуті та розглянуті вчасно та належним чином.

Усі скарги будуть зареєстровані в Реєстрі скарг Проєкту (Додаток 2: Реєстр скарг щодо проєкту) та підтверджені протягом 15 календарних днів. ПВСП за підтримки РЕА опублікує та регулярно оновлюватиме всі відповідні документи та процедури розгляду скарг на вебсайті Проєкту.

Додаток 1: Форма скарги щодо проекту

Довідковий номер	
Повне ім'я (необов'язково) ☐ Я хочу анонімно подати свою скаргу. ☐ Прошу не розголошувати мою особу без моєї згоди.	
Контактна інформація Будь ласка, позначте, як ви бажаєте, щоб з вами зв'язалися (пошта, телефон, електронна пошта).	☐ Поштою: <i>Будь ласка, вкажіть поштову адресу.</i> _____ _____ _____ ☐ Телефонном: _____ ☐ Електронною поштою _____
Бажана мова спілкування	☐ українська ☐ Інше: _____
Опис інциденту для скарги	Що сталося? Де це сталося? З ким це сталося? Який результат проблеми?
Дата інциденту / скарги	
☐ Одноразовий інцидент/скарга (дата _____) ☐ Траплялося більше одного разу (скільки разів? _____) ☐ Триває (наразі виникає проблема)	
Що б ви хотіли побачити?	
Контактна інформація для запитів та скарг: Тема: Увага: Ім'я: Телефон:	Підпис: _____ Дата: _____

Додаток 2

План управління відходами

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури УФСІ ІХ

План управління відходами

СП № 30–46–04 "Покращення умов проживання ВПО у м. Стрий по вул. Болехівська 31, Львівська область (місце тимчасового проживання ВПО) KfW"

13.03.2026 • Версія 01

Розроблено	Перевірено рекомендовано:	та	Затверджено
Юлія Чорна Експерт з екологічних питань та сталого розвитку	Олександр Красовський, Консультант з екологічних та соціальних безпекових політик		Берездецький Роман Іванович Голова ПВСП
Дата: 13.03.2026	Дата: 13.03.2026		Дата: 13.03.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 01	Дата: 13.03.2026	Базова редакція

Зміст

1	Мета плану управління відходами	5
2	Обсяг та цілі проєкту	5
3	Опис субпроєкту	6
4	Нормативно-правова база	9
4.1	Національне законодавство	9
4.2	Міжнародні вимоги	11
5	Класифікація відходів	12
6	Ролі та відповідальність	13
6.1	Агенція з впровадження проєкту (АВП).....	13
6.2	Рівень регіонального офісу.....	13
6.3	Партнери з впровадження субпроєкту (ПВСП)	13
6.4	Підрядники	14
6.5	Експерт з АВМ (Супервайзер з небезпечних відходів)	14
6.6	Спеціалізовані підприємства з поводження з відходами	14
7	Стратегія управління відходами	15
7.1	Принцип ієрархії управління відходами	15
7.1.1	Запобігання утворенню та мінімізація відходів	15
7.1.2	Підготовка відходів до повторного використання	16
7.1.3	Перероблення відходів.....	16
7.1.4	Відновлення відходів	17
7.1.5	Захоронення на полігоні	17
8	Ідентифікація та роздільне збирання відходів	17
8.1	Відходи, що виникають під час процесу демонтажу	18
8.2	Відходи, що утворюються під час виконання ремонтно-відновлювальних робіт	18
8.3	Тимчасова зона збирання відходів.....	19
9	Поводження з будівельними відходами та розливами	20
10	Управління небезпечними відходами	20
10.1	Загальні положення	20
10.2	Транспортування та утилізація матеріалів АВМ	22
10.3	Видалення відпрацьованих компактних люмінесцентних ламп (CFL).....	22
11	Комунікація, навчання та моніторинг	23
11.1	Комунікація та перегляд.....	23
11.2	Навчання.....	23

12 Моніторинг та звітність	24
13 Плани управління відходами для процесів демонтажу та ремонтно-відновлювальних	24
ДОДАТОК А – Форма обліку відходів	31

Перелік рисунків

Рисунок 1: Розташування субпроєкту в м. Стрий.	7
Рисунок 2: Супутникове зображення субпроєкту в м. Стрий.....	7
Рисунок 3: Ієрархія управління відходами	15

Перелік таблиць

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі	8
Таблиця 2: Попередній обсяг робіт.....	8
Таблиця 3: План управління відходами для процесу демонтажу	25
Таблиця 4: План управління відходами для ремонтно-відновлювальних робіт.....	29

Список скорочень

АСМ, АВМ	Азбестовмісні відходи
АМР, ПУА	План управління азбестом
АМРР,	Плану виконання робіт з видалення азбесту
GIIP	Найкраща галузева практика
ESHS	Екологічні, соціальні, санітарно-гігієнічні та безпекові аспекти
GFA	Загальна площа
ESMP / ПЕСМ	План управління екологічним та соціальним менеджментом
IDP, ВПО	Внутрішньо переміщена особа
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau – Німецький банк фінансової допомоги
PCB, ПХБ	Поліхлоровані біфеніли (канцерогенний забруднювач)
PEA, АВП	Агенція з впровадження проєкту
SEP / ПЗЗС	План залучення зацікавлених сторін
SIP, ПБСП	Партнер з впровадження субпроєкту
USIF, УФСІ	Український фонд соціальних інвестицій
WMP, ПУВ	План управління відходами

1 Мета плану управління відходами

План управління відходами (ПУВ) розроблено з метою визначення процедур і розподілу відповідальності щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення відходів, що утворюються під час реалізації субпроєкту. Документ забезпечує ідентифікацію, мінімізацію та належне управління впливами, пов'язаними з відходами, відповідно до екологічних стандартів і вимог законодавства. План також враховує специфічні ризики та види діяльності субпроєкту й доповнює інші інструменти екологічних і соціальних гарантій.

Основними цілями цього Плану управління відходами є:

- Збільшення обсягів повторного використання, перероблення та відновлення відходів, зменшення кількості відходів, що спрямовуються на захоронення, а також підвищення ефективності використання ресурсів.
- Оптимізація можливостей запобігання утворенню та мінімізації обсягів відходів.
- Зменшення ризиків негативного впливу на здоров'я населення та довкілля шляхом впровадження практик управління відходами, що відповідають принципам ієрархії управління відходами та найкращим міжнародним практикам.

Цей План управління відходами визначає основні національні та міжнародні нормативно-правові акти у сфері управління відходами, встановлює ролі та відповідальність сторін, а також охоплює питання збирання, роздільного збирання та зберігання відходів, можливості їх повторного використання та перероблення, а також передачу відходів спеціалізованим компаніям.

2 Обсяг та цілі проєкту

Український фонд соціальних інвестицій відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 740 від 28 квітня 2000 року реалізує проєкт «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури (УФСІ ІХ)», що фінансується Урядом Німеччини через Банк розвитку KfW.

Метою проєкту є забезпечення додаткового енергоефективного житла для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у відібраних громадах України. Досягнення цієї мети передбачається переважно шляхом розширення та енергоефективної реконструкції існуючих соціальних будівель, а також впровадження навчальних програм з енергоефективності, спрямованих на підвищення обізнаності персоналу, підрядників та ВПО. Термін реалізації проєкту становить чотири роки (2024–2027).

Політичним партнером KfW в Україні є Міністерство освіти і науки України, яке адмініструє низку гуртожитків, призначених для проживання ВПО.

ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» буде ключовим партнером у реалізації проєкту, оскільки земельна ділянка є державною власністю Львівської обласної державної адміністрації та надана у постійне користування.

У межах Плану управління екологічними та соціальними аспектами для території проєкту (PA-ESMP) цей План управління відходами (ПУВ) розроблений з метою забезпечення відповідності субпроєкту вимогам національного законодавства у сфері управління відходами та застосовним міжнародним стандартам, включаючи Екологічні та соціальні стандарти KfW.

3 Опис субпроєкту

Субпроєкт № 30-46-04 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Львівській області шляхом модернізації приміщень, призначених для їх тимчасового розміщення. У межах цього субпроєкту передбачається виконання робіт з термомодернізації гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» - п'ятиповерхової будівлі з підвальним поверхом, розташованої за адресою: м. Стрий, вул. Болехівська, 31. Метою зазначених робіт є підвищення енергоефективності будівлі та покращення загальних умов проживання ВПО, які проживають у місцях тимчасового розміщення.

Місто Стрий розташоване у Львівській області та є адміністративним центром Стрийського району і Стрийської міської територіальної громади. Місто характеризується щільною житловою та громадською забудовою, розвиненою інженерною інфраструктурою, а також наявністю численних соціальних, освітніх і культурних об'єктів.

Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» розташований на околиці міста Стрий. Будівля межує з навчальним корпусом закладу, на території також розміщені навчально-виробничі майстерні. Доступ до будівлі здійснюється безпосередньо з вул. Болехівської, яка має асфальтоване покриття та облаштовані пішохідні тротуари. Загальний огляд розташування субпроєкту наведено на Рисунку 1. Супутникове зображення місця реалізації субпроєкту подано на Рисунку 2.

Будівля межує:

- з півночі – з територією закладу освіти, включаючи навчально-виробничі майстерні та внутрішній двір;
- зі сходу – з вулицями Галицькою та Болехівською — важливою транспортною артерією, що веде до виїзду з міста, де розташовані магазини, автозаправні станції та об'єкти сервісу;
- із заходу – з господарськими будівлями та зеленими насадженнями, які частково його відокремлюють;
- з півдня – з вулицею Ольги Басараб, що проходить паралельно до вул. Болехівської, де розташовані приватні житлові будинки та об'єкти малого бізнесу.

Гуртожиток розташований на земельній ділянці державної форми власності, яка надана у постійне користування ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» - державному професійно-технічному навчальному закладу. Цільове призначення земельної ділянки - для будівництва та обслуговування закладів освіти. Площа земельної ділянки становить 1,7286 га.

Роботи виконуватимуться у гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ». Інформація про будівлю наведена в Таблиці 1, а орієнтовний обсяг робіт - у Таблиці 2. Остаточний обсяг і технічні характеристики визначаються відповідною тендерною документацією.

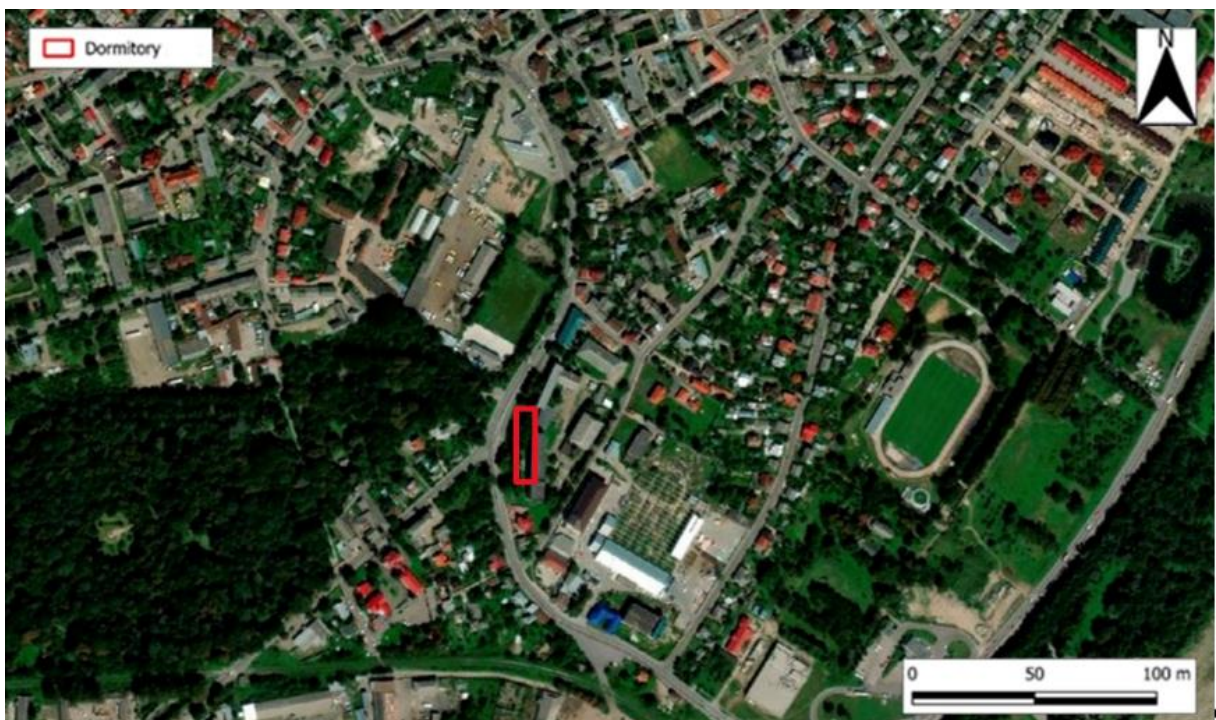
Рисунок 1: Розташування субпроєкту в м. Стрий.

Джерело: © OpenStreetMap contributors. Data available under the Open Database License (ODbL). URL: <https://www.openstreetmap.org>

Рисунок 2: Супутникове зображення субпроєкту в м. Стрий

Джерело: Google. (2025). Satellite view of Striy (Lviv), Ukraine [Satellite image]. Google Maps. <https://www.google.com/maps/place/Striy,+Lviv+Oblast,+Ukraine> (Imagery ©2025 Maxar Technologies, CNES / Airbus, Google.)

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі

№.	Зображення	Назви об'єкта	Розмір будівлі
1	 <p>Google. (2025). Street View of Striy (Czernowitz), Ukraine [Street View image]. Google Maps. https://www.google.com/maps (Imagery ©2025 Google.)</p>	ДПТНЗ “ Стрийське ВХПУ” (п'ятиповерховий гуртожиток з підвалом)	Загальна площа: 6 060 м ² Житлова площа: 3 015 м ²

Таблиця 2: Попередній обсяг робіт

Попередній обсяг робіт:
<p><i>Загальні аспекти:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Будівля підлягатиме капітальному ремонту в повному обсязі.• Ремонтні роботи виконуватимуться без припинення експлуатації будівлі.• Потрібна тісна координація з мешканцями.• У будівлі проживають студенти та внутрішньо переміщені особи.• Адміністрація гуртожитку відповідає за комунікацію з мешканцями. <p><i>Ремонтні роботи:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Влаштування нової покрівлі та очищення/утеплення горищного перекриття.• Ремонт головного входу, навісів та приміщень.• Фарбування внутрішніх стін.• Модернізація існуючої системи водовідведення дощових вод.• Теплоізоляція фасаду.• Теплоізоляція підвального приміщення та підземних частин фундаментних стін.• Благоустрій прилеглої території.• Частковий ремонт зовнішнього каналізаційного підключення

4 Нормативно-правова база

Наведена нижче збірка законодавчої бази зосереджена на відповідних національних та міжнародних стандартах, що стосуються управління відходами..

4.1 Національне законодавство

Усі заходи, що здійснюються відповідно до цього ПУВ, повинні щонайменше відповідати таким вимогам національного законодавства.

Закон “Про управління відходами”	<p>Закон про управління відходами регулює питання розроблення планів і програм у сфері управління відходами; визначає права та обов'язки юридичних і фізичних осіб у сфері поводження з відходами; встановлює ієрархію управління та операції з відходами; порядок і умови збирання, перевезення, оброблення, перероблення, зберігання та видалення відходів; питання імпорту, експорту та транзиту відходів; здійснення моніторингу; функціонування інформаційної системи та фінансування у сфері управління відходами.</p> <p>Метою цього Закону є: запобігання утворенню відходів та максимальне зменшення їх обсягів; повторне використання придатних компонентів відходів; забезпечення сталого розвитку шляхом охорони та раціонального використання природних ресурсів; запобігання негативному впливу відходів на довкілля, життя і здоров'я людини; екологічно безпечно видалення відходів; а також забезпечення високого рівня захисту довкілля, життя і здоров'я людини.</p>
Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів”	<p>Постанова встановлює правові та процедурні засади ідентифікації, класифікації та обліку утворених відходів. Вона визначає стандартизовану методологію встановлення виду, походження та небезпечних властивостей відходів відповідно до європейських і національних екологічних вимог.</p>
Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України “Про затвердження Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності і Типової форми обліку відходів”	<p>Наказ встановлює уніфіковані вимоги до ведення обліку та подання звітності у сфері управління відходами. Відповідно до наказу, всі суб'єкти, які утворюють або здійснюють операції з відходами, зобов'язані систематично документувати інформацію про види відходів, їх обсяги, джерела утворення та подальші операції з оброблення чи видалення.</p> <p>Зібрані дані подаються в електронній формі через платформу «ЕкоСистема» з використанням типової форми звітності, що забезпечує уніфікацію інформації, можливість її комплексного аналізу, ефективний моніторинг потоків відходів та сприяє впровадженню принципів сталого управління відходами.</p>
Закон “Про систему громадського здоров'я”	<p>Закон визначає правові та організаційні засади запобігання та реагування на ризики для здоров'я населення, зокрема пов'язані з впливом небезпечних відходів. Він передбачає встановлення відповідних стандартів, вимог до ліцензування, здійснення державного нагляду (контролю), інформування населення, а також міжсекторальну взаємодію з метою мінімізації ризиків для здоров'я людини.</p>

<p>Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження Державних санітарних норм і правил "Про безпеку та захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест""</p>	<p>Наказ запроваджує комплексну заборону на виробництво та використання всіх видів азбесту й азбестовмісних матеріалів (АВМ) у технологічних процесах і будівельній діяльності. Винятки допускаються виключно для робіт, пов'язаних з обробленням та вилученням (демонтажем) уже наявних АВМ. Матеріали, що перебувають в експлуатації, можуть використовуватися до моменту їх заміни або видалення; при цьому низькощільні АВМ (менше 1 г/см³) підлягають пріоритетному видаленню через підвищений ризик вивільнення волокон.</p> <p>Вимоги поширюються на всі види робіт із потенційним впливом азбесту, зокрема на реконструкцію, ремонт або знесення будівель, що містять АВМ, а також на поводження з такими матеріалами під час збирання, транспортування, зберігання та видалення. Роботодавці зобов'язані проводити оцінку ризиків, впроваджувати заходи безпеки та забезпечувати працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ)</p>
<p>Закон "Про оцінку впливу на довкілля"</p>	<p>Закон встановлює порядок проведення процедури оцінки впливу на довкілля для діяльності з оброблення небезпечних відходів і відходів, що не є небезпечними. Проходження цієї процедури є обов'язковою умовою для отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами"</p>	<p>Постанова встановлює ліцензійні умови здійснення господарської діяльності у сфері управління небезпечними відходами. Вона визначає порядок отримання ліцензій на здійснення таких видів діяльності, як збирання, зберігання, оброблення та видалення небезпечних відходів.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі та анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів»</p>	<p>Постанова встановлює офіційну процедуру видачі, відмови у видачі та анулювання дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів. Відповідно до цієї постанови, будь-який суб'єкт господарювання - юридична особа або фізична особа-підприємець, який має намір здійснювати діяльність з оброблення відходів, у тому числі небезпечних, зобов'язаний отримати відповідний дозвіл</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про Єдину екологічну платформу "ЕкоСистема""</p>	<p>Постанова визначає нормативні засади функціонування централізованої державної цифрової системи екологічного управління - «ЕкоСистема». Система інтегрує різні джерела екологічних даних, зокрема реєстри суб'єктів господарювання, які отримують ліцензії та дозволи на здійснення операцій з небезпечними та ненебезпечними відходами.</p>
<p>Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами"</p>	<p>Постанова визначає правові та організаційні засади створення і функціонування національної інформаційної системи у сфері управління відходами. Документ встановлює порядок обміну даними щодо утворення відходів, їх оброблення, транспортування та видалення. Система спрямована на підвищення ефективності моніторингу, підтримку управлінських рішень і звітності відповідно до практик ЄС</p>

Підрядник зобов'язаний визначити та дотримуватися відповідних стандартів і норм, що безпосередньо застосовуються до проєктування та технічних рішень у сфері управління відходами в межах Проєкту, а також взаємодіяти з відповідними органами державної влади та установами відповідно до вимог будівельного законодавства та нормативних актів.

4.2 Міжнародні вимоги

План управління відходами (ПУВ) також ґрунтується на Керівних принципах сталого розвитку KfW, Екологічних та соціальних стандартах Групи Світового банку та принципах Найкращої галузевої практики (BIP), які сприяють впровадженню високих стандартів виконання робіт та відповідних заходів, а також доповнюють національне законодавство у сфері запобігання забрудненню та контролю за ним.

У разі наявності розбіжностей між вимогами національного законодавства та міжнародними стандартами, в межах субпроєкту застосовуються більш суворі та екологічно доцільні вимоги.

Відповідні екологічні принципи та стандарти ЄС наведені нижче:

Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради про відходи (Рамкова директива про відходи)

Рамкова директива ЄС про відходи встановлює правову основу для управління відходами в країнах Європейського Союзу. Вона визначає базові принципи управління відходами, зокрема обов'язок здійснювати поводження з відходами таким чином, щоб не створювати загрози для здоров'я людини та довкілля, зокрема без ризику для води, повітря, ґрунту та біорізноманіття.

Директива запроваджує такі ключові принципи:

- принцип ієрархії управління відходами (описаний вище в цьому розділі);
- принцип «забруднювач платить»;
- принцип розширеної відповідальності виробника.

Регламент (ЄС) № 1272/2008 Європейського Парламенту та Ради щодо класифікації, маркування та пакування речовин і сумішей

Щодо кожної небезпечної речовини, що використовується, Підрядник повинен впроваджувати рекомендації Глобальної гармонізованої системи класифікації та маркування хімічних речовин (GHS), розробленої Організацією Об'єднаних Націй для небезпечних хімічних речовин.

Директива 2011/65/EU Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (RoHS)

Ця директива ЄС регулює, зокрема, використання ламп та освітлювальних пристроїв, що працюють при напрузі до 1000 В змінного струму або 1500 В постійного струму. Починаючи з відповідної дати, визначеної Директивою, електричні та електронні вироби, що вводяться в обіг, включаючи кабелі та запасні частини, не повинні містити такі речовини: свинець (0,1 %), ртуть (0,1 %), кадмій (0,01 %), шестивалентний хром (0,1 %). Допустимі граничні концентрації в однорідних матеріалах (які не можуть бути розібрані механічним способом) визначаються у відсотках від маси.

Директива 2009/148/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 року про захист працівників від ризиків, пов'язаних із впливом азбесту на робочому місці

Директива 2009/148/ЄС забороняє всі види діяльності, у межах яких працівники можуть зазнавати впливу азбестових волокон під час видобутку азбесту або виробництва/оброблення азбестовмісної продукції.

Директива 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи

Ця Директива встановлює цілі щодо якості атмосферного повітря, спрямовані на запобігання або зменшення шкідливого впливу на здоров'я людини та довкілля (зокрема щодо дрібнодисперсних часток PM_{2.5}). Вона визначає заходи з оцінки якості повітря в державах-членах, а також порядок отримання та поширення інформації про якість повітря для боротьби із забрудненням та зменшення негативного впливу. Директива також спрямована на посилення співпраці між державами-членами у сфері скорочення забруднення повітря.

5 Класифікація відходів

Українська система класифікації відходів має подібну структуру та логіку категоризації до Європейського каталогу відходів (EWC). Код відходів складається з шести цифр і згрупований у 20 розділів, що відповідають окремим галузям або видам відходів, з виділенням небезпечних відходів та відходів, які містять небезпечні речовини. Група № 17 охоплює будівельні відходи та відходи від демонтажу (з відповідними підгрупами), а група № 20 - комунальні відходи.

Відповідно до законодавства, виробник відходів (Підрядник) несе відповідальність за управління відходами та зобов'язаний після їх утворення забезпечити їх належне сортування, збирання, тимчасове зберігання, транспортування та видалення з оформленням повного комплексу документів, що підтверджують здійснення всіх етапів цього процесу. Зазначена процедура застосовується до таких видів відходів:

- **Управління комунальними відходами:** під час виконання будівельних робіт виробник відходів (Підрядник) зобов'язаний забезпечити збирання, сортування та зберігання відходів і організувати їх кінцеве видалення на полігоні або передати їх місцевому ліцензованому суб'єкту господарювання для подальшого поводження
- **Управління будівельними відходами:** на стадії проєктування Проєктувальник зобов'язаний розробити вимоги щодо збирання, зберігання, транспортування та видалення будівельних відходів відповідно до чинного законодавства.
- **Управління ртутними лампами:** ртутні лампи під час демонтажу або знесення підлягають збиранню окремо як небезпечні відходи.
- **Управління азбестовмісними відходами:** АВМ підпадають під дію чітко визначених процедур поводження з небезпечними відходами. Вони можуть бути у вигляді азбестовмісних ізоляційних матеріалів, відходів із щільно зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю понад 1000 кг/м³ або відходів із слабо зв'язаним азбестом з об'ємною щільністю менше 1000 кг/м³.

Азбестовмісні матеріали під час демонтажу повинні оброблятися відповідно до встановлених вимог, а також підлягають обережному зберіганню, транспортуванню та видаленню на уповноваженому (ліцензованому) полігоні. Видалення АВМ повинно здійснюватися навченим і компетентним персоналом відповідно до процедур, затверджених УФСІ, та вимог Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW). Процес має бути детально описаний і включати нормативну базу, покрокову процедуру поводження з АВМ, заходи з мінімізації впливів на довкілля, громаду та персонал, порядок моніторингу, а також підтверджувальну документацію.

6 Ролі та відповідальність

Для цілей реалізації цього Плану управління відходами для конкретного об'єкта необхідно виконувати наступні обов'язки, описані в підрозділах нижче.

6.1 Агенція з впровадження проєкту (АВП)

УФСІ забезпечує багаторівневу участь зацікавлених сторін та несе загальну відповідальність за реалізацію Проєкту, включаючи дотримання вимог у сфері управління відходами.

Субпроєкти реалізуються у тісній співпраці з місцевими громадами через Партнера з впровадження субпроєкту (ПВСП). УФСІ надає підтримку ПВСП у розробленні та оновленні Плану управління відходами для конкретного субпроєкту та здійснює контроль за відповідністю діяльності у сфері управління відходами вимогам УФСІ та KfW.

УФСІ забезпечує повне дотримання Підрядниками субпроєкту вимог ПУВ, зокрема щодо належного поводження, зберігання, транспортування та видалення всіх потоків відходів. План управління відходами повинен за потреби регулярно оновлюватися відповідним ПВСП.

6.2 Рівень регіонального офісу

На регіональному рівні практики управління відходами Підрядника підлягають безпосередньому моніторингу на об'єкті.

Менеджер проєкту (РМ/Інженер) відповідає за:

- здійснення нагляду за управлінням відходами на будівельному майданчику;
- контроль дотримання вимог Плану управління відходами (WMP) та положень договору щодо поводження з відходами;
- вимогу щодо негайного усунення порушень у разі виявлення невідповідностей..

Менеджер проєкту взаємодіє з:

- **Консультантом з екологічної безпеки будівництва**, відповідальним за контроль поводження з азбестовмісними відходами та перевірку їх належного видалення;
- **Консультантом з розвитку спроможності на місцевому рівні**, який здійснює моніторинг питань екології, соціальної сфери, охорони праці та безпеки (ESHS) у частині управління відходами для кількох субпроєктів, проводить виїзні перевірки та готує звіти щодо дотримання вимог у сфері управління відходами.

6.3 Партнери з впровадження субпроєкту (ПВСП)

SIP складається з обраних представників місцевої громади, відповідальних за щоденне виконання та нагляд за дотриманням вимог, пов'язаних з відходами..

ПВСП несуть відповідальність за:

- підготовку та впровадження Плану управління відходами;
- моніторинг потоків відходів протягом усього періоду реалізації субпроєкту;
- забезпечення належного поводження з відходами, ведення відповідної документації та організацію їх видалення.

6.4 Підрядники

Підрядник відповідає за безпосереднє виконання будівельних робіт та повне впровадження заходів з управління відходами відповідно до Вимог Замовника.

Підрядник зобов'язаний:

- розробити та реалізувати заходи з управління відходами, передбачені його Планом управління екологічними та соціальними аспектами;
- забезпечити повне та своєчасне виконання вимог ПУВ;
- за потреби ініціювати зміни до ПУВ та подавати їх на погодження Менеджеру проєкту/Інженеру;
- забезпечити проведення робіт з видалення азбестовмісних матеріалів виключно за наявності затвердженого Плану виконання робіт з видалення азбесту (ARPW);
- вести актуальний облік із використанням стандартних форм та вносити необхідну інформацію до державної електронної системи управління відходами;
- регулярно звітувати щодо виконання заходів з управління відходами та повідомляти про випадки невідповідності;
- виконувати всі законодавчі вимоги щодо поводження з відходами, у тому числі в частині діяльності субпідрядників;
- за необхідності взаємодіяти з ліцензованими компаніями з видалення відходів та відповідними органами влади.

6.5 Експерт з АВМ (Супервайзер з небезпечних відходів)

З огляду на можливу наявність азбестовмісних матеріалів (АВМ) та інших небезпечних відходів, за необхідності призначається експерт з АВМ.

Експерт з АВМ відповідає за:

- перегляд та, за потреби, оновлення Плану управління відходами;
- нагляд за виконанням Підрядником робіт з видалення небезпечних відходів, зокрема робіт з демонтажу АВМ (розбирання, очищення, пакування, тимчасове зберігання, транспортування та видалення);
- перевірку кожного випадку транспортування небезпечних відходів з об'єкта на полігон;
- підготовку спеціалізованої документації щодо АВМ (фотоматеріали, опис виконаних робіт, орієнтовні обсяги відходів тощо).

6.6 Спеціалізовані підприємства з поводження з відходами

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», поводження з небезпечними відходами (включаючи азбестовмісні відходи) може здійснюватися виключно суб'єктами господарювання, які мають відповідні ліцензії.

Підприємства, що здійснюють поводження з відходами, повинні:

- мати дозвіл на здійснення операцій з відповідним видом відходів, а також належну матеріально-технічну базу та засоби транспортування;
- володіти чинними ліцензіями та дозволами на оброблення, перевезення та видалення небезпечних відходів;

- вести актуальний облік та вносити дані до державної електронної системи управління відходами;
- дотримуватися принципів Найкращої галузевої практики у сфері управління небезпечними відходами;
- здійснювати діяльність під наглядом експерта з АВМ та в межах системи проєктного контролю.

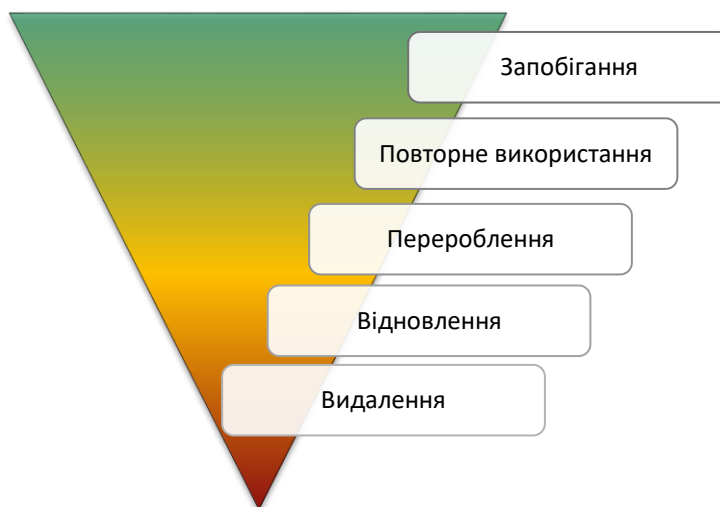
7 Стратегія управління відходами

7.1 Принцип ієрархії управління відходами

Сталий підхід до управління відходами розглядається як невід'ємна складова стратегії реалізації проєкту та ґрунтується на концепції ієрархії управління відходами, передбаченій як національним законодавством (Закон України «Про управління відходами»), так і міжнародними вимогами (Рамкова директива про відходи, Стандарти з екології, охорони праці та безпеки).

Ієрархія управління відходами, від найбільш пріоритетного методу (запобігання утворенню відходів) до найменш пріоритетного (видалення відходів), наведена на .3 нижче.

Рисунок 3: Ієрархія управління відходами

7.1.1 Запобігання утворенню та мінімізація відходів

Утворенню відходів слід запобігати шляхом застосування таких підходів:

- детальне та коректне проєктування для зменшення потреби у додаткових матеріалах;
- ретельний розрахунок потреби в матеріалах і замовлення лише необхідної кількості;
- організація повернення постачальнику невикористаних/нерозпакованих матеріалів;
- замовлення матеріалів у більшій тарі/упаковці для зменшення кількості пакувальних відходів;
- використання багаторазової упаковки, де це можливо.

7.1.2 Підготовка відходів до повторного використання

Окремі види відходів можуть бути придатними для повторного використання без попереднього оброблення або з мінімальними операціями підготовки. Якщо такі матеріали та відходи визначені у Формі обліку відходів (див. ДОДАТОК А –), яку заповнює Підрядник, слід вживати заходів для запобігання їх пошкодженню та забезпечити обережний демонтаж і належне зберігання. Такі відходи повинні, за можливості, повторно використовуватися на об'єкті або передаватися компаніям, які можуть забезпечити їх повторне використання.

Основні правила збирання та зберігання відходів повинні застосовуватися на всіх етапах реалізації субпроєкту для будівельних відходів та відходів від демонтажу:

- різні види відходів слід збирати роздільно;
- місце зберігання відходів має бути організоване так, щоб забезпечувати їх роздільне збирання;
- зони зберігання відходів повинні бути обладнані вторинним захистом (піддонами, лотками) для запобігання розливам;
- місця зберігання та контейнери для відходів повинні мати належне маркування;
- ємності з рідкими відходами розміщуються у герметичних піддонах (лотках) для збору можливих витоків. Об'єм піддона має дорівнювати більшому з таких значень:
 - 10% сумарного об'єму всіх ємностей, розміщених у цьому піддоні; або
 - 100% об'єму найбільшої ємності, розміщеної у піддоні;
- контейнери повинні бути захищені від дощу навісами або іншими засобами, що запобігають потраплянню опадів у відходи та у піддон;
- зони зберігання небезпечних відходів мають бути достатньо відокремлені від зон зберігання відходів, що не є небезпечними, з метою недопущення їх забруднення;
- відходи зберігаються у контейнерах достатньої кількості та місткості; при цьому не допускається переповнення контейнерів. Контейнери повинні перебувати у справному стані та бути придатними до використання.

7.1.3 Перероблення відходів

Перероблення будівельних відходів розглядається як їх повторне використання у вигляді вторинної сировини або як добавки до первинних матеріалів. Матеріали, призначені для перероблення, не вважаються відходами та повинні зберігатися на будівельному майданчику належним чином до моменту їх передачі спеціалізованій компанії для перероблення. До потоків відходів із високим потенціалом перероблення належать:

- бетонні конструкції (наприклад, для отримання вторинних мінеральних будівельних матеріалів);
- чорний і кольоровий металобрухт;
- кераміка;
- деревина та дерев'яні вироби (за умови відсутності забруднення);
- целюлоза;
- папір;
- скло.

7.1.4 Відновлення відходів

Відповідно до ієрархії управління відходами, відновлення включає інші способи утилізації відходів, насамперед енергетичне відновлення. Це може бути доцільним, зокрема, для паперу та деревини, що не підлягають переробленню, для пластику та ПВХ, а також для асфальту.

Для окремих видів небезпечних матеріалів (наприклад, дьогтьового асфальту з високим вмістом поліциклических ароматичних вуглеводнів (ПАВ) або пінополістирольних плит, що містять H-CFC), високотемпературне спалювання на спеціалізованих сміттєспалювальних установках може бути єдиним технологічним рішенням. У разі відсутності таких установок небезпечні матеріали підлягають тимчасовому розміщенню на спеціально призначених полігонах.

7.1.5 Захоронення на полігоні

Усі види відходів, які не можуть бути оброблені одним із зазначених вище способів або для яких перероблення є економічно та/або екологічно недоцільним, підлягають остаточному видаленню на керованому та інженерно облаштованому санітарному полігоні.

Полігони повинні проектуватися та експлуатуватися відповідно до стандартів ЄС з урахуванням різних категорій небезпеки з метою мінімізації негативного впливу на довкілля (включаючи якість повітря, ґрунтів, підземних і поверхневих вод, флору, фауну та харчовий ланцюг), а також на прилеглі населені території.

Керований полігон повинен здійснювати облік усіх потоків відходів, що надходять на захоронення, відповідно до Найкращої галузевої практики (BIP), що у перспективі може створити передумови для їх подальшого вилучення та перероблення (технологія «landfill mining») за наявності економічно та технічно доцільних рішень.

Відповідно до Закону України «Про управління відходами», вибір полігону має здійснюватися з урахуванням принципів регіонального планування. Для потреб видалення відходів Підрядник зобов'язаний визначити найближчий легальний полігон, розташований поблизу будівельного або виробничого майданчика.

Усі відходи, що утворюються в межах цього субпроєкту, повинні передаватися на зареєстрований полігон, який має чинний дозвіл на приймання відповідного виду відходів. Якщо на момент виконання робіт відсутній полігон або об'єкт оброблення для певного виду відходів, Підрядник повинен передбачити в проєктній документації рішення щодо тимчасового зберігання таких відходів відповідно до вимог законодавства та правил місцевих органів державної влади щодо поводження з такими видами відходів.

8 Ідентифікація та роздільне збирання відходів

Роздільне збирання різних видів відходів є передумовою досягнення зазначених вище цілей управління відходами, а також необхідною умовою мінімізації ризиків для здоров'я та безпеки працівників і третіх осіб.

Усі відходи на будівельному майданчику підлягають розділенню за видами та розміщуються в окремих контейнерах для кожного типу матеріалу. Контейнери маркуються відповідно до класифікації відходів і розташовуються таким чином, щоб запобігти змішуванню відходів та забрудненню довкілля.

Підрядник зобов'язаний ознайомитися з обсягом робіт і вимогами Плану управління екологічними та соціальними аспектами (ESMP), зокрема з переліком матеріалів, що підлягають демонтажу на

кожному об'єкті, та передбачити роздільне збирання основних потоків відходів під час виконання робіт з реконструкції.

Це означає, що під час демонтажу та реконструкції на етапі будівельних робіт Підрядник повинен впровадити ефективну процедуру розбирання, збирання та зберігання основних видів відходів окремо, не допускаючи їх змішування на будь-якому етапі виконання робіт.

Наприклад, декілька невеликих змінних контейнерів (бункерів) для сортування відходів можуть бути зручно розміщені у центральній зоні тимчасового збирання відходів на майданчику. Контейнери повинні бути чітко промарковані та утримуватися в належному стані, щоб запобігти неправильному викиданню відходів.

Кожен працівник повинен збирати відходи, що утворюються на його робочому місці, у відповідні контейнери поблизу зони виконання робіт щонайменше наприкінці кожного робочого дня. Вміст цих невеликих контейнерів, розділених за видами відходів, щоденно переміщується до центральної зони тимчасового збирання відходів та розміщується у відповідних бункерах.

8.1 Відходи, що виникають під час процесу демонтажу

утворюватися такі основні види відходів:

- деревина та папір;
- ПВХ-профілі;
- скло;
- бітумні матеріали та/або асфальт;
- кераміка;
- металобрухт;
- теплоізоляційні матеріали, мінеральна вата;
- кладка, цегла та плитка;
- змішані інертні матеріали (кладка, бетон);
- лампи: компактні люмінесцентні (CFL), трубчасті люмінесцентні (TFL), люмінесцентні, лампи розжарювання, галогенні, ртутні високого тиску (за наявності);
- азбест: покрівельні листи/листи навісів, азбестовмісні листи для покриття вентиляційних шахт, бітумне покриття ізоляції труб опалення, бітумна гідроізоляція покрівлі (міцнозв'язана / некрихка).

8.2 Відходи, що утворюються під час виконання ремонтно-відновлювальних робіт

У процесі виконання ремонтно-відновлювальних робіт на етапі будівництва очікується утворення таких основних потоків відходів:

- Залишки будівельних матеріалів:
 - залишки бетону;
 - деревина та тирса;
 - уламки цегли;
 - залишки теплоізоляційних матеріалів (панелі, мінеральна вата);
 - металеві стружки, у тому числі цвяхи, скоби;
 - пластикові обрізки;

- залишки електричних кабелів.
- Пакування будівельних матеріалів:
 - картон;
 - пластикові стрічки;
 - поліетиленова плівка;
 - дерев'яні європіддони.
- Відходи від земляних робіт (за наявності):
 - дерновий шар разом із верхнім шаром ґрунту;
 - антропогенно насипний ґрунт (включаючи уламки цегли та інші включення);
 - природний ґрунт.
- Побутові відходи, що утворюються працівниками.

У період експлуатації об'єкта **утворення будівельних відходів не очікується.**

8.3 Тимчасова зона збирання відходів

На будівельному/ремонтно-відновлювальному майданчику субпроєкту Підрядник повинен передбачити одну центральну тимчасову зону збирання відходів для кожного виду відходів, що утворюються. За потреби така зона може бути спільною для групи розташованих поруч об'єктів.

Ця зона має бути визначена після ретельного аналізу та відображена в будівельному генеральному плані Підрядника. При її розміщенні необхідно врахувати можливість доступу вантажного транспорту, а також оптимальне розташування з урахуванням потреб працівників, мешканців прилеглих територій тощо. Ділянка повинна бути захищена від несприятливих погодних умов.

У межах цієї зони мають бути передбачені окремі місця (ємності) для кожного виду відходів. Достатня кількість контейнерів для матеріалів, що не підлягають переробленню, повинна бути забезпечена та розміщена поруч із контейнерами для відходів, призначених для перероблення.

Тип ємностей (змінні контейнери, бункери, ящики, UN-контейнери тощо) має відповідати виду відходів та вимогам охорони праці й безпеки. Усі контейнери повинні бути промарковані відповідно до класифікації відходів; за можливості на маркуванні можуть бути розміщені ілюстрації матеріалів, що підлягають збиранню.

Контейнери повинні бути надійно закриті за відсутності нагляду. Вживаються заходи для запобігання доступу сторонніх осіб та потраплянню сторонніх домішок.

Підрядник повинен призначити компетентну відповідальну особу з управління відходами або визначити спеціалізованого субпідрядника для впровадження та експлуатації місця зберігання відходів. До його обов'язків належить недопущення неправильного викидання відходів, сторонніх домішок, розсипання, розливів чи розвіювання матеріалів, а також організація регулярного вивезення кожного виду відходів через компанію-перевізника або приймаючу організацію.

Небезпечні відходи повинні бути відокремлені та зберігатися у спеціально визначеній зоні на майданчику з подальшим видаленням відповідно до вимог місцевого законодавства. Вони підлягають окремому обліку та не можуть змішуватися із загальними відходами субпроєкту.

Підрядник зобов'язаний провести навчання для всіх працівників на майданчику щодо належного розділення та збирання різних видів відходів і забезпечити суворе дотримання правил роздільного збирання.

9 Поводження з будівельними відходами та розливами

Загальною вимогою є виконання будівельних робіт (утеплення, заміна стін, покрівлі, вікон, демонтаж фасадів, розбирання конструкцій тощо) з дотриманням обережності та з мінімізацією надмірного пиловиділення. Будівельні відходи повинні сортуватися, організовано видалятися та передаватися на дозволений полігон.

Усі матеріали, що мають цінність (двері, вікна, сантехнічні прилади тощо), повинні демонтуватися обережно та транспортуватися до визначеного для цього місця зберігання.

Цінні матеріали мають повторно використовуватися в межах субпроєкту або реалізовуватися.

Обсяг утворення відходів повинен бути мінімізований, при цьому відходи мають бути розділені та оброблятися відповідним чином. Розділення відходів підвищує керованість потоків. Деякі матеріали, такі як двері або вікна, можуть бути повторно використані безпосередньо на об'єкті.

Матеріали, що не підлягають повторному використанню, повинні збиратися та передаватися у відповідні пункти перероблення. Відходи, які не підлягають переробленню, за погодженням з УФСІ, підлягають захороненню на визначеному полігоні.

Відкрите спалювання та несанкціоноване скидання будь-яких відходів суворо забороняються.

Окрім твердих відходів, на майданчику можуть утворюватися небезпечні відходи, зокрема залишки фарб, емалей, мастил, матеріали, забруднені нафтопродуктами, теплоізоляційні матеріали, азбестовмісні матеріали тощо.

Відповідно до положень Закону України «Про управління відходами», усі відходи повинні збиратися та зберігатися у затверджених місцях тимчасового зберігання небезпечних відходів або передаватися зареєстрованій компанії з управління відходами для видалення на відповідних спеціалізованих полігонах.

10 Управління небезпечними відходами

10.1 Загальні положення

Особлива увага повинна приділятися відходам, класифікованим як небезпечні в межах реалізації субпроєкту. Поводження з небезпечними відходами має здійснюватися з дотриманням принципів запобігання та мінімізації ризиків негативного впливу на довкілля та здоров'я людини.

До небезпечних відходів, що можуть утворюватися під час демонтажних робіт на етапі будівництва, належать:

- ртутні лампи високого тиску;
- відпрацьовані компактні люмінесцентні лампи (CFL);
- люмінесцентні лампи;
- пускорегулювальні пристрої (що можуть містити ПХБ);
- азбест (усіх типів);
- матеріали, що містять дьоготь.

Загальні принципи утворення та управління небезпечними відходами в межах субпроєкту:

- за можливості застосовуються безпечні альтернативи замість небезпечних матеріалів;
- мінімізація утворення небезпечних відходів є пріоритетом;

- проводиться профілактичне технічне обслуговування обладнання для запобігання розливам;
- забороняється змішування небезпечних і не небезпечних відходів;
- місця зберігання обладнуються вторинними бар'єрами (лотками для утримання розливів);
- за жодних обставин відходи не утилізуються безпосередньо на майданчику;
- персонал, залучений до управління небезпечними відходами, проходить відповідне навчання;
- кожна ємність з небезпечними відходами повинна бути чітко промаркована (назва відходу та знак безпеки);
- обов'язкове використання засобів індивідуального захисту (рукавички, маски, захисні окуляри тощо).
- Азбестовмісні матеріали (АВМ), які в Україні віднесені до небезпечних відходів, підлягають таким вимогам:
 - заборонено використання будь-яких АВМ під час будівельних і монтажних робіт;
 - демонтаж у приміщеннях здійснюється з облаштуванням трикамерного шлюзу;
 - роботи виконуються з використанням засобів захисту органів дихання;
 - матеріал зволожується або обробляється фіксуєчими волокна засобами для запобігання розповсюдженню волокон;
 - зберігається у герметичних мішках (або у подвійному пакуванні);
 - тимчасове зберігання здійснюється з дотриманням вимог, аналогічних до небезпечних відходів;
 - передача на спеціалізований полігон здійснюється без відкриття пакування.
- Матеріали з дьогтем та допоміжні матеріали, значно забруднені азбестом (ПВХ, деревина, метал тощо), також підлягають поводженню як небезпечні відходи;
- Транспортування, оброблення та видалення небезпечних відходів здійснюється виключно ліцензованими організаціями, що мають необхідне обладнання, персонал і дозволи.

У разі виявлення небезпечних відходів, не передбачених документацією, застосовуються наступні процедури:

- Підрядник зобов'язаний негайно зупинити роботи у відповідній зоні:
 - доступ до будівельного майданчика забороняється для працівників та громадськості;
 - встановлюються попереджувальні знаки та фізичні бар'єри;
 - за можливості матеріал необхідно накрити (наприклад, поліетиленом) для зменшення пиловиділення та викидів забруднювальних речовин;
 - необхідно негайно повідомити Консультанта з екологічної безпеки будівництва;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен:
 - залучити експерта з АВМ (наглядача) для визначення ймовірного виду відходів та пов'язаних із ними ризиків;
 - за потреби залучити акредитовані лабораторії для проведення досліджень (наприклад, аналіз волокон азбесту, визначення вмісту ртуті);
 - на підставі проведеної оцінки розробити спеціальний план управління для конкретного майданчика з детальним описом безпечного поводження, зберігання, транспортування та шляхів видалення;
 - усі випадкові виявлення повинні бути зафіксовані у звітах Проєкту з питань ESHS із зазначенням фотоматеріалів, місця виявлення, виду відходів, вжитих заходів поводження та документів, що підтверджують утилізацію.
- експерт з АВМ здійснює нагляд за демонтажем, пакуванням, зберіганням і транспортуванням виявлених небезпечних відходів;

- до видалення, транспортування та утилізації виявлених небезпечних відходів можуть залучатися лише професійні ліцензовані компанії з управління відходами;
- Підрядник може відновити роботи у відповідній зоні лише після погодження з експертом з АВМ;
- Консультант з екологічної безпеки будівництва повинен проводити навчання персоналу щодо розпізнавання типових форм небезпечних відходів (азбестовмісні матеріали, ртутні лампи, хімічні ємності, залишки мастил тощо).

Детальна інформація щодо вимог, рекомендацій і найкращих практик поводження та видалення АВМ наведена у Плані робіт з видалення азбесту (AMRP) для цього субпроєкту.

10.2 Транспортування та утилізація матеріалів АСМ

Підрядники повинні взаємодіяти з відповідними органами влади щодо варіантів остаточної утилізації та обробки, вимог до ліцензування та чинних місцевих норм з цього питання.

Відповідне міністерство або органи влади повинні надати перелік зареєстрованих сміттєзвалищ із відсіками для зберігання небезпечних матеріалів АСМ.

Наразі в Україні немає офіційно визнаної системи обробки та/або утилізації АСМ, яка б відповідає міжнародним стандартам АСМ.

Згідно з національним законодавством, використання, повторне використання та переробка АСМ, а також спалювання (горіння) його відходів заборонено. Зібрані відходи, що містять азбест, повинні бути щільно упаковані, щоб запобігти потраплянню волокон у навколишнє середовище, та повинні транспортуватися для безпечної утилізації на ліцензованих сміттєзвалищах.

Загалом, утилізація небезпечних матеріалів на сміттєзвалищі повинна бути задокументована документом про зважування та утилізацію (дата, маса, назва та місце сміттєзвалища).

Підрядник повинен виконувати всі перевезення у повній відповідності до міжнародних законодавчих та технічних правил (ADR) та/або відповідних національних правил. Відповідно до цього, транспортні контейнери та обладнання потребують маркування, що відповідає особливостям матеріалів, що перевозяться.

Транспортні засоби та їхні водії потребують спеціального дозволу ADR або ліцензії ADR. Кожен водій повинен мати документи, що вказують пункт відправлення та пункт призначення, масу та тип відходів, що використовуються на його шляху..

Загалом, концепція транспортування та утилізації повинна бути частиною Плану робіт з видалення азбесту (ARPW), який розробляє Підрядник. Цей план допомагає професійно керувати роботою з небезпечними матеріалами відповідно до наявних найкращих галузевих практик і повинен включати, на основі домовленості з владою, підписане підтвердження найближчого відповідного затвердженого полігону для приймання АВМ.

10.3 Видалення відпрацьованих компактних люмінесцентних ламп (CFL)

Відповідно до Національного переліку відходів, усі відходи, включаючи відпрацьовані CFL, що містять невелику кількість ртуті та інших небезпечних речовин, які можуть потрапляти в атмосферу, воду або ґрунт, підлягають окремому збиранню та поводженню як небезпечні відходи.

Для забезпечення безпечного збирання та транспортування без пошкодження CFL повинні зберігатися у спеціальних ґратчастих картонних контейнерах на європіддонах, обгорнутих стрейч-плівкою. Енергозберігаючі лампи (які рідко трапляються під час виконання робіт з енергоефективності) повинні зберігатися у герметичних контейнерах типу UN з відкритим верхом (об'ємом 200 літрів).

Усі такі матеріали повинні передаватися спеціалізованій компанії з перероблення.

11 Комунікація, навчання та моніторинг

11.1 Комунікація та перегляд

На будівельному майданчику буде проведено нараду з Підрядниками з метою розгляду цілей та процедур управління відходами в межах субпроєкту. Участь ключового польового персоналу Підрядника є обов'язковою. Метою наради є посилення зобов'язань учасників щодо досягнення цілей і виконання вимог субпроєкту.

Крім того, протягом будівельної фази Підрядник повинен щоквартально проводити внутрішні аудити. Результати перевірок і моніторингу надаються Агенції з впровадження проєкту та KfW у межах щомісячної/квартальної звітності (звіти про хід виконання, інциденти тощо).

Питання запобігання утворенню відходів і їх перероблення регулярно обговорюються. У разі невиконання цілей Плану управління відходами розробляються та впроваджуються коригувальні заходи. Виконання таких заходів також підлягає моніторингу та звітуванню.

Кожному Підряднику та субпідряднику надається копія ПУВ та відповідні інструкції щодо правил роздільного збирання та поводження з відходами. Також проводиться ознайомлення із зонами сортування та зберігання відходів. Кожен субпідрядник повинен забезпечити, щоб його працівники розуміли вимоги ПУВ та дотримувалися їх.

11.2 Навчання

План управління відходами та основні принципи управління відходами повинні бути своєчасно доведені до відома всього персоналу Підрядника, включаючи субпідрядників. Усі залучені субпідрядники повинні бути поінформовані про вимоги Підрядника щодо управління відходами як на майданчику, так і поза ним.

Керівник проєкту Підрядника забезпечує проведення достатнього навчання для всього персоналу (включаючи працівників субпідрядників) та несе відповідальність за організацію навчального процесу.

Програма навчання розробляється з метою забезпечення того, щоб усі працівники будівельної фази та персонал етапу експлуатації знали:

- свої обов'язки у сфері управління відходами;
- основні положення WMP;
- базові принципи управління відходами, включаючи ієрархію відходів;
- вимоги щодо збирання, роздільного збирання та зберігання відходів;
- принципи поводження з небезпечними відходами, включаючи АВМ.

Підрядник повинен вести облік проведених навчань.

12 Моніторинг та звітність

Усі відходи демонтажу та будівництва, що вивозяться з майданчика, повинні відстежуватися. Для документування використовуються звіти перевізників. Оціночна маса матеріалів, повторно використаних на об'єкті або переданих для повторного використання на інших субпроєктах, повинна бути зафіксована.

Види відходів, обсяги утворення, повторного використання та передачі фіксуються щоденно та узагальнюються у щомісячних звітах. Шаблон форми обліку наведений у ДОДАТКУ А і підлягає заповненню Підрядником.

Під час демонтажних та ремонтно-відновлювальних робіт щоденно проводяться інспекції з питань управління відходами (менеджером будівництва Підрядника).

Підрядник повинен надати підсумковий звіт з управління відходами за субпроєктом на основі форми з ДОДАТКУ А (щомісячно або відповідно до вимог контрактної звітності). Звіт повинен містити щонайменше таку інформацію:

- загальний обсяг будівельних і демонтажних відходів, утворених у межах субпроєкту;
- види відходів та кількість кожного виду;
- загальний обсяг відходів, відведених від захоронення, та коефіцієнт відведення;
- відходи від розчищення території та небезпечні відходи - окремо;
- будівельні матеріали, що використовуються як альтернативне щоденне покриття полігону, включаються до загального обсягу будівельних і демонтажних відходів при розрахунку коефіцієнта відведення.

13 Плани управління відходами для процесів демонтажу та ремонтно-відновлювальних

Відповідно до принципів, викладених у попередніх розділах, орієнтовні потоки відходів, варіанти їх зберігання та управління для об'єкта субпроєкту наведені в окремому плані управління відходами для процесу демонтажу (Таблиця 3) та для ремонтно-відновлювального процесу (Таблиця 4).

Ці плани повинні бути переглянуті Підрядником після завершення стадії проєктування та підтвердження остаточного обсягу робіт і кількості матеріалів. Якщо під час детального проєктування, переддемонтажного обстеження або в процесі реалізації будуть виявлені додаткові потоки відходів, вони мають бути оперативно включені до відповідних планів із визначенням способів зберігання, поводження, транспортування та видалення/перероблення. Підрядник повинен забезпечити, щоб ці плани мали статус «живого документа» та оновлювалися за необхідності з урахуванням нововиявлених видів відходів, змін обсягів або специфічних умов майданчика.

Таблиця 3: План управління відходами для процесу демонтажу

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання /		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Деревина	17 02 01	ННВ	Примітка ¹	Контейнер для деревини	Примітка	Примітка	Примітка
Папір / Картон	15 01 01	ННВ	Примітка	Контейнер для паперу	Примітка	Примітка	Примітка
ПВХ профілі та інший пластик	17 02 03	ННВ	Примітка	Контейнер для пластику	Примітка	Примітка	Примітка
Скло	17 02 02	ННВ	Примітка	Контейнер для скла	Примітка	Примітка	Примітка
Бітумні матеріали та асфальт	17 03 02	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Кераміка	17 01 07	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Металобрухт	17 04 07	ННВ	Примітка	Контейнер для металу	Примітка	Примітка	Примітка

¹ Примітка – буде визначено додатково. Дані в таблиці підлягають уточненню та оновленню після завершення стадії проєктування.

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання /		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Кладка, цегла та плитка	17 01 03	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Змішані інертні матеріали, кладка та бетон	17 01 07	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Лампи розжарювання	20 01 36	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Галогенні лампи	20 01 36	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання /		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Ртутні лампи високого тиску	20 01 21*	НВ	Примітка	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	Примітка	Примітка	Примітка
Лампи (CFL)	20 01 21*	НВ	Примітка	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	Примітка	Примітка	Примітка
Люмінесцентні лампи	20 01 21*	НВ	Примітка	Зберігання у неушкодженому герметичному пакуванні у спеціально відведеному, сухому та захищеному від пошкоджень місці до передачі ліцензованій організації. Місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	Примітка	Примітка	Примітка

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання /		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (вказати підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Азбест (усіх типів)	17 06 01* (ізоляційні матеріали) 17 06 05* (будівельні матеріали)	НВ	Примітка	Зберігання на майданчику у водонепроникних мішках із запобіганням їх пошкодженню; місце зберігання промарковане та облаштоване як зона зберігання небезпечних відходів	Примітка	Примітка	Примітка
Деревина / пиломатеріали та тирса	03 01 05	ННВ	Примітка ²	Контейнер для деревини	Примітка	Примітка	Примітка
Папір / картон	15 01 01	ННВ	Примітка	Контейнер для паперу	Примітка	Примітка	Примітка
Пластик та поліетиленова плівка	15 01 02	ННВ	Примітка	Контейнер для пластику	Примітка	Примітка	Примітка

² Примітка – буде визначено додатково. Дані в таблиці підлягають уточненню та оновленню після завершення стадії проєктування.

Таблиця 4: План управління відходами для ремонтно-відновлювальних робіт

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Електричні кабелі	17 04 11	ННВ	Примітка	Контейнер для відходів кабелю	Примітка	Примітка	Примітка
Ізоляційні матеріали, мінеральна вата	17 06 04	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Змішані інертні матеріали. Кладка та бетон	17 01 07	ННВ	Примітка	Контейнер для інертних матеріалів	Примітка	Примітка	Примітка
Метал	17 04	ННВ	Примітка	Контейнер для металу	Примітка	Примітка	Примітка
Металева стружка	12 01 01	ННВ	Примітка	Контейнер для металу	Примітка	Примітка	Примітка
Пластикова стружка	12 01 05	ННВ	Примітка	Контейнер для пластику	Примітка	Примітка	Примітка

Вид відходів / Потік відходів	Код відходу	Небезпечні / відходи, що не є небезпечними (НВ/ННВ)	Орієнтовна кількість, т	Опис способу зберігання відходів	Варіант управління відходами		
					Повторне використання / Перероблення / Відновлення:		Видалення
					На майданчику (описати, яким чином матеріали будуть повторно використані на об'єкті)	Поза майданчиком (зазначити підрядника та об'єкт повторного використання/перероблення)	Зазначити підрядника та/або полігон
Побутові відходи, що утворюються під час виконання робіт	20 01 (30 підгруп)	ННВ	Примітка	Контейнер для змішаних побутових відходів	Примітка	Примітка	Примітка
Ґрунт від земляних робіт	17 05 06	ННВ	Примітка	Тимчасове складування у спеціально відведеній зоні на майданчику із забезпеченням захисту від ерозії та змиву поверхневими водами.	Примітка	Примітка	Примітка

ДОДАТОК А – Форма обліку відходів

Типова форма обліку відходів ³

Дані про об'єкт утворення / збирання / транспортування / оброблення відходів

Дані про об'єкт (позначте потрібне):							
✓	утворення		збирання		транспортування		оброблення
Назва об'єкта							
Місцезнаходження об'єкта							
Регіон							
Район							
Населений пункт							
Вулиця							
№ будинку							
№ квартири/офісу							
Поштовий індекс							
Номер телефону							
Адреса електронної пошти							
Вебсайт (за наявності)							
Географічні координати							
Код території (визначається автоматично) відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19 січня 2024 року № 48)							
Номінальна потужність об'єкта (для твердих відходів - тонн/рік або кілограмів/годину)							

³ Заповнюється окремо для кожного об'єкта утворення / збирання / транспортування / оброблення відходів.

I. Інформація про утворення відходів

(тонн, з трьома десятковими знаками)

Звітний період:		Дата заповнення:	Відповідальна особа:	
Дані про відходи		1	2 ...	
	Тип відходу			
	Код відходу			
	Опис відходу			
	Найменування та код властивостей, що роблять відходи небезпечними			
	Код позначення виду небезпечного впливу			
	Джерело утворення (технологічні процеси, внаслідок яких утворюються відходи)			
	Хімічні речовини або матеріали, з якими заборонено змішувати відходи (визначається акредитованою лабораторією)			
10	Наявність відходів на зберіганні на початок місяця			
20	Утворилося відходів протягом місяці			
30	Передано відходів іншим суб'єктам господарювання – усього (сума рядків 31, 32)			
	Для відновлення	суб'єктом господарювання (назва, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків ² , місцезнаходження об'єкта утворення відходів)		
31		Всього		
	Для захоронення	суб'єктом господарювання (назва, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків ² , місцезнаходження об'єкта утворення відходів)		
		1.		
		2. ...		
32		Всього		
40	Експортовано відходів - усього (сума рядків 41, 42)			
	Для відновлення	суб'єктом господарювання (назва, місце здійснення операції з відновлення відходів, країна імпорту)		

41		Всього		
	Для захоронення	суб'єктом господарювання (назва, місце здійснення операції з відновлення відходів, країна імпорту)		
42		Всього		
50	Наявність відходів на зберіганні на кінець місяця (рядки (10 + 20 - 30 - 40))			

Додаток 3

Сприяння розвитку соціальної інфраструктури USIF ІХ

План робіт з видалення азбесту (ARPW)

"Покращення умов проживання ВПО у м. Стрий по вул. Болехівська 31, Львівська область (місце тимчасового проживання ВПО) KfW"

10.03.2026 • Версія 03

Розроблено	Перевірено та рекомендовано:	Погоджено
Андреас Хелбл	Олександр Красовський , Консультант з екологічних та соціальних безпекових політик	Берездецький Роман Іванович Голова ПВСП
Дата: 10.03.2026	Дата: 10.03.2026	Дата: 10.03.2026

Історія версій:

Версія	Дата	Опис основних змін
Цей документ: Версія 03	Дата: 10.03.2026	Переглянуто МК

Зміст

1	Обсяг та цілі проєкту	4
2	Загальна інформація про проєкт.....	4
2.1	Загальна інформація	4
2.2	Екологічне обстеження	7
2.2.1	Азбестовмісні матеріали.....	7
3	Відповідальні сторони, залучені до виконання робіт з видалення азбесту	11
3.1	Загальний керівник робіт на об'єкті	11
3.2	Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів	11
3.3	Підрядник	12
3.4	Транспортна компанія.....	13
3.5	Полігон / Об'єкт оброблення.....	13
4	Видалення забруднювальних речовин	13
4.1	Загальні підготовчі роботи	14
4.1.1	Наявні експертні знання	14
4.1.2	Навчання працівників	14
4.1.3	Підготовка майданчика.....	14
4.1.4	Машини та обладнання	15
4.1.5	Засоби індивідуального захисту.....	16
4.1.6	Повідомлення мешканців будівлі	16
4.2	Видалення хвилястих азбестоцементних покрівельних листів (Матеріал 1)	16
4.3	Видалення азбестовмісних матеріалів на горищі (Матеріали № 2, 3, 4).....	17
4.4	Видалення азбестовмісних матеріалів (азбестоцементні вентиляційні решітки) у приміщеннях (1–5 поверхи) та покриття існуючих вертикальних вентиляційних труб (Матеріали № 4 та 5)	21
4.5	Орієнтовна послідовність виконання робіт з видалення АВМ на горищному поверсі та поверхах 1–5	22
4.6	Транспортування небезпечних матеріалів	22
4.7	Полігон / об'єкт оброблення	23
Додаток 1:.....		23
Орієнтовна схема горищного поверху з розміщенням зон видалення АВМ		23
Орієнтовний план поверху з розміщенням зон видалення АВМ		23
Додаток 2: Схема розміщення зон видалення АВМ		23
Додаток 3: Ліцензія на транспортування.....		23
Додаток 4: Ліцензія на захоронення		23

Перелік рисунків

Рисунок 1: Місце розташування субпроєкту в м. Стрий.	5
Рисунок 2: Супутникове зображення субпроєкту в м. Стрий.....	5

Перелік таблиць

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі	6
Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт	6
Таблиця 3: Азбестовмісні матеріали, виявлені у гуртожитку №. 2 в м. Стрий.....	7

1 Обсяг та цілі проєкту

Документ є Планом робіт з видалення азбесту (далі – План робіт), підготовленим для надання підряднику керівних вказівок щодо процесу демонтажу, транспортування та видалення азбестовмісних матеріалів (АВМ) відповідно до найкращої міжнародної практики та вимог законодавства України.

У цьому документі описано конкретну процедуру видалення та управління азбестовмісними матеріалами у рамках проєкту з відновлення гуртожитку в м. Стрий, вул. Болехівська, 31, Стрийський район (Львівська обл.).

План робіт визначає методи, які необхідно застосовувати для мінімізації викидів азбестових волокон у повітря, а також заходи для забезпечення безпеки та захисту здоров'я працівників, залучених до виконання робіт.

Цей План робіт з видалення азбесту підлягає уточненню та адаптації Підрядником відповідно до специфіки проведених ним обстежень та робочого плану, і потребує погодження з Агенцією з впровадження проєкту перед початком будь-яких будівельних робіт.

Цей план робіт ґрунтується на висновках, викладених у Звіті з екологічного та соціального скринінгу, вимогах Плану екологічного та соціального менеджменту для об'єкта, а також Методичному описі робіт з видалення азбесту (як складової ESMF), який визначає вимоги до організації обстеження, демонтажу, транспортування та видалення АВМ.

2 Загальна інформація про проєкт

2.1 Загальна інформація

Субпроєкт № 30-46-04 спрямований на покращення умов проживання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Львівській області шляхом покращення об'єктів, призначених для їх тимчасового розміщення. У межах цього субпроєкту будуть виконані роботи з термомодернізації гуртожитку ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» - п'ятиповерхової будівлі з підвалом, розташованої за адресою: вул. Болехівська, 31, м. Стрий.

Місто Стрий розташоване у західній частині України, у Львівській області, приблизно за 70 км на південь від Львова. Загальний огляд місця реалізації субпроєкту наведено на Рисунку 1. Супутникове зображення наведено на Рисунку 2.

Гуртожиток розташований на земельній ділянці, що перебуває у державній власності. Будівля експлуатується ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» (державний професійно-технічний навчальний заклад).

Роботи з реконструкції виконуватимуться в будівлі гуртожитку. Інформація щодо будівлі наведена в Таблиці 1, а попередній обсяг робіт – в Таблиці 2.

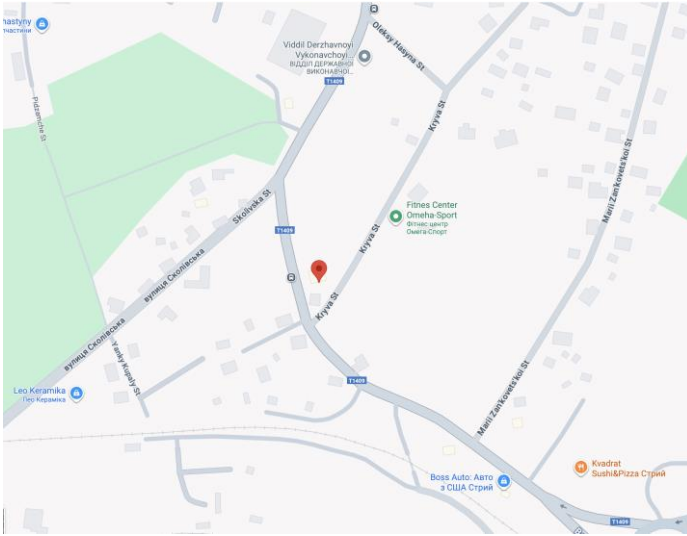

Рисунок 1: Місце розташування субпроекту в м. Стрий. 49.24933997319826, 23.84979590954993

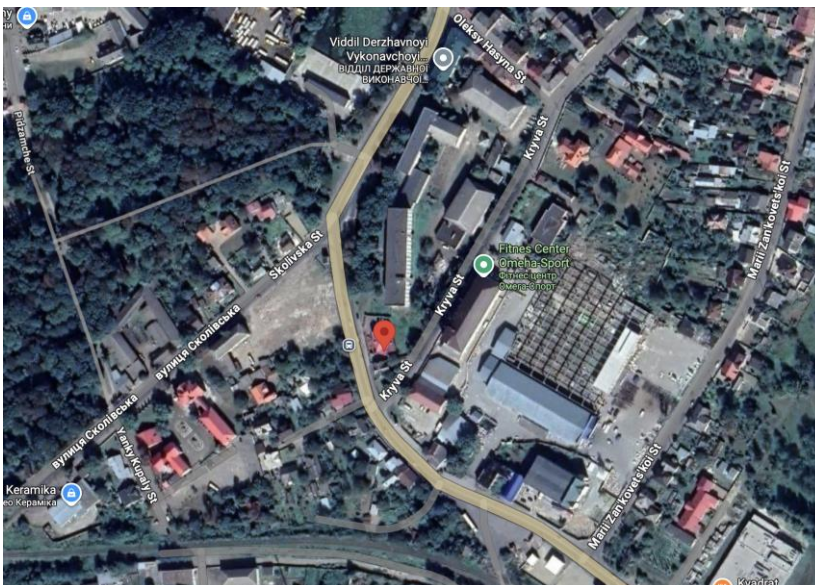

Рисунок 2: Супутникове зображення субпроекту в м. Стрий

Таблиця 1: Загальна характеристика будівлі

No.	Зображення	Назва об'єкта	Розмір будівлі
1		ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» Гуртожиток № 2 (п'ятиповерховий гуртожиток з підвалом)	Загальна площа: 6 060 м ² Площа житлових приміщень : 3 015 м ²

Таблиця 2: Орієнтовний обсяг робіт

Орієнтовний обсяг робіт:
<p>Загальні положення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вся будівля підлягатиме реконструкції (відновлювальним роботам) • Роботи виконуватимуться без припинення експлуатації будівлі • Потрібен високий рівень координації з мешканцями • У будівлі проживають студенти та внутрішньо переміщені особи • Адміністрація гуртожитку здійснює комунікацію з мешканцями <p>Відновлювальні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комплексний ремонт покрівлі • Очищення та утеплення горищного перекриття • Ремонт горищного перекриття, горизонтальних вентиляційних каналів, а також вертикальних вентиляційних каналів, що виходять на покрівлю • Вертикальні вентиляційні канали від горищного перекриття до нижніх поверхів, а також горизонтальні канали підлягають покриттю захисним шаром • На окремих ділянках на 3-му та 1-му поверхах горизонтальні вентиляційні канали, включаючи вентиляційні решітки, підлягають заміні / очищенню • Теплоізоляція фасаду • Теплоізоляція стелі підвалу • Заміна вікон і дверей • Внутрішні ремонтні роботи (коридори, сходові клітки, житлові кімнати) • Частковий ремонт мережі опалення • Система блискавкозахисту • Система водовідведення дощових вод з підігрівом

Специфіка проєкту:

- У гуртожитку проживають 58 внутрішньо переміщених осіб та студенти
- Студенти та внутрішньо переміщені особи проживають у будівлі одночасно
- Будівля експлуатується майже 60 років (з 1974 року)
- Типове планувальне рішення орієнтоване на проживання одиноких студентів і не пристосоване для сімей
- Реконструкція будівлі потребує спеціального підходу до питань охорони праці, здоров'я та безпеки (HSE) у зв'язку з її повною заселеністю

2.2 Екологічне обстеження

Екологічне обстеження було проведено з метою оцінки наявного стану об'єкта та виявлення можливих екологічних ризиків або ризиків для здоров'я. Результати цього обстеження є основою для планування безпечного виконання робіт із дотриманням установлених вимог. Висновки ґрунтуються на виїздах на об'єкт, здійснених у період з червня 2025 року по лютий 2026 року.

2.2.1 Азбестовмісні матеріали

Конкретні місця, де азбест був виявлений шляхом візуального огляду та/або лабораторного аналізу, узагальнено в таблиці нижче із зазначенням:

- об'єкта або локації (наприклад, будівля, поверх, приміщення);
- виду азбестовмісного продукту / категорії продукту та опису його розташування;
- результатів візуального огляду та/або лабораторного аналізу;
- фотодокументації.

Особлива примітка:

- Наведена нижче таблиця має бути скоригована та відображати лише ті АВМ, які підлягають видаленню. Це пов'язано з тим, що частина робіт з видалення АВМ не входить до інвестиційної програми.
- Підрядник, відповідно до проведеного ним польового обстеження, повинен додати до таблиці конкретні об'єми та орієнтовні маси азбестовмісних матеріалів.

Таблиця 3: Азбестовмісні матеріали, виявлені у гуртожитку №. 2 в м. Стрий

наведено на наступних сторінках

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фото документація
1	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Зовнішня частина першого поверху	Азбестоцементні покрівельні листи на навісах над головним входом та аварійними виходами	<p><u>Стан:</u> Азбестовмісні листи, що покривають навіси над входами на рівні першого поверху. Матеріал має ознаки зношення та старіння. Існує потенційний ризик під час виконання демонтажних робіт.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджений азбест (видима волокниста структура)</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	
2	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Горищний поверх / технічний поверх	Теплоізоляційний матеріал труб тепlopостачання на горищі (потенційно азбестовмісний)	<p><u>Стан:</u> Старе покриття теплоізоляційного матеріалу на трубах тепlopостачання на горищі. Матеріал має ознаки руйнування. Існує потенційна наявність азбестових волокон.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Потенційний вміст азбесту</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається, оскільки горищне приміщення у будь-якому випадку підлягає очищенню в умовах спеціального режиму виконання робіт.</p>	

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фото документація
3	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Горищний поверх / технічний поверх	Горизонтальні та вертикальні (до покрівлі та на горищному/технічному у поверсі) вентиляційні канали	<p><u>Стан:</u> Покриття вентиляційних каналів значною мірою зруйноване, частково відсутнє або повністю пошкоджене.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність азбестоцементних листів</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	
4	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Поверх 1-5	Вертикальні вентиляційні канали від 1-го поверху до горищного/технічного поверху	<p><u>Стан:</u> Частково пошкоджені на горищі. Стан вертикальних каналів між поверхами не перевірявся. Очищення може призвести до пошкодження поверхні азбестоцементу.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність азбесту</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Не вимагається</p>	

Номер матеріалу	Об'єкт	Продукт / Опис	Результати візуального огляду або лабораторного аналізу	Фото документація
5	Гуртожиток ДПТНЗ «Стрийське ВХПУ» / Житлові кімнати (усі поверхи)	Вентиляційні решітки у житлових кімнатах (потенційно азбестовмісні) на поверхах 1–5, включаючи підключення до вертикальних вентиляційних шахт	<p><u>Стан:</u> Вентиляційні решітки встановлені у житлових кімнатах по всій будівлі.</p> <p><u>Візуальний огляд:</u> Підтверджено наявність АВМ</p> <p><u>Лабораторний аналіз:</u> Підтверджено за результатами візуального огляду</p>	

Обстеження показало наявність пошкоджених азбестовмісних матеріалів на всіх поверхах. Проектні рішення повинні враховувати спеціальні вимоги щодо видалення АВМ по всій будівлі. Очищення вентиляційних шахт неможливе без застосування спеціальних екологічних та санітарно-гігієнічних / безпекових заходів.

3 Відповідальні сторони, залучені до виконання робіт з видалення азбесту

3.1 Загальний керівник робіт на об'єкті

Загальна відповідальність за нагляд за виконанням робіт з реконструкції відповідно до законодавства та стандартів України покладається на призначеного(их) сертифікованого(их) керівника(ів)

Керівник робіт 1 – рівень кваліфікації СС 1/2/3

ПІБ:

Адреса:

Керівник робіт 2 – рівень кваліфікації СС 1/2/3

ПІБ / Компанія:

Адреса / Компанія:

3.2 Наглядний спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів

Крім того, під час виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів на об'єкті постійно працюватиме окрема незалежна організація (незалежна від підрядника), що має спеціалізований досвід у сфері забруднювальних речовин та небезпечних хімічних речовин. Вона здійснюватиме нагляд за правильним і професійним виконанням робіт з видалення азбесту:

Обов'язки наглядового спеціаліста з контролю небезпечних матеріалів включають, серед іншого та залежно від характеру конкретного завдання:

- Погодження «Плану робіт з видалення азбесту» перед початком виконання робіт;
- Перевірка, чи підрядник направив інформаційний лист до регіональних органів влади (відповідно до пункту 1 Розділу I Державних санітарних норм ¹) про виконання робіт з небезпечними матеріалами не пізніше ніж за 10 днів до початку робіт;
- У разі необхідності відповідно до законодавства України - перевірка стану охорони праці та здоров'я персоналу, залученого до робіт (наприклад, здатність користуватися засобами індивідуального захисту, зокрема респираторами класу FFP3).
- У разі необхідності - перевірка наявності чинних дозволів у підрядника на виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів (ліцензування), зокрема дозволів на збирання та управління небезпечними відходами.
- Перевірка, чи визначена ліцензована компанія для транспортування небезпечних матеріалів.
- Перевірка, чи визначений ліцензований полігон (місце видалення) для небезпечних відходів.

¹ [Про затвердження Державних сані... | від 05.06.2023 № 1013](#)

- Перевірка компетентності виконроба підрядника та/або керівника будівельних робіт (наприклад, підтвердження проходження навчання щодо робіт з азбестом).
- У разі необхідності - перевірка відповідності та регулярності технічного обслуговування спеціалізованого обладнання.
- Огляд і приймання робочих зон та укриттів (чорна зона), шлюзів для входу/виходу з чорної зони, матеріальних шлюзів (за потреби), систем подачі свіжого повітря, системи створення негативного тиску та обладнання для відведення повітря, систем фільтрації повітря і води, а також наявності засобів індивідуального захисту (захисні костюми, респіратори РРЗ) перед початком робіт.
- Регулярні інспекційні виїзди у зони проведення робіт без попереднього повідомлення.
- Координація роботи із Загальним керівником робіт на об'єкті.
- У разі потреби - виконання замірів повітря під час робіт з метою виявлення перевищень граничнодопустимих концентрацій.
- Фінальний візуальний огляд виконаних робіт перед демонтажем укриттів/обгороджень (чорної зони).
- Проведення заключних замірів перед демонтажем укриттів/обгороджень (чорної зони).
- На підставі результатів візуального огляду та заключних замірів - остаточне приймання виконаних робіт.
- Огляд тимчасових місць зберігання, транспортних контейнерів і процесу транспортування небезпечних матеріалів, включно з видаленням на полігон (вагові протоколи).
- Моніторинг процесу передачі небезпечних відходів.
- Інші функції за необхідності.

Наглядовий спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів, призначений для виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів:

Наглядовий спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів 1:

ПІБ / Компанія:

Адреса:

Наглядовий спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів 2:

ПІБ / Компанія:

Адреса:

3.3 Підрядник

Призначений підрядник несе відповідальність за виконання робіт, пов'язаних із видаленням небезпечних матеріалів.

Назва компанії:

Адреса:

Якщо для виконання робіт з видалення небезпечних матеріалів підрядник залучає спеціалізованого субпідрядника, необхідно надати такі дані:

Назва компанії:

Адреса:

3.4 Транспортна компанія

Відходи, утворені під час робіт з ремедіації, мають бути передані на ліцензований полігон або до відповідного об'єкта знешкодження/оброблення за участю надійної, уповноваженої/ліцензованої транспортної компанії.

Транспортування здійснюється компанією:

Назва компанії:

Адреса:

3.5 Полігон / Об'єкт оброблення

Полігон або об'єкти оброблення зобов'язані підтвердити наявність дозволу/ліцензії на управління небезпечними матеріалами, зокрема з АВМ, а саме:

- Підтвердження, що полігон уповноважений приймати та захоронювати азбестовмісні відходи.
- Підтвердження, що об'єкт оброблення має дозвіл на приймання АВМ

Назва полігону:

Адреса:

4 Видалення забруднювальних речовин

Для дотримання вимог охорони праці та техніки безпеки необхідно мінімізувати вплив небезпечних речовин на будівельний персонал і мешканців будівлі, які перебувають на об'єкті. Застосовуються спеціальні заходи відповідно до національного законодавства та Директиви ЄС 2004/37/ЄС.

Для видалення АВМ з урахуванням конкретних умов (кількість, тип азбестового матеріалу, місце розташування тощо) мають застосовуватися спеціальні заходи безпеки. Це може включати створення окремих зон ремедіації (наприклад, для видалення слабкозв'язаних АВМ або азбестового пилу), встановлення шлюзових камер для входу та виходу із зони ремедіації або використання спеціальних систем відведення повітря. Водночас для всіх робіт з видалення АВМ діє правило, що доступ до зони ремедіації суворо обмежений і дозволений лише кваліфікованому персоналу, який має відповідну підготовку.

Графік виконання будівельних робіт має враховувати ці заходи, зокрема послідовність робіт, загальну тривалість, а також потребу у спеціальному моніторингу об'єкта, погодженнях і верифікаціях.

Видалення азбесту має здійснюватися відповідно до технічних і нормативних вимог, визнаних у Найкращих міжнародних практиках та законодавстві України (застосовується найсуворіший стандарт).

4.1 Загальні підготовчі роботи

4.1.1 Наявні експертні знання

Кожний будівельний майданчик, на якому є небезпечні речовини, зокрема азбестовмісні матеріали, має перебувати під керівництвом особи, що пройшла спеціальне навчання з видалення азбесту, аналогічне сертифікації відповідно до TRGS 519, Додаток 3.

Фахівець із відповідною кваліфікацією добре обізнаний із чинними нормативними вимогами та юридичними зобов'язаннями і забезпечує їх дотримання під час проведення робіт з видалення азбесту. Він/вона володіє усіма необхідними методами усунення азбесту, правилами поведження, тимчасового зберігання, транспортування та видалення АВМ. Крім того, фахівець відповідає за навчання та інструктаж працівників, які не мають спеціалізованої підготовки, безпосередньо на об'єкті.

4.1.2 Навчання працівників

Перед початком будь-яких робіт з видалення азбесту необхідно забезпечити належну підготовку працівників, залучених до виконання таких робіт. Навчання повинно, щонайменше, охоплювати такі ключові аспекти:

- Розуміння небезпек, пов'язаних із впливом азбесту, та пов'язаних із цим ризиків для здоров'я, включаючи захворювання легень і онкологічні ризики.
- Основні положення національних нормативних актів і юридичних вимог, необхідних для забезпечення відповідності під час робіт з видалення азбесту.
- Безпечні методи видалення азбесту, включаючи мокрі методи, герметизацію та контрольоване видалення для мінімізації вивільнення азбестових волокон.
- Правильне використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ), зокрема респіраторів і захисного одягу.
- Будівельний персонал ознайомлюється з Планом робіт з видалення азбесту, який визначає конкретні процедури, протоколи безпеки та процеси очищення забруднення для кожної конкретної зони проведення робіт.

4.1.3 Підготовка майданчика

Щоб запобігти поширенню азбестових волокон у незабруднені зони під час виконання робіт з видалення азбесту, необхідно забезпечити належну ізоляцію та локалізацію робочої зони.

Це включає відокремлення робочої зони від незабруднених ділянок шляхом монтажу шлюзової системи (для входу та виходу із зони проведення робіт), використання поліетиленової плівки, монтажної піни, а також у певних випадках створення негативного тиску в зоні усунення азбесту, щоб запобігти виходу забрудненого повітря за межі робочої зони.

Такі системи забезпечують локалізацію азбестових волокон у межах робочої зони, унеможлижуючи їх потрапляння в інші частини будівлі чи довкілля.

Навколо місця виконання робіт повинні бути чітко розміщені попереджувальні знаки про ведення робіт з видалення азбесту. Це гарантує обмеження доступу сторонніх осіб та зменшує ризик випадкового контакту з азбестом.

4.1.4 Машини та обладнання

Окрім стандартного будівельного обладнання, роботи з видалення АВМ можуть вимагати використання спеціалізованих машин та обладнання, таких як:

- Пристрій для відведення повітря з HEPA-фільтром для створення зниженого тиску в зоні усунення азбесту,
- Шлюзова система з водовідведенням (для миття та душових процедур),
- Пилосос зі спеціальною фільтраційною системою (H-фільтр).

Як і для іншого електричного обладнання, машини та устаткування, що використовуються для робіт з усунення азбесту, повинні відповідати спеціальним нормативним вимогам (зокрема вимогам до фільтрів), щоб вважатися безпечними для експлуатації. Додатково це обладнання повинно перевірятися щодня та/або перед кожним використанням. Рекомендовано встановити регулярну систему технічного обслуговування перед кожним новим етапом робіт.

Для зазначених робіт з видалення азбесту буде застосовуватись таке спеціалізоване обладнання:

Пристрій для відведення повітря з HEPA-фільтром	
Саморобна (змонтована на місці) шлюзова система	
Збірна (готова) шлюзова система без водовідведення	
Збірна (готова) шлюзова система з водовідведенням (для миття та душових процедур)	
Пилосос зі спеціальною фільтраційною системою (H-фільтр)	
Інше (дайте рядки за необхідності):	

Було виконано таку перевірку:

- Перевірка електричного обладнання/механізмів на відповідність нормативним вимогам та технічним характеристикам:
 - Чи використовує воно відповідний фільтр (HEPA)?
 - Чи не є обладнання швидкохідним механізмом?
 - Чи може обладнання бути **повністю** очищене, або воно використовуватиметься виключно всередині зони проведення робіт?
- Перевірка електричного обладнання/механізмів щодо дотримання періодичності технічного обслуговування:
 - Чи виконувалася остання електротехнічна перевірка не більше року тому
 - Чи має обладнання інспекційну марку/відмітку?

4.1.5 Засоби індивідуального захисту

Забезпечення працівників належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) є обов'язковим. До таких засобів належать одноразові захисні комбінезони, рукавички, захисні окуляри та респіратори з фільтрами класу FFP3 для запобігання інгаляції азбестових волокон. Належні ЗІЗ забезпечують захист працівників від контамінації та знижують ризики для здоров'я, пов'язані з впливом азбесту. Регулярні перевірки стану ЗІЗ і навчання працівників правилам їх використання є важливими для підтримання безпечних умов праці.

Для отримання детальнішої інформації див. Методичний опис робіт з видалення азбесту (Method statement for Asbestos Removal), що є частиною ESMF.

4.1.6 Повідомлення мешканців будівлі

Перед початком робіт з усунення азбесту в будівлях, що перебувають в експлуатації, необхідно завчасно інформувати мешканців. Потрібно надати інформацію про графік виконання робіт та заходи безпеки, щоб мешканці були обізнані щодо можливих ризиків. У разі необхідності слід організувати тимчасове відселення мешканців для запобігання їхньому контакту з азбестовими волокнами.

Крім того, потрібно розробити та довести до відома мешканців і персоналу план дій у надзвичайних ситуаціях, таких як випадкове порушення азбестовмісних матеріалів, пожежа або інциденти потенційного впливу. Усі працівники та відповідальні особи повинні бути навчені діям за цими процедурами, щоб забезпечити швидку та ефективну реакцію, мінімізувати ризики та гарантувати безпеку під час виконання робіт.

Для отримання детальнішої інформації див. Методичний опис робіт з видалення азбесту (Method statement for Asbestos Removal), що є частиною ESMF.

4.2 Видалення хвилястих азбестоцементних покрівельних листів (Матеріал 1)

Навіси над головним входом та аварійними виходами виконані з азбестоцементних покрівельних листів.

Видалення хвилястих азбестоцементних покрівельних листів

Загальні інструкції:

- Облаштування герметичної зони робіт із підтриманням негативного тиску не вимагається.
- Необхідно використовувати відповідні засоби індивідуального захисту (респіратор класу FFP3, захисний костюм категорії III, а також засоби захисту рук і обличчя).
- Перерви у використанні респіратора повинні здійснюватися регулярно з урахуванням умов навколишнього середовища.
- При виконанні робіт на висоті (на покрівлях і платформах) мають бути забезпечені відповідні засоби захисту від падіння.
- Перед початком робіт і під час демонтажу листів необхідно забезпечити достатнє зволоження.
- Територія біля будівлі під зоною виконання робіт має бути огорожена для запобігання доступу сторонніх осіб (ризик падіння уламків)

- Додатково під зоною робіт уздовж будівлі необхідно розстелити брезент або поліетиленове покриття для збору дрібних уламків азбестоцементних матеріалів, які регулярно вручну збираються у відро.

Спеціальні інструкції з демонтажу:

- Демонтаж листів здійснюється у напрямку, протилежному до їх укладання.
- Після зняття покрівельного покриття азбестоцементні вироби повинні бути запаковані у великі мішки (Big-Bag) або розміщені на піддоні з подвійним шаром плівки з подальшим повним обгортанням з усіх сторін.

Очищення зони проведення робіт

Всі працівники повинні використовувати повний комплект засобів індивідуального захисту.

Засоби індивідуального захисту включають одноразові захисні костюми, респіратори з фільтрами РЗ, рукавички тощо.

Інструкції з очищення:

- Після видалення АВМ уся підконструкція (кроквяна система та каркас) повинна бути очищена за допомогою відповідного промислового пилососа класу Н, а потім оброблена залишковим зв'язувальним агентом для фіксації волокон
- Також необхідно забезпечити відсутність азбестовмісного волокнистого пилу в зонах жолобів.

Візуальний огляд / відбір проб пилу

Перед передачею зони наступному підряднику наглядовий спеціаліст з забруднення повинен провести та задокументувати візуальну перевірку.

- Візуальний огляд і перевірка чистоти;
- Документування із застосуванням стандартизованих форм і фотофіксації;
- За потреби може бути виконаний відбір проб пилу з очищених поверхонь.

4.3 Видалення азбестовмісних матеріалів на горищі (Матеріали № 2, 3, 4)

Азбестовмісні матеріали (АВМ) розташовані всередині горищного приміщення будівлі. Це матеріали зі щільно зв'язаним азбестом. У зв'язку з тим, що під час виконання робіт з видалення може утворюватися азбестовмісний пил, який у разі неконтрольованого поведження може поширюватися у незабруднені зони будівлі, а також з огляду на те, що будівля залишається в експлуатації під час робіт з видалення азбесту, необхідно виключити вплив повітряно-розповсюджуваних волокон на осіб, не залучених до будівельних робіт (та не забезпечених ЗІЗ), і запобігти забрудненню незабруднених частин будівлі.

Хоча на даний момент азбестові волокна значною мірою інкапсульовані в цементній структурі, у процесі видалення слід виходити з того, що АВМ буде суттєво пошкоджений і азбестові волокна можуть вивільнятися.

Процес видалення потребує посиленних заходів безпеки з урахуванням таких принципів:

- облаштування зони видалення азбесту, герметично ізольованої від незабруднених частин будівлі, включаючи закриття всіх вертикальних і горизонтальних шахт;

- видалення АВМ шляхом недеструктивного демонтажу, а також безпиллового прибирання уламків;
- обов'язкове зволоження матеріалу перед видаленням для запобігання вивільненню волокон;
- використання засобів індивідуального захисту (ЗІЗ), респіратора класу РРЗ та захисного одягу (комбінезона);
- пакування одразу після демонтажу у промарковані поліетиленові мішки та безпечне зберігання на будівельному майданчику до транспортування на полігон;
- очищення горищного приміщення пилососами з Н-фільтрами та вологе очищення поверхонь.

Подальший процес видалення азбесту детально описаний нижче.

Підготовчі роботи / Облаштування зони видалення АВМ

Перед початком виконання будь-яких робіт мають бути впроваджені такі заходи.

Загальні заходи (за потреби)

- облаштування побутових приміщень для персоналу (відпочинок, санітарні потреби);
- створення інженерних мереж забезпечення та відведення (електропостачання, водопостачання, вентиляція повітря);
- адаптація інженерних систем у зоні робіт (пожежна сигналізація, електропостачання, газопостачання, центральне опалення, кондиціонування тощо);
- підготовка матеріалів та обладнання, необхідних для виконання робіт.

Підготовка майданчика

- роботи виконуються із застосуванням засобів індивідуального захисту (наприклад, респіратор класу РЗ, одноразовий захисний комбінезон, рукавички тощо);
- закриття всіх отворів до інших (незабруднених) зон, зокрема систем кондиціонування, вентиляції, кабельних каналів, вікон, дверей тощо, з метою запобігання поширенню азбестових волокон;
- відокремлення робочої зони та її належне маркування;
- забезпечення достатнього освітлення у зоні видалення АВМ;
- облаштування інженерних мереж у межах зони видалення (електроенергія, вода, водовідведення тощо) для мінімізації переміщень до/з цієї зони та скорочення тривалості робіт;
- огороження та встановлення заборонних знаків у зоні безпосереднього доступу до горища (наприклад, будівельна огорожа) для запобігання доступу сторонніх осіб;
- забезпечення замикання зони видалення у неробочий час (нічний час, вихідні дні).

Підготовка зони видалення АВМ

- роботи виконуються із застосуванням засобів індивідуального захисту (наприклад, респіратор класу РЗ, одноразовий захисний комбінезон, рукавички тощо);
- з огляду на те, що доступ до горища зсередини будівлі можливий лише через люк на 5-му поверсі, а прилеглі зони є експлуатованими (заселеними), необхідне облаштування трикамерного шлюзу на горищі;
- облаштування місця для очищення взуття перед виходом із зони видалення;

- з урахуванням можливості повного відокремлення горища від інших частин будівлі, встановлення установки відсмоктування повітря (установки з пониженим тиском) не вимагається;
- забезпечення того, щоб огорожувальні конструкції не блокували шляхи евакуації (зокрема пожежні) для інших користувачів будівлі або щоб були належним чином позначені альтернативні маршрути;
- видалення неазбестових відходів у зоні (де планується огороження, транзитні шляхи та розміщення контейнерів) як звичайних відходів за умови відсутності забруднення;
- видалення або повне укриття предметів, які складно очистити у разі забруднення, з попередньою перевіркою їх стану.

Зона видалення може формуватися з використанням існуючих конструкцій будівлі або як окрема тимчасова конструкція. Існуючі поверхні повинні бути гладкими та непроникними або покриті поліетиленом. Як правило, огорожувальні конструкції виконуються з міцної поліетиленової плівки (товщиною приблизно 250 мкм), яка після завершення робіт підлягає видаленню як відходи, забруднені азбестом. Максимальні розміри зони видалення визначаються Підрядником.

. Примітка 1: орієнтовна схема горищного поверху із зонами видалення АВМ, варіантами входу, розташуванням зон тимчасового зберігання, шлюзу та вентиляційного обладнання наведена у Додатку 1.

Примітка 2: після завершення підготовчих робіт і до початку робіт у зоні видалення про готовність повідомляється керівник робіт на майданчику. Керівник робіт та експерт з ESHS проводять візуальний огляд і надають офіційне погодження на початок робіт.

Виконання робіт

Наведені нижче роботи виконуються із застосуванням засобів індивідуального захисту (наприклад, респіратор класу РЗ, одноразовий захисний комбінезон, рукавички тощо):

- видалення з робочих зон предметів, що не забруднені (у тому числі вздовж транзитних шляхів);
- видалення або повне укриття предметів, які буде складно очистити у разі їх забруднення;
- прибирання розсипаних залишків азбестовмісних матеріалів із пакуванням у два шари промаркованих поліетиленових мішків.

Видалення АВМ

Усі працівники повинні використовувати повний комплект засобів індивідуального захисту. Засоби індивідуального захисту включають одноразові костюми, фільтри РЗ для респіраторів, рукавички тощо.

Загальні інструкції:

- відходи, що містять азбест, повинні пакуватися у подвійні промарковані мішки;
- з метою зручності транспортування мішки не повинні бути переповнені; запакований матеріал зберігається у спеціально відведеній зоні на горищі/технічному поверсі;
- перед проведенням перевірки якості очищення всього горищного/технічного поверху мішки повинні бути очищені від залишкового пилу всередині робочої зони;

- відходи можуть зберігатися зовні у промаркованій та огороженій зоні тимчасового зберігання або у накритому контейнері для відходів поза будівлею;
- транспортування здійснюється відповідно до національного законодавства (ліцензованою компанією);
- видалення здійснюється як для азбестовмісних відходів (див. Методичні вказівки щодо видалення азбесту у складі ESMF).

Спеціальні інструкції з демонтажу:

Очищення горища від мінеральної вати та значних накопичень голубиноного посліду

Заходи:

- видалення голубиноного посліду з мінімізацією утворення пилу;
- негайне пакування видаленого матеріалу у мішки;

Очищення зони видалення АВМ

Усі працівники повинні використовувати повний комплект засобів індивідуального захисту. Засоби індивідуального захисту включають одноразові захисні костюми, фільтри РЗ для респіраторів, рукавички тощо.

Інструкції з очищення:

- тонке очищення всіх поверхонь із використанням мильної води та вологих ганчірок;
- усі поверхні повинні бути ретельно протерті вручну вологими ганчірками або оброблені розпиленням мильного розчину;
- та очищені за допомогою вологого пилососа з HEPA-фільтром;
- використані ганчірки повинні бути запаковані у подвійні мішки та утилізовані як азбестовмісні відходи (подвійне пакування та маркування);
- стічні води повинні бути зібрані та відведені у систему громадської каналізації;
- фільтри (респіраторів, пилососа, установки відсмоктування повітря) підлягають утилізації як азбестовмісні відходи (подвійне пакування та маркування);
- після очищення всі поверхні повинні бути оброблені залишковим зв'язувальним агентом для фіксації волокон;
- обладнання повинно бути очищене у шлюзі перед винесенням із зони видалення;
- одноразові ЗІЗ після використання підлягають поводженню як азбестовмісні відходи (подвійне пакування та маркування), багаторазові ЗІЗ повинні бути належним чином очищені за допомогою вологих ганчірок або вологого пилососа з HEPA-фільтром..

Візуальний огляд перед проведенням вимірювань повітря / Вимірювання повітря

Перед відкриттям робочої зони та початком робіт з видалення азбестоцементних покрівельних листів має бути проведена та задокументована візуальна перевірка спеціаліст з контролю небезпечних матеріалів (Pollutant Site Supervisor).

Візуальний огляд

- візуальна перевірка та оцінка чистоти;
- документування із застосуванням стандартизованих форм і фотофіксації;

Вимірювання повітря:

- проведення 8-годинного контрольного вимірювання у зоні видалення щодо вмісту азбестових волокон (<500 волокон/м³) спеціалістом з контролю небезпечних речовин; кількість проб визначається цим спеціалістом;
- демонтаж огорожувальних конструкцій (ізоляційної оболонки) після офіційного підтвердження (clearance) спеціалістом з контролю небезпечних речовин..

4.4 Видалення азбестовмісних матеріалів (азбестоцементні вентиляційні решітки) у приміщеннях (1–5 поверхи) та покриття існуючих вертикальних вентиляційних труб (Матеріали № 4 та 5)

Азбестовмісні матеріали (АВМ) включають:

- а) азбестоцементні вентиляційні решітки, з'єднані з влаштованими горизонтальними каналами, які, у свою чергу, підключені до вертикальних шахт від технічного поверху до 1-го поверху;
- б) азбестоцементні вентиляційні труби, розташовані всередині вертикальних вентиляційних шахт.

Призначення цих горизонтальних каналів і вертикальних труб полягає у видаленні повітря з кожного приміщення та кожного поверху шляхом природної вентиляції до витяжних шахт на покрівлі. За результатами проведеного обстеження можна припустити, що такі шахти наявні між усіма житловими кімнатами, а також у вологих приміщеннях на обох кінцях будівлі на всіх поверхах. Вентиляційні решітки та вертикальні труби виготовлені зі щільно зв'язаного азбестового матеріалу. Передбачені для даної будівлі заходи включають відповідні заходи з очищення.

Проектом реконструкції передбачено часткове видалення вентиляційних решіток на окремих поверхах/у приміщеннях, а також захисне покриття всіх азбестоцементних труб у шахтах на всіх поверхах.

Принципи видалення азбесту, викладені у розділі 4.3, повинні бути застосовані.

Орієнтовна схема облаштування зони видалення АВМ у приміщеннях наведена у Додатку 1.

Додаткові зауваження:

- незалежно від послідовності виконання робіт з видалення азбесту, необхідно забезпечити, щоб азбестові волокна не потрапляли за межі ізольованої зони робіт;
- для максимального зниження ризиків паралельне виконання робіт допускається лише в межах одного поверху; наприклад, під час робіт на горищі всі інші поверхи повинні бути повністю відокремлені від нього, а при виконанні робіт на 5-му поверсі горище та поверхи з 4-го по 1-й мають бути повністю ізольовані від 5-го поверху;
- на кожному поверсі проводяться вимірювання повітря для підтвердження ефективності робіт з видалення азбесту та очищення.

Цей План виконання робіт з видалення азбесту (ARPW) передбачає заходи з повного або часткового видалення азбестовмісних матеріалів (АВМ) на поверхах 1–5.

З огляду на те, що будівля залишається повністю експлуатованою під час виконання робіт, логістика вимагатиме ретельного планування та інтенсивної комунікації/координації з мешканцями.

Відповідно до останніх узгоджень із проєктувальником та командою управління проєктом, природні вентиляційні шахти мають залишатися в експлуатації. У приміщеннях, які підлягають повній реконструкції, вентиляційні решітки будуть замінені на нові.

Вертикальні вентиляційні труби підлягають покриттю з метою забезпечення можливості їх подальшого очищення без вивільнення азбестових волокон. Застосований метод покриття не призводить до вивільнення азбестових волокон у повітря. Покриття виконується після завершення всіх робіт, пов'язаних із видаленням азбесту.

4.5 Орієнтовна послідовність виконання робіт з видалення АВМ на горищному поверсі та поверхах 1–5

Наведені нижче етапи описують послідовність виконання робіт з урахуванням детальних методів, викладених у попередніх розділах.

- **Крок 1:** Герметичне закриття всіх вентиляційних решіток на поверхах 1–5 шляхом встановлення герметичних гіпсокартонних (або дерев'яних чи металевих) плит або тимчасового закриття поліетиленовою плівкою з використанням промислової клейкої стрічки
- **Крок 2:** Облаштування зони видалення АВМ на горищному/технічному поверсі
- **Крок 3:** Обережне відкриття горизонтальних вентиляційних каналів у місцях входу вертикальних шахт на горищному поверсі
- **Крок 4:** Закриття всіх вертикальних шахт на рівні горищного поверху
- **Крок 5:** Видалення АВМ з горизонтальних каналів на горищному поверсі
- **Крок 6:** Демонтаж вертикальних шахт від горищного поверху до покрівлі
- **Крок 7:** Тимчасове закриття отворів у покрівлі
- **Крок 8:** Повне очищення горищного поверху (увага: закриття вертикальних шахт залишається в силі)
- **Крок 9:** Контрольні вимірювання на горищному поверсі
- **Крок 10:** Облаштування зони видалення АВМ на кожному поверсі, де здійснюється видалення (цей етап може виконуватися паралельно з роботами на горищі)
- **Крок 11:** Поетапне (поверх за поверхом) недеструктивне видалення АВМ (вентиляційних решіток) у приміщеннях
- **Крок 12:** Повне очищення кожної зони видалення АВМ, облаштованої на поверхах 1–5
- **Крок 13:** Поетапні (поверх за поверхом, поверхи 1–5) контрольні вимірювання
- **Крок 14:** Покриття вертикальних азбестоцементних вентиляційних труб

4.6 Транспортування небезпечних матеріалів

Усі небезпечні матеріали, які були зібрані, запаковані, промарковані та тимчасово зберігалися у захищеній зоні тимчасового зберігання на будівельному майданчику, підлягають подальшому транспортуванню на затверджений полігон або об'єкт оброблення.

Транспортування небезпечних відходів до полігону або об'єкта оброблення здійснюється ліцензованою компанією з перевезення відходів. Усі перевезення повинні супроводжуватися

відповідною документацією (товарно-транспортною накладною та зважувальним талоном), яка підтверджує місце походження відходів, їх тип, обсяг та місце призначення.

Відповідна документація (товарно-транспортна накладна, зважувальний талон) має бути надана спеціалісту з контролю небезпечних матеріалів (Pollutant Site Supervisor) та керівнику робіт на майданчику не пізніше ніж через десять робочих днів після здійснення перевезення.

Усі небезпечні матеріали, які були зібрані, запаковані, промарковані та тимчасово зберігалися у захищеній зоні тимчасового зберігання на будівельному майданчику, підлягають подальшому транспортуванню на затверджений полігон або об'єкт оброблення.

Транспортування небезпечних відходів до полігону або об'єкта оброблення здійснюється ліцензованою компанією з перевезення відходів. Усі перевезення повинні супроводжуватися відповідною документацією (товарно-транспортною накладною та зважувальним талоном), яка підтверджує місце походження відходів, їх тип, обсяг та місце призначення.

Відповідна документація (товарно-транспортна накладна, зважувальний талон) має бути надана спеціалісту з контролю небезпечних матеріалів (Pollutant Site Supervisor) та керівнику робіт на майданчику не пізніше ніж через десять робочих днів після здійснення перевезення.

4.7 Полігон / об'єкт оброблення

Усі небезпечні матеріали, які були зібрані, запаковані та промарковані, підлягають видаленню або захороненню на полігоні, що має відповідний дозвіл/ліцензію на приймання відповідного виду небезпечних відходів..

Перелік додатків

Додаток 1:

Орієнтовна схема горищного поверху з розміщенням зон видалення АВМ

Орієнтовний план поверху з розміщенням зон видалення АВМ

ПРОЄКТ, НАДАНИЙ МЫЖНАРОДНИМ КОНСУЛЬТАНТОМ

[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 2: Схема розміщення зон видалення АВМ

[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 3: Ліцензія на транспортування

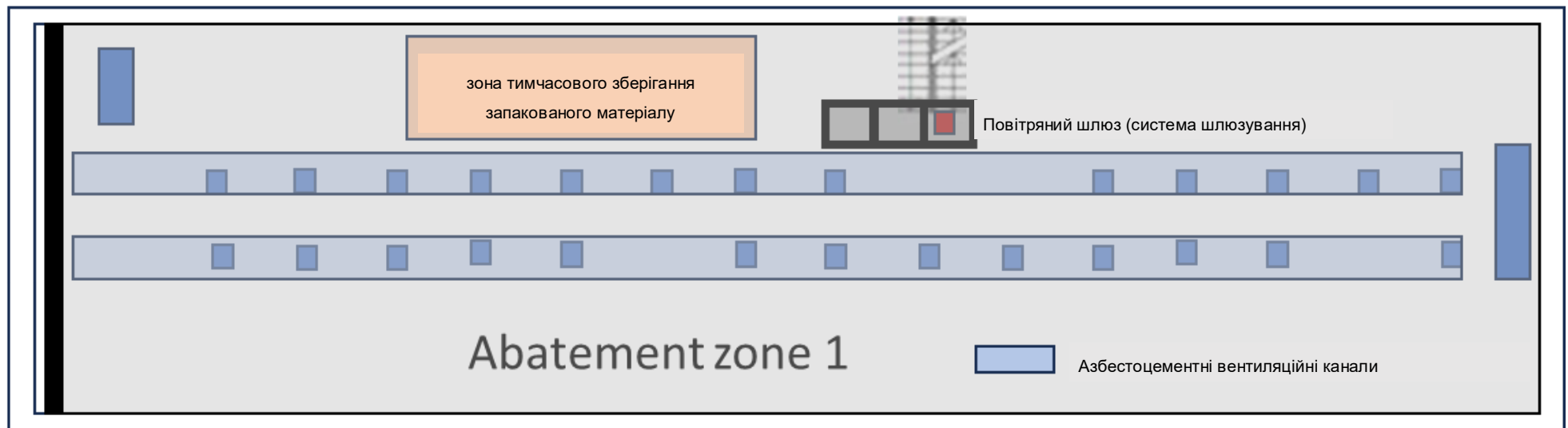
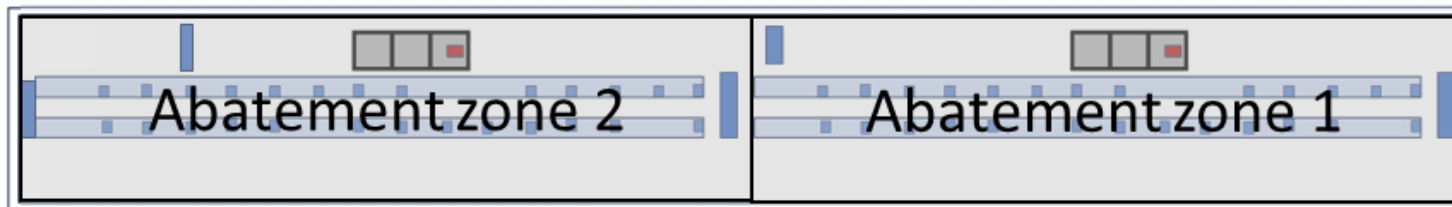
[підлягає уточненню Підрядником]

Додаток 4: Ліцензія на захоронення

[підлягає уточненню Підрядником]

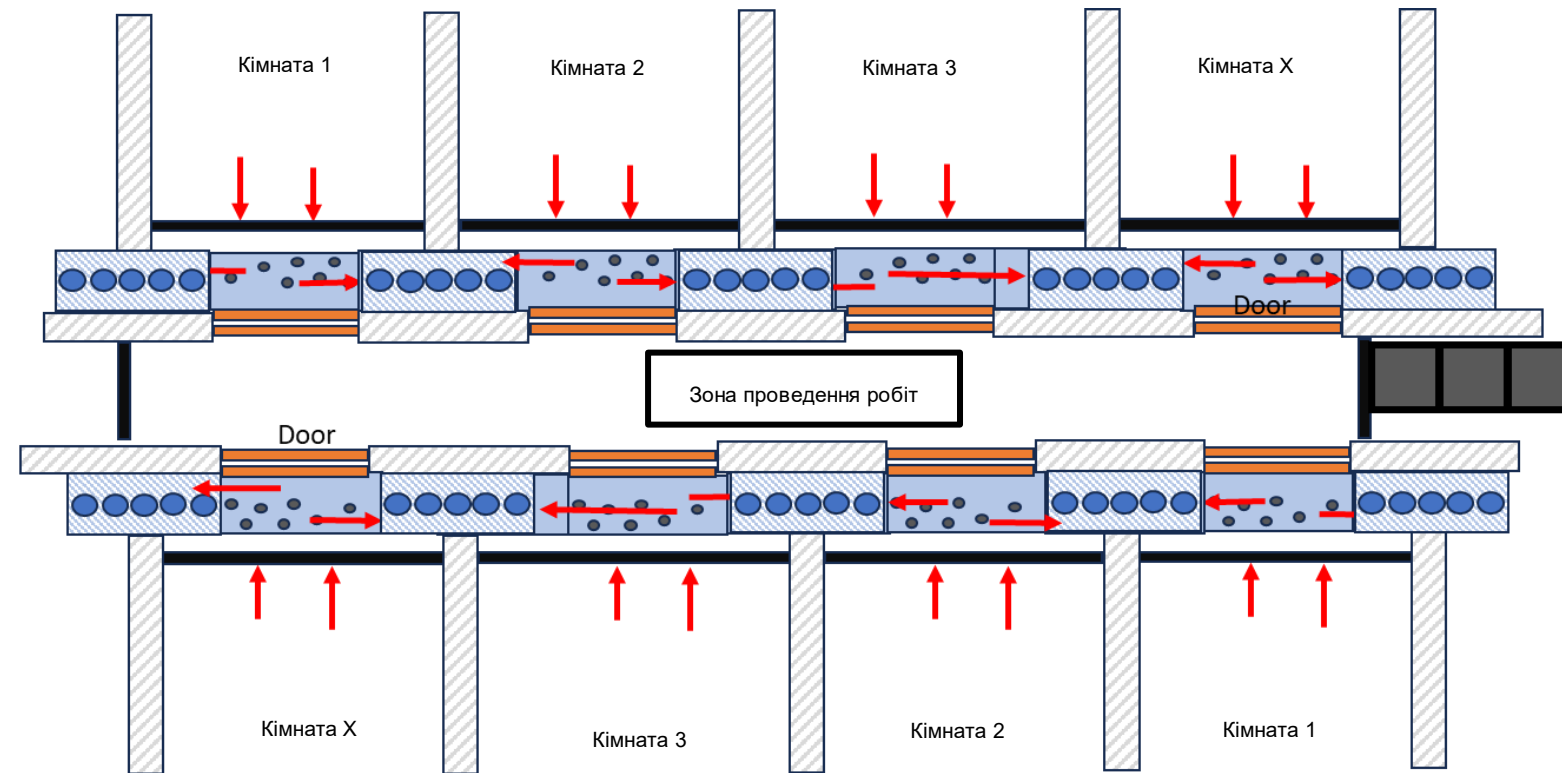
Додаток 1:

Орієнтовна схема **горищного поверху** з розміщенням зон видалення АВМ (приклад)

Орієнтовна схема розміщення зон видалення АВМ (приклад) на поверхах 1-5

Зона видалення АВМ передбачається для поверхів або їх частин, де виконується реконструкція всієї вентиляційної системи.

- = Вентиляційна решітка в кожній кімнаті / з 1 до 5 поверху
- = Повітряний шлюз (система шлюзування)
- = Огороджувальна конструкція

- = Передбачуваний потік повітря
- = Вертикальні шахти / з 1 поверху до горища